

JAARSTUKKEN

2010

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
Inleiding	5
Jaarverslag	
<i>Deel 1 Programmaplan</i>	
Programma 1	Onderwijs en Jeugdzaken 8
Programma 2	Zorg en Welzijn 16
Programma 3	Werk en Bijstand 21
Programma 4	Cultuur en Sport 26
Programma 5	Veiligheid 30
Programma 6	Economie en Toerisme 37
Programma 7	Wonen 46
Programma 8	Verkeer en Landschap 52
Programma 9	Leefomgeving 60
Programma 10	Dienstverlening 66
	Algemene dekkingsmiddelen 70
<u>Financieel overzicht</u>	
Overzicht baten en lasten	73
<i>Deel 2 Paragrafen</i>	
A Lokale heffingen	76
B Weerstandvermogen	78
C Onderhoud kapitaalgoederen	82
D Financiering	86
E Bedrijfsvoering	89
F Verbonden partijen	92
G Grondbeleid	98
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2010	106
Programmarekening over het begrotingsjaar	108
Toelichtingen:	
- grondslagen financiële verslaglegging	109
- toelichting op de balans	112
- toelichting op de programmarekening	126
Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen	135
Accountantsverklaring	141

INLEIDING

In de begroting werd het al aangekondigd. Het jaar 2010 wordt onverminderd een crisisjaar. De gevolgen van de crisis zijn in dit jaar pas echt voelbaar geworden in de gemeente. Dit geldt niet alleen voor bedrijven en burgers. Ook voor de gemeente is de recessie in 2010 sterk voelbaar geworden.

Aan de Inkomstenkant is er sprake van teruglopende rijksinkomsten. Aan de uitgavenkant is er een extra beroep gedaan op het sociale vangnet, dat de gemeente vormt voor Werk en Inkomen, WMO-voorzieningen en schuldhelpverlening. Overheidsfinanciën volgen de ontwikkeling van de economie altijd op enige afstand in de tijd. De verwachting is er ook voor 2011 en volgende jaren nog een aantal forse beleidsombuigingen zullen plaats moeten vinden. Om daarmee ook op de lange termijn een gezonde gemeente te blijven.

Inhoudelijk stemmen de resultaten van het jaarverslag 2010 tot tevredenheid. In dit jaarverslag worden de resultaten van vier jaren gewogen ambitie nog weer duidelijker inzichtelijk gemaakt dan in de voorafgaande jaren. Het jaar 2010 is het jaar waarin het SEM, het Sociaal Economisch Masterplan Noordoost Friesland tot stand gekomen is. Het is ook het jaar, waarin met de proeftuin projecten invulling gegeven wordt aan de samenwerking met Tytsjerksteradiel. Maar ook het jaar, waarin het CJG, het Centrum voor Jeugd en Gezin van start ging. Er is veel aandacht geschonken aan de voorbereiding op een glasvezelnetwerk. Het virtueel loket, het beeldskermloket in Twijzelerheide is in 2010 geopend.

Ook was 2010 het jaar van de verkiezingen. Sociaal economisch blijft de gemeente een zelfde koers varen, maar met Elkenien Dwaande, is de gezamenlijke verantwoordelijkheid van burgers en bestuurders, bedrijven verenigingsleven, dorpen en buitengebied, voor onze gemeente stevig benadrukt.

Financieel gezien, probeert onze gemeente de afgelopen jaren steeds beter te begroten, en het saldo op de jaarrekening zo dicht mogelijk bij nul te laten eindigen en dus geen grote overschoten dan wel tekorten te laten vertonen. Dat betekent, dat niet automatisch meer gerekend mag worden op een positief saldo aan het eind van het jaar. Dat zien we dit jaar dan ook gebeuren. Ook de verplaatsing van de survival Kootstertille, waarover wel een raadsbesluit is genomen, maar die vanwege onduidelijkheid over het BTW regime tot nu toe niet in de boeken kon worden verwerkt is meegenomen in de jaarrekening. De kosten hiervoor bedroegen 220.000 euro. Met dit bedrag inbegrepen bedraagt het eindresultaat over dit jaar 654.000 euro negatief.

De economisch slechtere tijden zien we terug in de belangrijkste verschillen. Na vele jaren van winstuitname uit het grondbedrijf is er nu een bedrag van 256.000 onttrokken aan de reserve weerstandsvermogen. Dit is in april al in de Raad aan de orde geweest. Ook de vraag naar bijzondere bijstand was 90.000 euro hoger. En de winter speelde mee. De post gladheidbestrijding was 67.000 euro hoger dan begroot. In tijden van recessie is het verantwoord reserves in te zetten en dat is dan ook gebeurd in 2010. Maar in mindere mate dan in 2009. Werd er toen nog per saldo 5,1 miljoen aan de reserves onttrokken, nu is dat voor 2010 gereduceerd tot een onttrekking van 2,5 miljoen. De gemeente Achtkarspelen is een financieel gezonde gemeente, maar de ontwikkeling van de reserves benadrukt dat er voor de komende jaren nog een uitdagende opgave ligt. In deze College periode zal de omslag van onttrekkingen naar toevoegingen aan reserves gemaakt moeten en kunnen worden.

Het College van Burgemeester en Wethouders

JAARVERSLAG

DEEL 1 - PROGRAMMAPLAN

Programma 1 - Onderwijs en Jeugdzaken

Inleiding

Programma 1 staat in 2010 vooral in het teken van ontwikkelingen.

Zo ontwikkelde na een lange tijd van voorbereiding het Centrum voor Jeugd en Gezin zich tot een volwaardige regisseur van jeugd en gezin in Achtkarspelen.

Door ontwikkelingen op het gebied van kinderopvang moesten gastouders in 2010 voor het eerst voldoen aan criteria van het Landelijk Register Kinderopvang. Dit register heeft het gemeentelijke register kinderopvang vervangen.

Een lagere rijksbijdrage voor vroegtijdig voorschoolse educatie (VVE) bracht een verlaging van het aantal VVE-groepen met zich mee. Door goede scholing van leidsters op de groepen wordt voldaan aan de wet Oke.

Minsken meltsje in Doarp opende in 2010 het steunpunt in Twijzelerheide. Leefbaarheid en een positief ontwikkelingsklimaat staan in het voormalige bankgebouw centraal voor Minsken út it doarp.

Klasseglas heeft een prominente rol in het Sociaal Economische Masterplan. Klasseglas is meer dan infrastructuur alleen voor scholen, daardoor ontstaan nieuwe subsidiemogelijkheden waarvan ook ondernemers kunnen profiteren.

Binnen programma 1 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Zelfredzame mensen, die zich verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling van de samenleving.
2. Goede aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt. Hechte samenwerking tussen bedrijfsleven, (beroeps)onderwijsinstellingen en lokale overheid.
3. Evenwichtige spreiding en een kwalitatief hoogwaardig voorzieningenniveau.
4. De band van de jeugd met de samenleving. Jongeren leren om te gaan met verantwoordelijkheden. Beter toegeruste ouders voor het dragen van de verantwoordelijkheid voor het opvoeden van hun kinderen.

Maatschappelijk effect 1

Zelfredzame mensen, die zich verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling van de samenleving.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde resultaten	Doel Bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
Onderwijsachterstandenbeleid				
A. Het duurzaam verhogen van de onderwijsopbrengsten in Achtkarspelen	ja	Verschuiving van VMBO schoolkeus richting landelijk gemiddelde	52%	*
B. Tot stand brengen van een sluitende goed functionerende zorgketen	ja			
C. Verbreding van de voor- en voerschoolse educatie, concreet gericht op het verbeteren van startpositie in groep 1 van de basisschool bij de doelgroeppeuters	ja	Aantal Plarinde gecertificeerde leidsters peuterspeelzaal	6	18
D. Verbeteren van de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk	ja			
E. Stimuleren van kwaliteitsverbetering Innovatie in het onderwijs	ja	Percentielscore taal	34,8	*
		Percentielscore rekenen	35,8	*
		Aantal scholen in verbetertrajecten, o.a. Boppeslach	8	11
		Aantal Klasseglas scholen	8	22
F. Versterken van de ouderbetrokkenheid	ja	Aantal Opstapouders	5 (09/10)	7
Leerplicht/RMC				
G. Stimuleren consequent schoolbezoek	ja	Aantal leerlingen voor wie	90	159

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
H. Verminderen van voortijdig schoolverlaten met 5% per jaar	ja	een leerplichtambtenaar wordt ingeschakeld		
I. Arbeidsmarktgerichte alternatieven bieden voor uitvallers	ja	Aantal voortijdig schoolverlaters	70	55
J. Sluitende leerplichtregistratie tot 18 jaar (Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC) 23 jaar)	ja	Aantal 18-23 jarigen in de bijstand	35	40
K. Samenhang op het terrein van onderwijs en jeugd op NOFA-schaal	ja			
Peuterspeelzaalwerk				
L. Alle peuters kwalitatief goed peuterspeelzaalwerk bieden	ja	Psz bezockende peuters vanaf 3 jaar	75%	100%
M. Harmonisatie tussen peuterspeelzaalwerk en kinderdagverblijf	ja	Psz bezockende peuters vanaf 2,5 jaar	50%	97%
		% groepen met een 2 ^e beroepskracht	10%	27%
Kinderopvang				
N. Toezien op en handhaven van de kwaliteit van de geregistreerde Kinderopvangcentra (Wet kinderopvang)	ja	Aantal geregistreerde kinderopvangcentra	10	12
Leerling-vervoer				
O. Voor geïndoeerde leerlingen op efficiënte wijze in de fysieke bereikbaarheid van het (speciaal) onderwijs voorzien	ja	Aantal leerlingen met vervoersvoorziening	260	250
Divers				
P. Leerlingen van het openbaar onderwijs stimuleren godsdienst- of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs te volgen.	ja	Aantal wekelijkse lessen	12	12
Q. Instandhouding openbaar basisonderwijs; toezichthoudende taak ROOBOL	ja			

* In het onderwijs wordt naar schooljaren gekoken, i.c. 2010/2011. Daarom is bereikte waarde nog niet bekend.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A., 1B. en 1E.

Met de onderwijspartners zijn in de vergaderingen van de LEA (lokale educatieve agenda) afspraken gemaakt. Centrale thema's zijn de Voor- en Vroegschoolse Educatie, Centrum voor Jeugd en Gezin, Boppeslach (kwaliteit), Taalbeleid en Klasseglas (ICT).

Doel 1C.

In de stuurgroep VVE is met voorschoolse organisaties en onderwijs samengewerkt om de uitvoering en verbreding van VVE plus de doorgaande lijn te faciliteren. Zo had de jaarlijkse VVE-dag het thema kennismaken met de verschillende programma's.

Doel 1D.

Het aantal Piramide gecertificeerde peuterspeelzaalleidsters is toegenomen tot drie maal de streefwaarde, waardoor de kwaliteit van het peuterspeelzaalwerk sterk is verbeterd.

Doel 1F

De Opstapcoördinator heeft voor schooljaar 2010-2011 5 nieuwe gezinnen kunnen werven voor Opstap. Voor de drie nog vrije plaatsen zijn ouders met driejarige peuters benaderd. Deze werving heeft niet geleid tot aanmeldingen.

Doel 1G.

De taken in het kader van leerplicht/RMC, zoals die genoemd zijn in de programma-begroting 2010, zijn uitgevoerd. Daarnaast is de leerplichtambtenaar lid geworden van het kernteam CJG.

Doel 1H., 1I. en 1J.

In goede samenwerking met de RMC regio De Friese Wouden is gewerkt aan een sluitende aanpak. Van registratie en herplaatsingen in het onderwijs tot alternatieve werktrajecten en/of inschakeling zorgketen.

Doel 1K.

Integrale werkafspraken worden gemaakt tussen leerplicht, RMC, WIZ en Werkplein (Dokkum) gericht op de sluitende aanpak.

Doel 1L

Er is een start gemaakt met de herplaatsing van leidsters, vanwege de implementatie van de eisen voor VVE van de Wet Oke, zodat nu op 9 VVE-groepen een tweede gekwalificeerde leidster staat (maximaal haalbare gezien het rijksbudget). De overige groepen hebben 1 gekwalificeerde en Piramide geschoolde leidster aangevuld met 1 of 2 deskundige vrijwilligers/stagiaires.

Doel 1M.

In Gerkesklooster is een proef gestart met een combinatie van peuterspeelzaalwerk, kinderdagopvang en buitenschoolse opvang in de peuterspeelzaal. In het bijzonder de combinatie peuterspeelzaalwerk en kinderdagopvang kan bijdragen tot het behoud van de peuterspeelzaal.

Doel 1N.

In Gerkesklooster en Kootstertille zijn nieuwe voorzieningen voor kinderopvang gestart. De operatie registratie gastouderopvang is voor het overgrote deel afgerond. Slechts een kleine groep gastouders moet in 2011 nog op opvanglocatie geïnspecteerd worden.

Doel 1O.

De verordening Leerlingenvervoer is uitgevoerd. Voor het schooljaar 2011-2012 is met NOFA-gemeenten een Europese Aanbesteding voorbereid voor het onderdeel 'aangepast vervoer' (taxibusjes).

Doel 1P.

De eigen subsidieregeling godsdienstonderwijs is door de Raad per 2011 beëindigd. In 2010 is een start gemaakt met de afwikkeling van de gemeentelijke regeling.

Maatschappelijk effect 2

Goede aansluiting onderwijs en arbeidsmarkt. Hechte samenwerking tussen bedrijfsleven, (beroeps)onderwijsinstellingen en lokale overheid.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel Bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Handhaven van kwalitatief volwaardig aanbod van volwassenenonderwijs, waarbij primair aandacht uitgaat naar achterstandsgroepen en waarmee flexibel op de individuele vraag kan worden ingespeeld.	ja	Aantal trajecten VE (exclusief Inburgering)	177	*

* In het onderwijs wordt naar schooljaren gekeken, i.c. 2010/2011. Daarom is bereikte waarde nog niet bekend.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

Het Friesland College heeft in 2010 voor de gemeente Achtkarspelen een volwaardig aanbod van volwassenenonderwijs uitgevoerd.

Maatschappelijk effect 3

Evenwichtige spreiding en een kwalitatief hoogwaardig voorzieningenniveau.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Voorzien in een kwalitatieve, doelmatige huisvesting van het onderwijs passend bij de leerling-prognoses.	ja	Aantal solitaire schoolgebouwen	21	20
B. Het realiseren van geclusterde/multifunctionele voorzieningen.	ja	Aantal geclusterde voorzieningen	13	14

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A. en 3B.

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) Onderwijsaccommodaties en gymlokalen 2009-2012 is verder uitgevoerd.

Met de betrokken partijen is hard gewerkt aan het opstellen van een IHP voor Welzijnsaccommodaties. Er ligt inmiddels een conceptplan dat in 2011 verder uitgewerkt wordt in relatie o.a. tot de huidige voorziening groot onderhoud welzijnsaccommodaties.

Het overleg over de voorbereiding van de nieuwbouw/uitbreiding Lauwers College te buitenpost vordert. Het gemeentelijk aandeel in de financiën is beschikbaar gesteld. De Initiatief- en definitiefase voor het MFC Gerkesklooster zijn afgerond. Een begin is gemaakt met de ontwerpfase.

De Initiatiefase voor een MFC in Kootstertille is afgerond. Een start is gemaakt met het vorm geven aan de definitie- en ontwerpfase.

Maatschappelijk effect 4

De band van de jeugd met de samenleving. Jongeren leren om te gaan met verantwoordelijkheden. Beter toegeruste ouders voor het dragen van de verantwoordelijkheid voor het opvoeden van hun kinderen.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
Jongerenraad				
A. Jongeren betrekken bij (jeugd)zaken die hen aangaan.	ja	Aantal jongerenraadsleden	15	9
B. Jongeren betrekken bij besluiten gemeenteraad.	ja	Aantal (on)gevraagde adviezen	2	2
Jeugd- en Jongerenwerk				
C. Het stimuleren van activiteiten die bijdragen aan een verbetering van de leefsituatie en de leefomgeving	ja	Een jaarlijks verslag aan de Raad van Timpaan welzijn		n.v.t.
D. Het stimuleren van activiteiten die een gezonde ontwikkeling, de ontwikkelingskansen en het welbevinden van de jeugd bevorderen.	ja	Aantal BOS-Leefstijl vakantie-activiteiten	24	24
		Aantal BOS-Leefstijl deelnemers	600	ca. 610
E. Het ondersteunen van de doelgroep jeugd (Individueel en groep) bij de participatie in onze gemeenschap	ja	Aantal BOS-Leefstijl naschoolse activiteiten	36	36
		Aantal vrijwilligers	pm	*

Doelgroep/Doelen	Doel Bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
Centrum voor jeugd en gezin (CJG) voor ouders en jongeren van -9 maanden tot 23 jaar en professionals.		Aantal informatie- en adviespunten	2	1
F. Realiseren van laagdrempelige informatie- en adviespunten voor alle vragen aangaande opgroeien en opvoeden in alle dorpen van de gemeente (van folderpost, website tot fysiek infooppunt).	ja	Aantal deelnemers klankbordgroepen	10	0
		Deelname CJG aan casuïstiek netwerken	7	2
G. Samen met inwoners Achtkarspelen komen tot een optimaal lokaal CJG,	ja	Aantal gebruikers van opgroei- en opvoedingsondersteuning	200	250
H. Het in onderlinge samenhang uitvoeren van de vijf gemeentelijke functies van het jeugdboteld: informatie en advies, signalering, lichte pedagogische hulp, toelichting naar hulpaanbod, coördinatie van zorg.	ja	Aantal meldingen AMK	57	Nog niet inzichtelijk
		Aantal matches verwijfsindex VIF ZIZeO	pm	4
I. Samen met CJG partners Jeugdgezondheidszorg 0-19 en schoolmaatschappelijk werk (en Timpaan) zorgen voor een vraaggericht opgroei- en opvoedingsaanbod.	ja	Aantal betrokkenen bij Twijzelerhelde	19	**
J. Verminderen aantal meldingen en doorverwijzingen naar Jeugdzorg.	nog niet inzichtelijk	Aantal CtC-activiteiten	2	2
K. Effectief organiseren van actoren in het hulpverleningstraject (1 kind/gezin -1 plan).	ja			
L. Omvattend netwerk van signaleerders.	ja			
M. Snelle signalering van problemen door melding Verwijsindex VIF ZIZeO.	ja			
N. Integrale aanpak ter versterking sociale leefomgeving.	ja			

* Het CJG is volop in ontwikkeling. Vrijwilligers waren in eerste instantie een indicator. In 2011 wordt deze indicator vervangen om een goede meting te kunnen verrichten.

** In Twijzelerhelde komen onder de noemer Minsken meltsje in doarp vele doelgroepen samen. 2011 zal een goede weergave van de aantallen betrokkenen kunnen geven.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren? (actie: manager)

Doel 4A.

Er zijn 10 bijeenkomsten van de jongerenraad geweest. Wegens een nieuw college van B & W heeft de jongerenraad een nieuwe voorzitter gekregen. Het aantal leden is afgenomen. Er is een actie opgestart om nieuwe leden te werven, zodat elk dorp weer vertegenwoordigd is. De jaarlijkse wegwijsdag trok bijna 50 VMBO-leerlingen en had als thema 'Jongeren en Nieuwe Media'.

Doel 4B.

De jongerenraad heeft advies uitgebracht over het verzoek van plaatselijk belang Gerkesklooster om daar een skatebaan voor de jeugd te realiseren. Ook is advies uitgebracht aan de coördinator CJG over het bereiken van de doelgroep 12-23 jaar.

Doel 4C.

Het jaarverslag is ingediend.

Doel 4D.

De activiteiten in het kader van de BOS-impuls zijn afgerond. Het project heeft 4 jaar gedraaid. In 2011 vindt een eindverantwoording richting het Ministerie plaats en dan zullen ook alle kengetallen over 2010 bekend zijn.

Doel 4E.

Het lokaal Sociaal Cultureel Werk is gevraagd om in hun jaarverantwoording het aantal vrijwilligers op te geven. Op basis van de beleidsregel voor subsidiering hebben de organisaties tot 31 maart de tijd om een verslag in te dienen.

Doel 4F.

Het CJG is gehuisvest in het gebouw van de Thuiszorg te Surhuisterveen, waar ook het JGZ-team Achtkarspelen is gehuisvest. Dit fysieke punt is niet direct bedoeld als fysiek inlooppunt voor ouders, maar meer als knooppunt waar de bij het CJG betrokken organisaties bijeenkomen. Ondersteunend voor een gemeentebrede advies- en informatievoorziening is de website CJGAchtkarspelen.nl vanaf november in de lucht.

Doel 4G.

De klankbordgroep is niet bijeen geweest. Medewerkers van het CJG hebben een 1^e kennismaking gehad met het dagelijks bestuur van de Wmo-raad Achtkarspelen en er zijn vervolgspraken gemaakt voor 2011.

Doel 4H.

Door de aanstelling van een tweede medewerker kan meer aandacht worden gegeven aan vooral de informatie en adviesfunctie van het CJG en wordt deze functie meer in samenhang met de andere functie uitgevoerd.

Doel 4I.

Medewerkers van het CJG, de JGZ en SMW zijn geschoold in de aanpak van Positief Opvoeden, waarmee een eenheid van taal en aanpak tot stand is en wordt gebracht van het geven van voorlichting tot hulpverlening.

Behalve het reguliere aanbod van de JGZ en SMW zijn gezinscoaches en EigenKracht-conferenties ingezet als antwoord op een opvoedingsondersteuningsvraag.

De ouderbijeenkomst Positief Opvoeden werd door 70 ouders bezocht, de website CJG werd in twee maanden door ongeveer 100 mensen geraadpleegd en het kernteam CJG heeft 76 casussen behandeld. Ook is prenatale voorlichting voorbereid voor aanstaande ouders: (zie programma 2, doel 3a.)

Doel 4J.

Er is nog geen jaarverslag 2010 van bureau Jeugdzorg, dus cijfers over het aantal meldingen AMK ontbreken. Doordat bureau jeugdzorg alleen de jeugdige als cliënt heeft en niet het hele gezin, is bij multiprobleem opvoedingsproblematiek de afstemming en samenwerking niet altijd even makkelijk.

Doel 4K.

De brede samenstelling van het lokale kernteam CJG (CJG, jeugdgezondheidszorg, schoolmaatschappelijk werk, welzijnswerk, leerplicht, politie en jeugdzorg) draagt bij aan een effectieve aanpak in het opvoedingondersteunings- en hulpverleningstraject.

Doel 4L en 4M.

De verwijzindex is breed geïntroduceerd in de gemeente, waardoor het grootste deel van het netwerk van signaleerders over een (extra) mogelijkheid beschikt om hun zorg over een kind of jongere met een andere signaleerder te delen.

Doel 4N.**Project Minsken Meitsje In Doarp in Twijzelerheide**

Eind 2010 was de feestelijke start- en heropeningshandeling van dit integrale leefbaarheidproject. De inbrengwinkel 'hastommenocht' is in het voormalige bankgebouw gestart. Verder zijn al mooie verbindingen gelegd door het beantwoorden aan hulpvragen Wmo en sociaal team. De plaatselijke coördinator legt contacten in het dorp met o.a. Plaatselijk Belang, dorps huis en de scholen.

Byldskermloket

De naam 'byldskermloket' maakt beter duidelijk wat een 'virtueel loket' inhoudt. Het loket heeft een eigen kantooruimte beschikbaar in hetzelfde gebouw. De gemeente werkt aan het uitbreiden van het tot nu beperkte eigen aanbod (Wmo-voorzieningen). Daarnaast zijn ook nieuwe partners geïnteresseerd; politie en Rabobank.

Vervolg 'Veilig opgroeien'

Het CJG-Achtkarspelen is ingeschakeld voor de aansturing en uitvoeringscoördinatie op het onderdeel 'Veilig Opgroeien'. De CJG-coördinator is enkele dagdelen per week in Twijzelerheide te vinden. Het byldskermloket-kantoor is daarvoor beschikbaar.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Emancipatie gegevens	Begroting 2010 (na wijzig.)	Rekening 2010	Vershil rekening begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	-5.537	-5.647	-110
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	1.091	1.135	44
Saldo baten en lasten voor bestemming	-4.446	-4.512	-66
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	0	0
Saldo baten en lasten na bestemming	-4.446	-4.512	-66
Verschillenanalyse (excl. reservemutaties):			
1. Productgroep Onderwijsaccommodaties			-180
2. Productgroep Gemeentelijk Onderwijs Achterstandenbepeld			4
3. Productgroep Onderwijsregelingen			6
4. Productgroep Peuterspeelzalen en Kinderopvang			-3
5. Productgroep Jeugdbeleid			107
Saldo verschillen na bestemming			-66
Verschillenanalyse (reservemutaties):			
GEEN			
Saldo verschillen na bestemming			

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen
1. Een te laag begrote afschrijving is de belangrijkste reden voor het verschil. De aanpassing van de afschrijvingstermijn voor onderwijsgebouwen van 60 naar 40 jaar was nl. wel berekend, doch te laat voor verwerking in de begroting. De overschrijding op de afschrijving bedraagt 212.000 en wordt binnen de productgroep deels opgevangen door diverse kleine meevallers
2. t/m 4. Diverse kleine voor- en nadelen bepalen het verschil.

5.

Het opstarten van het CJG in 2010 is de voornaamste oorzaak van de vrijval van middelen - de latere start (80.000) en hogere inkomsten (17.000) - o.a. rijks- en provinciale bijdragen - gaven een "voordeel" van 97.000.

Een meevaller bij de Jeugdgezondheidszorg door een hogere rijksbijdrage (21.000), waaruit de niet begrote kosten prenatale zorg zijn betaald (11.000), verklaart het resterende verschil van 10.000.

Programma 2 - Zorg en Welzijn

Inleiding

Programma 2 staat heel dicht bij de burger zelf. Individuele voorzieningen Wmo vormen een belangrijk onderdeel van dit programma. Burgers weten de gemeente hiervoor steeds beter te vinden. Aanvragers worden steeds vaker thuis bezocht om met elkaar een passende oplossing te zoeken. Mantelzorg, vrijwilligerswerk en burgerparticipatie. Burgers nemen steeds meer verantwoordelijkheid voor hun maatschappij en worden hierbij ook ingezet. Om alle doelgroepen te bereiken wordt er gericht actie ondernomen door verschillende organisaties zodat ook daadwerkelijk alle burgers bereikt worden.

Binnen programma 2 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Samen leven in dorp en buurt: participatie en verantwoord handelen van alle burgers in Achtkarspelen binnen het kader van een continue ontwikkeling van gemeenschapszin
2. Steisel van collectieve en individuele voorzieningen t.a.v. wonen, welzijn, zorg, werk en inkomen
3. Preventie, zorg en opvang: mensen leven gezonder, mensen met een beperking zijn zelfstandig en doen mee
4. Burgerparticipatie

Maatschappelijk effect 1

Samen leven in dorp en buurt: participatie en verantwoord handelen van alle burgers in Achtkarspelen binnen het kader van een continue ontwikkeling van gemeenschapszin.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Betrokkenheid met elkaar in het dorp verhogen.	ja	Waardering voor sociale cohesie (onderzoek SGBO)	7,7	Niet gemeten
B. Bevorderen dat burgers zolang mogelijk zelfstandig blijven wonen en daartoe, op een aanvaardbaar niveau, voldoende (zorg)voorzieningen voor burgers bieden die het nodig hebben.	ja	Verhouding zelfstandig wonende/in verzorgings- c.q. verpleeghuis wonende 75-plussers	73% - 27%	Niet gemeten
C. Aantal mantelzorgers en vrijwilligers laten toenemen en de maatschappelijke waardering voor hun werk vergroten.	ja	Aantal geregistreerde mantelzorgers	100	Ca. 110
		Aantal vrijwilligers bekend bij vrijwilligersteunpunt	8.500	Ca. 8.500

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

De structuurvisie speelt een belangrijke rol in het realiseren van Sociale Samenhang. De aanpak van de nieuwe structuurvisie heeft geleid tot meer burgerparticipatie. De betrokkenheid van burgers op hun eigen woonomgeving c.q. dorp heeft hiermee een sterke impuls gekregen. Op die manier doen meer burgers mee aan beleidsvorming en achten ze zich meer verantwoordelijk voor de eigen leefsituatie en -omgeving. Vastgesteld is dat burgers vaker zelf initiatieven nemen m.b.t. hun collectieve en individuele omstandigheden, en ze worden uitgedaagd om mee te denken in het oplossen van hun eigen (buurt)problematiek.

Doel 1B.

Het steunpunt Minsken meitsje in Doarp realiseert een samenhangend aanbod van ondersteuningsdiensten (professioneel en vrijwilligerswerk) dat wordt afgestemd op de ondersteuningsbehoefte in Twijzelerheide onder supervisie van Raderwerk.

Doel 1C.

Er is extra ingezet op de versterking en verbreding van mantelzorgers en vrijwilligers om de maatschappelijke waardering voor dit belangrijke werk te vergroten.

De ondersteuningsplannen mantelzorg zijn gecontinueerd. De mantelzorgondersteuner kan zijn werk blijven uitvoeren. Een respijtweekend is georganiseerd voor mantelzorgers en hun partners. Aan het project administratieve huishulp is verder vorm gegeven.

Maatschappelijk effect 2

Stelsel van collectieve en individuele voorzieningen t.a.v. wonen, welzijn, zorg, werk en inkomen.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Realisatie van een integraal werkend, klantgericht Wmo-loket.	ja	Aantal en soort contacten Wmo-loket: - Informatie - Aanvraag	2.200 850	2.180 866
		Aantal huisbezoeken Wmo-aanvraag	150	143
B. Deelname aan de samenleving gemakkelijker maken.	ja	Aantal en soort Wmo-voorzieningen: - Rolstoelen - Vervoer - Woonvoorzieningen - Huishoudelijke Hulp - GPK	330 1.280 250 850 300	334 1.291 353 865 236
		Aantal preventieve huisbezoeken 75+	400	555
C. Vermindering van aantal vereenzaamde burgers.	ja	Aantal sociaal geïsoleerde burgers Achtkarspelen	geen	niet onderzocht
D. Realisatie van een goed samenhangend aanbod van algemene en individuele voorzieningen.	ja	Tevredenheid Wmo-voorzieningen	7,2	*

*

Uitgebreide gegevens hieromtrent kunnen gevonden worden in het "Belevingsonderzoek Wmo, prestatieveld 1 t/m 4 - Juni 2010".

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

Het realiseren van een integraal werkend Wmo-loket is een continu proces. In 2010 stond vooral klantgerichtheid centraal. In het kader van lean-management zijn de werkprocessen onder de loep genomen. Daar waar mogelijk zijn de processen vereenvoudigd. In de "gekantelde" Wmo staat de vraag van de klant centraal. Dit vraagt om maatwerk. Om te waarborgen dat de werkwijze tussen consultants zoveel mogelijk overeenkomt, is er gestart met een intervisietraject.

Doel 2B.

De wetwijziging Wmo per 2010 veroorzaakte een forse stijging van de uitgaven voor Huishoudelijk Hulp. Er is flink ingezet op de controle van de nota's van leveranciers en Persoongebonden budgetten; dit heeft positieve resultaten opgeleverd.

De overeenkomsten voor Huishoudelijke Hulp, collectief vervoer en hulpmiddelen eindigen in 2011. Om deze individuele voorzieningen te kunnen blijven leveren is in 2010 gestart met het voorbereiden van drie Europese aanbestedingstrajecten.

Doel 2C.

Stichting AanZet t.b.v. mensen met psychische beperkingen heeft een eenmalige subsidie gekregen en organiseerde bijeenkomsten speciaal voor deze doelgroep. De doelgroep is hierdoor goed bereikt en er kon verwezen worden naar andere gespecialiseerde netwerken.

Doel 2D.

In 2010 is bewust geen Tevredenheidonderzoek gehouden onder de gebruikers van individuele voorzieningen (prestatieveld 6). In 2007 en 2008 is deze meting verricht en de uitkomsten waren ongeveer gelijk. Een deel van de gemelde knelpunten kon niet direct worden opgelost omdat bij Europese aanbestedingstrajecten geen tussentijdse wijzigingen mogen plaatsvinden. In de nieuwe trajecten zijn deze knelpunten waar mogelijk ondervangen. Voor 2010 is daarom bewust gekozen om prestatieveld 1 t/m 4 te laten onderzoeken. Er is daarom geen cijfer bekend voor individuele voorzieningen.

Maatschappelijk effect 3

Preventie, zorg en opvang: mensen leven gezonder, mensen met een beperking zijn zelfstandig en doen mee.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel Bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Verbeteren van de gezondheid van alle burgers in Achtkarspelen en in het bijzonder van de risicogroepen jongeren, ouderen en sociaal kwetsbaren en zwakkeren.	ja	Problematisch alcoholgebruik 12 t/m 17-jarigen (Veilig Opgroeien)	100	niet gemeten, in 2012 cijfers bekend
B. Zorg voor kwetsbare groepen in de samenleving d.m.v. een sociale infrastructuur op dorpsniveau met voorzieningen voor preventie, opvang, zorgverlening en nazorg.	ja/nee	Aantal incidenten huiselijk geweld	40	82

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A.

De kansen op een goede gezondheid van de burgers zijn verbeterd door diverse activiteiten ter preventie van overgewicht en overmatig alcoholgebruik. Diverse scholen hebben bv. gekozen voor een planmatige inzet van gezondheidsbeleid op school (Gezonde School Fryslân), o.a. bedoeld om de resultaten van het BOS-project Hartstikke Gezond in Kootstertille en Boelenslaan te borgen. Een Denktank Prenatale Voorlichting is opgericht om samen met een huisarts en verloskundige is uitgedacht hoe aanstaande ouders voorbereid kunnen worden op de komst van hun kind.

Doel 3B.

Voor de uitgevoerde acties wordt verwezen naar het gestelde in programma 5

Maatschappelijk effect 4

Burgerparticipatie.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel Realisatie	Indicatoren	Streef- Waarde	Bereikt- Waarde
A. Burgers achten zich verantwoordelijk voor de elgen leefsituatie en -omgeving, ontwikkelen zelf initiatieven m.b.t. hun collectieve en individuele omstandigheden en doen mee aan beleidsvorming.	ja	Aantal leden Wmo-platform	40	8
		Aantal deelnemers jongerenraad	15	9

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren? (actie: manager)

Doel 4A.

In mei 2010 heeft de gemeenteraad ingestemd met de verordening van de Wmo-raad en zijn de leden officieel geïnstalleerd. De Wmo-raad werkt in zes clusters. Bij verordening is bepaald dat per cluster twee leden worden afgevaardigd in de Wmo-raad. Daarnaast is er ruimte voor een dagelijks bestuur dat bestaat uit maximaal 3 leden. De totale raad kan maximaal uit 15 leden bestaan. De streefwaarde van 40 leden is daarom niet reëel. De Wmo-raad is actief betrokken geweest bij de aanbestedingsprocedures.

De acties ten aanzien van de jongerenraad staan in programma 1, doel 4a en 4b)

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële overzichts	Begroting 2010 (na wijzig)	Rekening 2010	Verschielen begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	-6.898	-6.806	93
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	450	642	192
Saldo baten en lasten voor bestemming	-6.449	-6.164	285
Toevoegingen aan reserves (lasten)	-50	-50	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	93	71	-22
Saldo baten en lasten na bestemming	-6.406	-6.143	263
Verschielenanalyse (excl. reservemutaties):			
1. Productgroep Volksgezondheid			28
2. Productgroep Welzijnsaccommodaties			58
3. Productgroep Ouderen- en Vrijwilligerswerk			28
4. Productgroep WMO - individuele voorzieningen			150
5. Productgroep Maatschappelijke Zorg			22
Saldo verschillen na ontbreking			215

Financiële gegevens	Begroting 2010 (na wijzig)	Rekening 2010	Verskil rekening Begroting
Verschillenanalyse (reservemutaties):			
6. Reserve SOFA			-16
7. Reserve WMO			-6
Saldo verschillen na bestemming			26

Toelichting verschillenanalyse

omschrijving verschillen
<p>1. Het positieve saldo wordt vnl. veroorzaakt door een niet begrote rijksbijdrage voor de in 2009 door de gemeente gemaakte kosten betreffende de Mexicaanse griepepidemie (24.000).</p>
<p>2. Deze meevaller is terug te leiden tot vier grotere verschillen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een voordeel van 11.000 op de uitbetaalde subsidie lokaal club- en buurthuiswerk na subsidievaststelling. Reden: tijdelijke vrijval beheersuren. - De geraamde inzet van onderhoudsuren bleek minder noodzakelijk dan verwacht (16.500). - De geraamde uitgaven voor het project Minsken meitsje in Doarp bleven achter bij de verwachting (16.000). Reden: zie analyse punt 6. - Een voordeel door lagere kapitaallasten dan begroot (11.000). Reden: een later realisatie van investeringen dan gepland.
<p>3. Deze meevaller is terug te leiden tot twee grotere verschillen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het goedkoper kunnen realiseren van diverse Mantelzorgactiviteiten in 2010, waardoor overgehevelde middelen uit 2009 achteraf niet nodig waren. Een meevaller van 19.000. - De uitvoering van het project "vitalisering 55+-ers" kent een doorloop in 2011 (6.000).
<p>4. Deze meevaller is terug te leiden tot drie grotere verschillen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Een voordeel op apparaatskosten m.n. door het wegvallen van bovenformatief personeel en bijdragen van andere gemeenten in de kosten van gezamenlijke aanbestedingen (40.000). - Landelijk gezien is er lange tijd onduidelijkheid geweest over de invulling door gemeenten van de "AWBZ-pakketmaatregelen" en "opvang gevolgen schrappen grondslag psychosociale problematiek". Eind 2010 is de gewenste duidelijkheid ontstaan, waardoor in 2011 een begin kan worden gemaakt met de uitvoering. Besloten is de overgehevelde middelen 2009 op te laten gaan in het rekeningresultaat (63.000). De middelen 2010 zijn via een overlopende post overgeheveld naar 2011. - Per saldo een meevaller op individuele verstrekkingen (47.000). Voornaamste reden is een meevaller door eenmalige terugvorderacties van ten onterechte betaalde bedragen bij particulieren en verstrekkers, die voor een belangrijk deel is opgeslokt door minder inkomsten uit eigen bijdragen cliënten, reden: meer aanvragers met lage inkomens, en een kleine overschrijding i.v.m. individuele verstrekkingen, reden: een grotere hulpvraag.
<p>5. Enerzijds het abusievelijk op een verkeerd budget boeken van de subsidie Stichting AanZet, waardoor de gelden in deze productgroep vrij vallen (15.000), en anderzijds lagere loonkosten (6.000), verklaren in belangrijke mate het verschil.</p>
<p>6. De begrote onttrekking aan deze reserve in verband met het project Minsken meitsje in Doarp valt in 2010 lager uit, doordat de uitgavenstroom later dan verwacht op gang is gekomen. Het restant van de gevraagde middelen blijft beschikbaar voor het genoemde project.</p>
<p>7. De uitvoering van het project "vitalisering 55+-ers" kent een doorloop in 2011. Het niet benutte bedrag wordt daarom nog niet onttrokken aan de reserve en blijft beschikbaar voor het project.</p>

Programma 3 - Werk en Bijstand

Inleiding

Werk gaat boven inkomen.

De begeleiding van bijstandsgerechtigden naar betaald werk heeft daarom onverkort prioriteit. De nadruk ligt op het thema werk/uitstroom, maar deze activiteit stond in 2010 door de economische crisis qua resultaat zwaar onder druk. Hierdoor is het aantal uitkeringsgerechtigden in de gemeente Achtkarspelen behoorlijk toegenomen. Klantgericht werken is het uitgangspunt. Om dit te bereiken zijn in het "lean en mean-traject" alle werkprocessen onder de loep genomen en zijn waar nodig verbeteringen aangebracht om de dienstverlening naar de burger te optimaliseren.

Binnen programma 3 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Zelfredzaamheid in de bestaansvoorziening.
2. Optimale participatie van burgers op de arbeidsmarkt, dan wel in de samenleving.

Maatschappelijk effect 1

Zelfredzaamheid in de bestaansvoorziening.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Tijdkeuring	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Uitkeringsduur beperken door een optimale inzet van re-integratiemogelijkheden en het voeren van een gericht handhavingsbeleid.	ja	Aantal Wwb-gerechtigden	569	566 *
		Aantal leer-/werktrajecten i.s.m. werkgevers per:		
		Doelgroep 18-30 (83)	50	82
		Doelgroep 30-40 (77)	20	18
		Doelgroep 40-45 (51)	15	14
Aantal bedrijfsbezoeken	175	500		
Aantal 45+ trajecten samen met Werkplein Dokkum. Doelgroep 45-57 (162)	40	14		
Aantal geplaatsten Achtbaan, 62+ project. Doelgroep 57-65 (109)	20	30		
B. Het adequaat verstrekken van een uitkering.	ja	Doorlooptijd nieuwe aanvraag Wwb in dagen: wettelijke termijn 56 dagen	20	24
C. Het in noodzakelijke gevallen verstrekken van bijzondere bijstand als ondersteunend instrument.	nee	Doorlooptijd aanvraag bijzondere bijstand in dagen (eenvoudig)	7	22 zie toelichting
D. Het aanbieden van doeltreffende schulddienstverlening.	ja	Aantal cliënten (voor o.a. bemiddeling, sanering en budgetbeheer)	110	187

* De streefwaarde is in april/mei 2009 gebaseerd op verwachtingen m.b.t. de werkloosheidsontwikkeling. De werkloosheid is iets achter gebleven bij de verwachtingen.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

In 2010 is het aantal Wwb-/Wij-/loaw-gerechtigden gestegen.

Ondanks de gevolgen van de voortdurende economische crisis, is blijvend ingezet op re-integratie. Om rechtmatige verstrekking te waarborgen is in het kader van hoogwaardig

handhaven volop ingestoken op fraudepreventie. Dit door gerichte controle en evt. In aanvulling daarop intensieve controletrajecten met al dan niet met huisbezoek. In voorkomende gevallen is ook maximaal ingezet op fraudeopsporing en vervolging. Door deze inzet is ondanks de toenemende werkloosheid het aantal aanvragen voor levensonderhoud binnen de streefwaarde gebleven.

Doel 1B.

In 2010 zijn er belangrijke ontwikkelingen geweest op het gebied van eenmalige gegevensvraag (van een klant mag in de keten Werk en Inkomen slechts eenmaal een beperkte gegevensverzameling worden gevraagd) en administratieve lastenverlichting voor de burger. Deze uitgangspunten zijn volledig opgenomen in de procedures bij WIZ, door optimaal gebruik te maken van de beschikbare digitale gegevensbestanden. In het verlengde hiervan zijn de werkprocessen bij WIZ zoveel mogelijk vereenvoudigd.

Doel 1C.

Bij de bijzondere bijstand waren ook de effecten van de administratieve lastenverlichting voor de burger merkbaar. De streefwaarde voor de doorlooptijd van een aanvraag is echter niet gehaald. Voor WIZ lag de prioriteit in 2010 bij het afhandelen van de aanvragen levensonderhoud, deze zijn in 2010 gestegen. Het gevolg hiervan was dat de aanvragen voor bijzondere bijstand langer blijven liggen dan de bedoeling was, maar ruimschoots binnen de wettelijke afhandelingstermijn worden afgehandeld. De streefwaarde van 7 dagen is gebaseerd op de gemiddelde aanvraag. Door de hiervoor genoemde prioriteitstelling en daarnaast aanvragen bijzondere bijstand die voor de beoordeling vragen om adviezen van derden is de afhandelingstermijn vertraagd.

Doel 1D.

Het aantal aanvragen schulddienstverlening is toegenomen. In 2010 zijn er 70 nieuwe aanvragen bijgekomen waardoor er nu 187 cliënten in een traject zitten. Om de toenemende vraag op te kunnen vangen is er voor gekozen het ontwikkelen van preventieactiviteiten door te schuiven naar 2011. De werkprocessen en producten zijn beschreven, wat geresulteerd heeft in het Nvvk-lidmaatschap (Nederlandse vereniging voor Kredietverstrekkers). Een belangrijk resultaat. Verder is gestart met het optimaliseren van het automatiseringssysteem. Hiermee kunnen aanvragen sneller verwerkt worden.

Maatschappelijk effect 2

Optimale participatie van burgers op de arbeidsmarkt, dan wel in de samenleving.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Is bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Mensen met een grote afstand tot betaald werk de mogelijkheid bieden om aansluiting bij de arbeidsmarkt te vinden, of te participeren in de samenleving, waardoor ze maatschappelijk weer meetellen.	ja	Aantal deelnemers sociale activering met kans op uitstroom naar arbeid	50	62
		Aantal deelnemers sociale activering met geen kans op uitstroom naar arbeid	60	53
		Aantal deelnemers vrijwilligersproject	35	30 budget laat meer niet toe
		Aantal rusttrajecten	120	53
B. Wsw-geïndiceerden participeren op een zo regulier mogelijke manier op de arbeidsmarkt.	ja	% begeleid werken (BW)	10%	BW 18 personen Deta 22 personen = 10%

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
		Omvang wachtlijst	56	34
C. Nieuw- en oudkomers worden ondersteund om een volwaardige plaats in de samenleving in te kunnen nemen.	ja	Aantal inburgerings-trajecten oudkomers	Nog in onderzoek	Nog in onderzoek
D. Door het minimabeleid kunnen mensen met een laag inkomen participeren in de samenleving.	ja	Aantal aanvragen Lauwerspas	5.500	Zie toelichting
		Aantal aanvragen 'Kinderen doen mee'	150	Zie toelichting

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

Vanuit het Activeringscentrum Raderwerk zijn steeds meer activiteiten ontwikkeld in het kader van maatschappelijke dienstverlening. Ook bij het project "Minsken meitsje in doarp" in Twijzelerheide, wordt met inzet van deelnemers via Raderwerk gewerkt. Zo'n 30 uitkeringsgerechtigden hebben momenteel een dienstbetrekking van waaruit zij voor de gemeentelijke samenleving op verschillende terreinen als vrijwilliger activiteiten verrichten. Het project wordt gefinancierd uit het participatiebudget. Intensief aan de slag met uitkeringsgerechtigden in een rusttraject heeft er toe geleid dat het aantal rusttrajecten is verlaagd naar 53. Voor velen van hun is nog wel een lange weg te gaan om te kunnen participeren.

Doel 2B.

In 2010 zijn ± 20 Wsw-geïndiceerde werknemers vanuit het Participatiebudget geplaatst op een voortraject in het kader van de wachtlijst Wsw. Binnen de GR SW Fryslân en Caparis NV ligt de afspraak om uitvoering te geven aan het 1/3-1/3-1/3-model. Dat betekent 1/3 van de Wsw-dienstbetrekkingen geplaatst op een werkplek beschut binnen, 1/3 geplaatst op beschut buiten en 1/3 geplaatst op begeleid werken of een detacheringplaats. Door de economische recessie verloopt plaatsing in het kader van begeleid werken moeizaam.

Doel 2C.

Voor het aanvragen van allerlei voorzieningen gelden voor nieuw- en oudkomers dezelfde regelingen als voor andere burgers. Voor de participatie van de deze doelgroep - vooral in de samenleving - is het belangrijk te constateren dat de administratieve lastenverlichting hierin een belangrijke rol heeft gespeeld. De weg voor inburgering van oudkomers staat open en is van belang voor hun participatie naar werk en samenleving.

Doel 2D.

In 2010 is de minimagids ontwikkeld en verspreid onder de burgers die tot de doelgroep behoren. Het gebruik van de Lauwerspas is geëvalueerd en laat tot 2009 nog steeds een stijging van het aantal aanvragen zien. In 2010 is de Lauwerspas een gemeenschappelijke regeling geworden. Een consequentie hiervan is dat er nu per gezin wordt geregistreerd en niet meer per aanvraag, waardoor de streefwaarden niet meer van toepassing zijn. De regeling "kinderen doen mee" is door het Rijk opgenomen in een voorlichtingsfolder als voorbeeld van hoe kleine gemeenten kunnen samenwerken om een doeltreffend instrument als de Lauwerspas te ontwikkelen. Aan het brede minimabeleid is op alle mogelijke manieren (minimagids, Infomap, folders, nieuwsbrieven, website(s), publicaties, seniorenbezoekers) aandacht besteed. Daarnaast zorgt de al doorgevoerde administratieve lastenverlichting voor de burger (sterk vereenvoudigde (digitale) aanvraagformulieren) er voor dat belanghebbenden geen hoge drempels hoeven te ervaren.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2010 (na wijzig.)	Rekening 2010	Versaam(rekening- bedragen)
Lasten voor bestemming (excl. reserve-mutaties)	-24.252	-28.698	-4.446
Baten voor bestemming (excl. reserve-mutaties)	20.774	24.794	4.020
Saldo baten en lasten voor bestemming	-3.478	-3.904	-427
Toevoegingen aan reserves (lasten)	-445	-434	11
Onttrekkingen aan reserves (baten)	96	420	324
Saldo baten en lasten na bestemming	-3.827	-3.918	-92
Versillenanalyse (excl. reserve-mutaties):			
1. Productgroep Bedrijfsvoering			140
2. Productgroep Participatiebudget			-134
3. Productgroep Inkomensvoorziening			-311
4. Productgroep Minimabeleid			-107
5. Productgroep Sociale Werkvoorziening			-11
6. Productgroep Inburgering			-3
Saldo verschillen voor bestemming			-427
Versillenanalyse (reserve-mutaties):			
7. Reserve Re-integratiedeel Participatiebudget			10
8. Reserve Inkomensvoorziening			311
9. Reserve Waarborgfonds Schulddienstverlening			11
10. Reserve Inburgering			3
Saldo verschillen na bestemming			-92

Toelichting verschillenanalyse

Gemeentelijke verschillen
<p>1. De nabetaalde afrekening 2008 door de gemeente Kollumerland (107.000) en daarnaast het bedrag dat Kollumerland over 2010 met Achtkarspelen moet afrekenen (67.000) bepalen in belangrijke mate het positieve saldo. Verder zijn er nog diverse kleine voordeeltjes (20.000). Het positieve saldo wordt verder beïnvloed door hogere loonkosten (15.000) - reden: inhuur derden - en meer ingehuurde diensten van het Bureau zelfstandigen Fryslân (40.000) - reden: meer zelfstandigen in een uitkeringssituatie.</p>
<p>2. Het negatieve saldo wordt vooral veroorzaakt door kosten, die niet in de afrekening met het Rijk mogen worden meegenomen en dus voor rekening van de gemeente blijven. Het betreft kosten in verband met het uitvoeren van de Wet Inburgering. Ten opzichte van raming 2010 zijn deze ruim overschreden.</p>

De belangrijkste reden daarvoor is het hogere aandeel in de gezamenlijke loonkosten voor Achtkarspelen. Reden: andere klanthoudingen dan begroot (70% Achtkarspelen vs. 30% Kollumerland werkelijk in plaats van de op ervaringsbasis begrote 50-50) en kosten voor inhuur derden die voor rekening van Achtkarspelen blijven. Daardoor heeft Kollumerland een te hoog voorschot betaald voor de inburgeringskosten, die niet onder het P-budget vallen. Dit bedrag moet worden terugbetaald aan Kollum.

NB

Het tekort op het met het Rijk af te rekenen P-budget bedroeg in 2010 bijna 589.000.

De reden daarvoor is dat er meer trajecten zijn uitgezet, dit te bekostigen uit het positieve saldo op de balans door "de meeneemregeling 2009", t.w.: 665.000.

Achterliggende reden was het voorkomen van het niet inzetten van rijksmiddelen voor onze burgers en het daardoor moeten terug betalen aan het Rijk.

Door de extra inzet in 2010 hoeft er geen geld terugbetaald te worden aan het Rijk. Het restant op de balans - "de meeneemregeling 2010" - bedraagt 76.000.

3.

Een tegenvaller door een groter aantal "burgers in de uitkering" als gevolg van de economische crisis.

4.

Verschillende oorzaken voor dit tekort, nl.:

- Een overschrijding op de bijzondere bijstand en langdurigheidstoelage (90.000) bepaalt in belangrijke mate het tekort. Een grotere vraag in het eerste geval en in het algemeen meer mensen die ervoor in aanmerking kwamen bepalen dit tekort.
- Een overschrijding op de Lauwerspas, door een hogere bevoorschotting aan de GR (10.000). Reden: hogere uitvoeringskosten.
- Doordat Kollumerland hogere voorschotten heeft betaald dan achteraf nodig bleek te zijn betaald Achtkarspelen geld terug (22.000).
- Het tekort wordt deels opgevangen door een voordeel op de kosten voor schulddienstverlening (o.a. lagere loonsom door voordeliger invulling formatie).

5.

De niet geraamde kosten van de nabetaalde bonus begeleid werken 2008 aan Caparis (62.000) worden opgevangen door een voordeel op de geraamde uitvoeringskosten (30.000) - reden: minder externe ondersteuners aangetrokken - en een voordeel op de afrekening met Trion over 2009 (20.000).

6.

Een klein tekort veroorzaakt door hogere verzekeringspremies en een lagere rijksbijdrage.

7.

De afspraak is dat een evt. tekort op de Lauwerspas - onderdeel Minimabeleid - opgevangen wordt door een onttrekking uit de reserve Re-integratiedeel Participatiebudget.

8.

De reserve Inkomensvoorziening is bestemd om rekeningverschillen op de productgroep Inkomensvoorziening te egaliseren. In 2010 was er sprake van een tekort, vandaar de onttrekking aan deze reserve.

9.

De toevoeging aan de reserve Waarborgfonds Schulddienstverlening - in verband met het opheffen van de voorziening Waarborgfonds Schulddienstverlening - is lager dan begroot door een groter aantal herfinancieringen van schulden bij burgers.

10.

De reserve Inburgering is bestemd om rekeningverschillen bij de productgroep Inburgering te egaliseren. In 2010 was er sprake van een tekort, vandaar de onttrekking aan deze reserve.

Programma 4 - Cultuur en Sport

Inleiding

De maatschappelijke effecten van dit programma worden voor een groot gedeelte bereikt met jaarlijks doorlopende activiteiten.

De sportvoorzieningen, maar ook verenigingsgebouwen, dorpshuizen e.d., met het bijbehorende rijke verenigingsleven bieden hiervoor een uitstekende basis.

Er zijn, met de cultuurnota als beleidsuitgangspunt, ook vele nieuw activiteiten ontwikkeld ter bereiking van de maatschappelijke doelen.

Binnen programma 4 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Individuele burgers hebben zich ontwikkeld en ontplooid.
2. De sociale samenhang en deelname aan de maatschappij is vergroot.
3. De leefbaarheid van het platteland (een goed woon- en vestigingsklimaat) is behouden en vergroot.

Maatschappelijk effect 1

Individuele burgers hebben zich ontwikkeld en ontplooid.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel Bereikt	Indicatoren	Streef-waarde	Realite-waarde
A. In stand houden hoogwaardige bibliotheekvoorziening.	Ja	Jeugdleden bibliotheek	>4.000	4.601
		Volwassen leden bibliotheek	>2.700	2.583
B. Stimuleren kunstzinnige vorming.	Ja	Leerlingen muziekschool	>550	552
		Jeugdleden amateurkunst	>120	116
C. Stimuleren bewegen voor alle doelgroepen in de samenleving.	Ja	Jeugdleden sportverenigingen	>2.460	± 2.600
		Groepen 'Bewegen voor ouderen'	25	25
		Aantal scholen schootsportdag	22	22

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

De bibliotheek heeft (Europese) subsidie ontvangen voor het opzetten van historische informatiepunten in Buitenpost en Surhuisterveen en digitalisering van het cultureel erfgoed.

Doel 1B.

- In 2010 hebben de muziekschool en de vier deelnemende gemeenten een bevoegdhedenovereenkomst ondertekend. Hierin zijn afspraken gemaakt over een nieuwe subsidiesystematiek.
- Er is meer samenwerking tussen muziekschool, basisscholen en muziekverenigingen. Deze samenwerking zal de komende jaren verder worden verbreed, onder andere door het inzetten van combinatiefunctionarissen.
- Twee muziekverenigingen hebben in 2010 gebruik gemaakt van extra subsidie om jongeren te binden aan de amateurkunst.
- Er zijn twee cultuurprijzen uitgereikt. De 'Kultuurprijs Achtkarspelen 2009' is gewonnen door toneelvereniging Jounswille uit Augustinusga en winnaar van de 'Oanmoedigingsprijs jong tafint Achtkarspelen 2009' was Elise de Jong uit Twijzel.

Doel 1C.

- In 2010 zijn mede door kennismakingsactiviteiten via het Sportproject "High Five" meer kinderen lid geworden van een sportvereniging. Vooral het project "Kies voor Hart en Sport" heeft hier aan bijgedragen.
- In bijna alle dorpen zijn de "meer bewegen voor ouderen-groepen" zeer actief. Groepen zoeken zelf voor aanvulling van de groepen, zodat het basisaantal aanwezig is en blijft. Mond op mond reclame is hier belangrijk.
- Ook in 2010 hebben alle 22 basisscholen in Achtkarspelen meegedaan aan de jaarlijkse schoolsportdag op sportcomplex De Bosk te Harkema. Dit betekent, dat ± 700 leerlingen van de groepen 7 en 8 de gehele dag sportief bezig waren met allerlei takken van sport.

Maatschappelijk effect 2

De sociale samenhang en deelname aan de maatschappij is vergroot.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beroemde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Zorgdragen voor een kwalitatief hoog, maar wel gericht, voorzorgniveau in ieder dorp.	Ja	Leden sportverenigingen (volwassenen + jeugd)	>4.650	± 4.800
		Leden verenigingen amateurkunst (volwassenen + jeugd)	>640	733
		Bezoekers zwembaden	100.000	102.000
B. Handhaven van het aantal jeugdleden van sport- en culturele verenigingen.	Ja	Jeugdleden sportverenigingen	>2.460	± 2.600
		Jeugdleden amateurkunst	>120	116

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

- Twee publieke lokale omroepen hebben belangstelling getoond om hun zendgebied uit te breiden, RTV NOF en RTV Kanaal 30. De gemeenteraad heeft de programmabeleidsbepalende organen van beide omroepen representatief verklaard en dit aan het Commissariaat voor de Media (CvdM) meegedeeld. In het voorjaar 2011 wijst het CvdM de publieke lokale omroep voor Achtkarspelen aan.
- Door de aanwas van jeugdleden is het totaal aantal leden van de sportverenigingen weer gestegen. De groep oudere leden blijft op hetzelfde peil.

Doel 2B.

Sportverenigingen en de verenigingen amateurkunst ontvangen jaarlijks subsidie om deelname aan sport- en culturele activiteiten te stimuleren. Twee muziekverenigingen hebben gebruik gemaakt van extra subsidie om jongeren te binden aan de amateurkunst.

Maatschappelijk effect 3

De leefbaarheid van het platteland (een goed woon- en vestigingsklimaat) is behouden en vergroot.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel Bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Aandacht voor het cultureel erfgoed	Ja	Bezoekers De Kruidhof	15.000	± 17.000
B. Meer kunst in de openbare ruimte	Ja	Kunstwerken	21	21
		Kunstprojecten	2	2
C. Handhaven aantal sportieve evenementen en vergroten aantal culturele evenementen	Ja	Evenementen met een bovengemeentelijke uitstraling	> 18	20

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A.

Der binne ferskate aktiviteiten útfierd op it mêd fan it Frysk taalbelied. De 'Oardering Frysk yn it offisjele ferkear' is fêststeld. Hjirmei wurdt eksplisyt makke op hokfoar wize de gemeente omgiet mei Frysk yn it skriftlik ferkear. Hjirmeist is it 'Taalspultsje Achtkarspelen' op de webside setten, mei dêroan keppele in wedstriid foar learlingen yn it basisûnderwiis. Fanôf augustus 2010 is it mooglik om in dûbeltalich úttreksel GBA te krijen. Nei oanlieding van de cd mei folksferhalen dy't de gemeente yn 2009 útjûn hat, hat masterferteller Mindert Wynstra op it Lauwers College foar sa'n hûndert earsteklassers folksferhalen ferteld.

Doel 3B.

In het kader van het 'All Inclusive'-project is in 2010 het kunstwerk van Reinier Lagendijk in de Twizeler Mieden onthuld. Hiernaast heeft Daniël Levy in de woonwagens in De Kruidhof gebivakkeerd en Sjef Meijman bij Frytsjam in Twijzel. De kunstwerken/-projecten van deze kunstenaars worden in 2011 opgeleverd.

Doel 3C.

- Het aantal subsidieaanvragen voor culturele evenementen stijgt de laatste jaren. Enkele nieuwe activiteiten zijn: Survento talentenshow en Survento Brass in Surhuisterveen, Jan Ritskes Poëzjenacht en een oogstroute in Twijzel, en het vernieuwde Rondje Kunst Achtkarspelen. Deze laatste drie evenementen worden georganiseerd door Keunstkrite Twijzel.
- Een bijzonder cultureel evenement in 2010 was ook de toneelproductie 'It libbensels!', dit georganiseerd door de nieuw opgerichte Toaniefederaasje Achtkarspelen in samenwerking met frats, de afdeling amateurtheater van Keunstwurk. Doel was om toneelverenigingen in Achtkarspelen te laten samenwerken en amateurspelers in contact te brengen met vernieuwende vormen van theatermaken.
- Het aantal subsidieaanvragen voor sportevenementen is t.o.v. 2009 iets gestegen. Eén aanvraag kwam niet in aanmerking en is doorverwezen naar het leefbaarheidfonds. Twee aanvragen hebben een stimuleringssubsidie ontvangen.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	begroting 2010 (na wijzig)	Rekening 2010	Verschiil rekening begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	-4.685	-4.850	-165
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	468	620	152
Saldo baten en lasten voor bestemming	-4.217	-4.230	-13
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	20	20	0
Saldo baten en lasten na bestemming	-4.197	-4.210	-13
Verschillenanalyse (excl. reservemutaties):			
1. Productgroep Cultuur			118
2. Productgroep Sport			-140
3. Productgroep Recreatie (De Kruidhof)			9
Saldo verschillen voor bestemming			-13
Verschillenanalyse (reservemutaties):			
GEEN			
Saldo verschillen na bestemming			-13

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen
<p>1.</p> <p>Deze meevaller is te herleiden tot drie grotere verschillen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het achterwege blijven van een gemeentelijk monumentenbeleid (49.500). - Een hogere rijksbijdrage voor monumentenzorg dan verwacht, dit na afrekening van uitgaven uit eerdere jaren (62.000). - De geraamde inzet van onderhoudsuren bleek achteraf niet geheel nodig (8.500).
<p>2.</p> <p>De tegenvaller is te herleiden tot drie grotere verschillen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De kosten voor aankoop van het survivalterrein Kootstertille (220.000) waren door de raad geaccordeerd, maar in afwachting van duidelijkheid over het BTW-regime niet begroot en vormen de belangrijkste reden voor het tekort. De gewenste duidelijkheid over de BTW was er pas laat in 2010. - Een voordeel op de loonkosten en de noodzakelijke inzet van onderhoudsuren (60.000). - Een voordeliger rekeningresultaat 2009 van zwembad De Kûpe dan verwacht (20.000).
<p>3.</p> <p>In 2010 zijn hogere inkomsten gegenereerd door het realiseren van niet begrote bijdragen voor verrichte re-integratiewerkzaamheden, een hogere kwekerij-omzet, meer inkomsten uit evenementen en hogere bijdragen van derden (88.000).</p> <p>De extra inkomsten brachten ook extra uitgaven met zich mee of liepen daar op vooruit, dit m.n. in de sfeer van onderhoud en activiteiten (79.000).</p> <p>Per saldo een voordeel van 9.000.</p>

Programma 5 - Veiligheid

Inleiding

Het beleidsveld veiligheid is volop in beweging. Behalve dat er vanuit de rijksoverheid van alles op de gemeente af komt zijn er ook regionaal en lokaal de nodige ontwikkelingen gaande. Behalve dat dit geldt voor de eigen gemeentelijke organisatie, geldt dit vooral ook voor diverse ketenpartners zoals politie, het OM, de brandweer en hulpverleningsinstanties. Elkenien Dwaande dus!

Het is voor komende jaren vooral de uitdaging om onze dorpsgemeenschappen en onze inwoners mee te nemen in het "Elkenien Dwaande" concept. Veiligheid in het bijzonder en de kwaliteit voor je leefomgeving in het algemeen is bij uitstek een terrein waarin de grootste winst geboekt kan worden als mensen hun eigen rol en verantwoordelijkheid (h)erkennen. Het integraal veiligheidsbeleid is er dan ook vooral op gericht om de samenwerking tussen gemeente, al haar partners en de inwoners verder te ontwikkelen. Elkenien Dwaande dus, net als bij de aanpak van de jaarwisseling!

Jaarwisseling

De positieve tendens rondom de jaarwisseling heeft zich ook dit jaar weer verder voortgezet. De schade wordt steeds minder en de sfeer steeds beter. Grootste winst is echter het groeiende bewustzijn bij dorpsgemeenschappen dat men zelf de meeste invloed kan hebben op de eigen leefomgeving. Deze eigen rol en verantwoordelijkheid moet verder worden ontwikkeld. Daartoe hebben we Meldpunt8k geïntroduceerd.

Politiepost

De politiepost is nu bijna een jaar in het gemeentehuis gehuisvest. Ondanks de aanloopproblemen en de verbouwing van het gemeentehuis blijkt de post duidelijk in een behoefte te voorzien. In het eerste jaar (vanaf april 2010) zijn er meer dan 2.100 klantencontacten geweest aan de politieballe. De politieorganisatie is de komende jaren nog sterk aan verandering onderhevig. Het blijft hierin dus echter van belang dat onze inwoners de mogelijkheid houden om op een laagdrempelige wijze contact te kunnen leggen met de politieorganisatie. De gemeente wenst dan ook vast te houden aan de gemaakte afspraken met de politieorganisatie over de inbedding van de baliefunctie van de politie in het binnenkort te openen Klantencontactcentrum van de gemeente.

Brandweezorg en crisisbeheersing

Op 1 oktober 2010 is de Wet Veiligheidsregio's van kracht geworden. Dit heeft gevolgen voor zowel de brandweezorg als de crisisbeheersing. Op beide aspecten zal de gemeente moeten voldoen aan de op grond van deze nieuwe wetgeving geldende eisen. Zo dient er voor de brandweer een nieuw dekkingsplan te komen en worden er opkomsttijden vastgesteld. Daarnaast moet de garantie aanwezig zijn dat de brandweer binnen een bepaalde tijd met een zekere kwaliteit uit kan rukken.

Op het gebied van crisisbeheersing zijn we gestart met de ombouw van rampenplan naar crisisplan. Daarnaast is het opleidings-, trainings- en oefenprogramma gecontinueerd. Hoogtepunt was de grote opvang oefening in de sporthal in Harkema.

Binnen programma 5 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Het bevorderen van de leefbaarheid en veiligheid in dorpen en buurten door het verminderen van bestaande bedreigingen.
2. Het vergroten van de veiligheid en het veiligheidsgevoel in de gemeente Achtkarspelen.
3. Vanuit de gedachte dat verschillende bevolkingsgroepen deel uit maken van een gemeenschap willen we bevorderen dat deze groepen respectvol met elkaar omgaan, elkaar in hun waarde laten en begrip hebben voor elkaars situatie. Jongeren groeien op in een veilige omgeving.
4. Het verkleinen van de kans op rampen en de effecten van rampen minimaliseren. Het verhogen van de verkeersveiligheid in de gemeente Achtkarspelen.

5. Het bevorderen van integer bestuurlijk, ambtelijk en burgerlijk handelen.

Maatschappelijk effect 1

Het bevorderen van de leefbaarheid en veiligheid in dorpen en buurten door het verminderen van bestaande bedreigingen.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Bereikte doelen	Streefwaarde	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte Waarde
A. Het aantal gevallen van vandalisme en vernielingen terug te brengen	ja	Vandalismemeter gemeente	< 69.000	50.000
B. Het aantal gevallen van diefstal uit en van motorvoertuigen, van diefstal van brom-, snor-, en fietsen en van diefstal uit woningen terug te brengen	ja	Diefstal van en uit voertuigen (berap politie)	25	21
		Diefstal van (brom-) fietsen (berap politie)	65	55
		Woninginbraken (berap politie)	40	24
C. Terugdringen van alle vormen van geweld (zedemisdrijven, moord/doodslag, bedreiging, mishandeling, straatroof, overvallen en alle vormen van relationeel geweld en overlast)	nee ja nee	Totaal (berap pol.)		
		Geweld tegen personen	4	5
		Bedreiging	65	47
	nee ja	Mishandelingen	115	147
		Huiselijk Geweld		82
		Overlast	190	165
D. Terugdringen van onveiligheidsgevoelens in de gemeente Achtkarspelen.	ja	Veiligheidsmonitor	7	7
E. Adequate hulp en opvang bieden voor mensen die slachtoffer zijn van (huiselijk) geweld of van een ander misdrijf. Realiseren van een hoger verwijzingspercentage naar hulpinstellingen	ja/nee	Jaarverslag ASHG		
		Jaarverslag Slachtofferhulp		
		Overige hulpinstaties		

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

- integrale aanpak van de jaarwisseling (o.a. stimuleren dorpsfeesten, inhuren beveiligers, goede afspraken met politie, inzet camera's);
- goede registratie van vernielingen en in voorkomende gevallen z.s.m. herstellen;
- werken aan bewustwording van inwoners en stimuleren eigen verantwoordelijkheid.

Doel 1B.

- zorgen voor een goed systeem van verwerking van verloren/gevonden fietsen
- aandacht voor keurmerk Veilig Wonen bij verlenen bouwvergunningen.

Doel 1C.

Gezamenlijk met 6 Noordoostfrieese gemeenten projectmatige aanpak van dit probleem onder de titel "Geweld is niet normaal".

Doel 1D.

Tweejaarlijks wordt de veiligheidsmonitor afgenomen. Hieruit komt de subjectieve veiligheidsbeleving van onze inwoners uit naar voren.

Doel 1E.

De gemeente subsidieert het Advies en steunpunt Huiselijk Geweld, Slachtofferhulp, Fier Fryslân. Daarnaast zijn er contacten in concrete probleemsituaties.

Maatschappelijk effect 2

Het vergroten van de veiligheid en het veiligheidsgevoel in de gemeente Achtkarspelen.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Terugdringen van het aantal inbraken, diefstal en vernielingen in bedrijven en scholen	nee	Inbraken in bedrijven, instellingen en scholen (berap politie)	35	39
B. Terugdringen van horeca- en evenementengerelateerde openbare orde- en overlastproblemen	ja	Horeca gerelateerde overlast (berap politie)	5	3
C. Zorg dragen voor een hoger veiligheidsniveau op bedrijventerreinen	nee	Keurmerk Veilig Ondernemen	> 1	0

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

Bij structurele overlast en vernielingen op een bepaalde locatie wordt er voor deze locatie extra politie aandacht gegenereerd. Voor de toekomst zullen we met enkele (onderwijs) instellingen het gesprek aan moeten gaan om nadere preventieve maatregelen te nemen.

Doel 2B.

- Met de horeca en haar vertegenwoordiging (Koninklijke horecabond) zijn we voortdurend in gesprek om tot verbetering van het horecaklimaat te komen. Er wordt daarnaast nieuw horecabeleid voorbereid;
- Grote evenementen worden via een integrale aanpak waarbij alle partijen betrokken zijn voorbereid.
- Mogelijkheden tot gebruik van de nieuwste technische voorzieningen om evenementen te organiseren worden verkend.

Doel 2C.

De bedrijvencontactfunctionarissen hebben behoeften/mogelijkheden verkend om te komen tot inzet van het Instrument Keurmerk Veilig Ondernemen of andere eventuele gezamenlijke aanpak van bestaande problemen.

Maatschappelijk effect 3

Vanuit de gedachte dat verschillende bevolkingsgroepen deel uit maken van een gemeenschap willen we bevorderen dat deze groepen respectvol met elkaar omgaan, elkaar in hun waarde laten en begrip hebben voor elkaars situatie. Jongeren groeien op in een veilige omgeving.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Terugdringen van het aantal overlast- en openbare orde meldingen waarbij jongeren betrokken zijn	ja	Meldingen in berap politie	120	121
B. Terugdringen van het aantal overlastgevend locaties (hot spots)	ja	Hiervoor wordt u verwezen naar de rapporten van politie en timpaan, vlnplaatsgericht werken		1
C. Bewerkstelligen dat jongeren in de gemeente Achtkarspelen minder jong en in mindere mate	ja/nee	Hierover wordt separaat gerapporteerd in het kader		

Beoogde doelen	Doel bereikt	Middelbronnen	Streefwaarde	Bereikte waarde
alcohol gebruiken, waardoor de negatieve effecten van alcoholgebruik verminderen.		van het alcoholmatigingsbeleid		
D. De wijze waarop jongeren op alternatieve jongerenontmoetingsplaatsen (keten) samenkomen dient op een verantwoorde wijze te gebeuren. Vooral de veiligheid, de overlast, het toezicht en het alcohol en drugsgebruik zijn hierbij belangrijke aspecten.	ja	Hierover wordt separaat gerapporteerd in het kader van het alcoholmatigingsbeleid	10 die voldoen aan opgestelde eisen	5

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A.

In de werkgroep JOO vindt integraal overleg plaats tussen politie, jongerenwerk, Halt en gemeente over voorkomende overlast.

Doel 3B.

Via de werkgroep JOO wordt speciale aandacht geschonken aan Hot Spots in de gemeente. Concreet gaat het dan vooral om het centrum van Surhuisterveen.

Doel 3C en 3D.

Voor de waarden is gebruik gemaakt van separate verslaglegging van het alcoholmatigingsbeleid.

Maatschappelijk effect 4

Het verkleinen van de kans op rampen en de effecten van rampen minimaliseren
Het verhogen van de verkeersveiligheid in de gemeente Achtkarspelen.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Middelbronnen	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Realiseren van een goed geofende rampenbestrijdingsorganisatie	ja	Opleidings-, trainings- en oefenbeleid (OTO) Alle personen in de rampenbestrijdingsorganisatie moeten aan minimaal 1 rampentraining of -oefening per jaar deelnemen.	1	2
B. Het voorkomen, beperken en bestrijden van brand en van brandgevaar in Noordoostfries verband in samenwerking met de regionale brandweer	ja/nee	Hiervoor wordt u verwezen naar het jaarverslag van de brandweer		113 x alarm (88 x brand)
C. Het terugdringen van het aantal verkeersongevallen (met dodelijke afloop, letsel en materiële schade)	ja	Totaal (berap politie, verkeersveiligheidsmonitor)		
		Met dodelijke afloop	0	0
		Met letsel	34	15
D. Het terugdringen van het aantal meldingen van verkeersoverlast en parkeerproblemen	ja/nee	Berap politie	33	nb
E. Het terugdringen van het aantal meldingen van rijden onder invloed	ja/nee	Berap politie	30	nb
		Verkeersveiligheidsmonitor Aantal slachtoffers 2007	0	nb
F. Het terugdringen van het aantal verkeersslachtoffers op "blackspots"	ja/nee	Aantal locaties, waar vaker dan 2 x per jaar ongeval plaatsvindt, terugdringen		nb

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 4A.

In 2009 en 2010 hebben de Noordoostfriese gemeenten gezamenlijk het Opleiden, Trainen en Oefentraject (OTO) opgepakt om de medewerkers van de gemeentelijke rampenbestrijdings-/ crisisbeheersingsorganisatie op te leiden en te trainen. Na diverse opleidingen en training heeft er op 26 april 2010 een grootschalige oefening plaatsgevonden in Harkema. De deelnemende gemeenten waren Achtkarspelen, Kollumerland c.a. en Tytsjerksteradiel. De oefening heeft plaatsgevonden onder leiding van bureau Culjpers Consultancy. Er waren tientallen figuranten (waaronder veel tieners) uitgenodigd om de rol van evacu  te spelen. Tijdens de oefening werden van de gezamenlijke gemeenten diverse deelprocessen ingezet, waaronder CRIB (registratie van personen), CRAS (registratie van schade), Opvang en Verzorging en Voorlichting. Het OTO-traject krijgt in 2011 en 2012 een vervolg. Met de nieuwe Wet Veiligheidsregio's wordt het rampenplan vervangen door het crisisplan. Een aantal zaken verandert hierdoor. Het is dus nodig dat de medewerkers kennis hebben van de vernieuwde organisatiestructuur en de werkzaamheden. Daarom is besloten een nieuw OTO-traject op te zetten dat zoveel mogelijk aansluit bij de nieuwe situatie.

Doel 4B.

De waarden zijn afkomstig uit het jaarverslag van de brandweer.

Doel 4C.

Uitvoering van gemeentelijk beleid voor wat betreft

- Duurzaam veilige inrichting van 30 km-gebieden; in concreto herinrichting wegvakken en kruispunten zoals Vierhuisterweg, kruispunt Trochrinner/Nije Jirden (S'veen).
- Duurzaam veilige inrichting van wegen in het buitengebied; in concreto instelling van diverse 60 km-gebieden en herinrichting van diverse wegvakken (Egypte, Lytse Wei en kruispunten Reaskuorre, It Langfal/Turfloane, P sterwel/It Langfal (S'huizum)).
- gedragsbeïnvloeding (educatie, voorlichting, handhaving) op basis van het "Actieplan -25%".

Doel 4D.

Uitvoering van gemeentelijk beleid voor wat betreft gedragsbeïnvloeding (educatie, voorlichting, handhaving) op basis van het "Actieplan -25% "; in concreto de gastlessen die het SBV verzorgt voor de derde klassen van het voortgezet onderwijs over de onderwerpen drugs en alcohol in het verkeer.

Doel 4E.

Op diverse locaties is binnen de bebouwde kommen extra parkeergelegenheid aangelegd.

Doel 4F

Onder punt 4C is de herinrichting van diverse wegvakken en kruispunten al genoemd. De kruispunten Reaskuorre, It Langfal/Turfloane kunnen als black spot aangemerkt worden.

Maatschappelijk effect 5

Het bevorderen van integer bestuurlijk, ambtelijk en burgerlijk handelen.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Zorgen voor een betrouwbaar en integer gemeentelijk apparaat	ja	Aantal gegronde klachten waarbij integriteit een rol in speelt (klachtenregistratie klachten ambtenaar)	0	0
B. Verhogen van bewustwording van eigen verantwoordelijkheid en eigen inzet van de burger met het oog op bevordering en behoud van een goed woon- en leefklimaat in de gemeente	ja	Projecten die in de diverse dorpen van de grond komen	5	8 jaar-wisselingsprojecten
C. Vergroten van wederzijds begrip, acceptatie en respect tussen diverse bevolkingsgroepen	ja	Jaarverslag Tumba, meldpunt discriminatie		
D. Beperken van overlast agv drugshandel	ja/nee	Berap politie	10	Geen goed cijfer beschikbaar

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 5A.

Er is een integriteitcoördinator aangesteld. In 2011 wordt een integriteitgedragscode (voor ambtenaren) vastgesteld. In 2010 heeft de raad al haar eigen integriteitcode vastgesteld

Doel 5B.

De aanpak van de jaarwisselingproblematiek wordt in de meeste dorpen inmiddels als een gezamenlijke verantwoordelijkheid ervaren.

Doel 5C.

De antidiscriminatievoorziening Tumba ontvangt jaarlijks subsidie van onze gemeente voor het registreren van meldingen van discriminatie en het behandelen van klachten. Tumba heeft in 2010 gewerkt aan het verbeteren van het rapporteren van de meldingen in het jaarverslag. Uit het jaarverslag 2010 blijkt dat in onze gemeente 9 voorvallen hebben plaatsgevonden. Verder hebben burgers uit onze gemeente ook meldingen gedaan van discriminatie in andere gemeenten.

Om de zichtbaarheid van Tumba te vergroten is afgesproken dat zij activiteiten in onze regio melden bij ons college. Hiermee kunnen wij ook inspelen op de problematiek en mogelijk invloed uitoefenen op de bekendheid van activiteiten door het benutten van de communicatiemiddelen (bijvoorbeeld gemeentepagina, twitter).

Doel 5D.

De politie houdt een aantal keer per jaar grootschalige drugsonderzoeken in de regio.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verscheidenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Rekening 2010 (D. 3012)	Rekening 2010	Verschi. rekening begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	-1.862	-1.876	-14
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	27	67	40
Saldo baten en lasten voor bestemming	-1.835	-1.809	26
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	0	0	0
Saldo baten en lasten na bestemming	-1.835	-1.809	26
Verschillenanalyse (excl. reservemutaties):			
1. Productgroep Veilige woon- en leefomgeving			66
2. Productgroep Fysieke veiligheid			-40
Saldo verschillen voor bestemming			26
Verschillenanalyse (reservemutaties):			
GEEN			
Saldo verschillen na bestemming			26

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen
<p>1.</p> <p>Brandweer Het overschot op de begroting heeft vooral te maken met besparingen op personeel en het niet in vullen van vacatureruimte.</p> <p>Openbare verlichting In 2010 zijn geen grote onderhoud- vervangingsprojecten uitgevoerd. De leeftijdsopbouw van de verlichtingsinstallatie is van dien aard dat het niet noodzakelijk was te vervangen.</p> <p>Handhaving sociale veiligheid (toezichthoudersproject) Op 1 juli 2009 is het project Toezichthouders Noordoost Fryslân beëindigd. Hoewel het hiervoor gereserveerde geld per 1 januari 2010 uit de begroting is gehaald hebben we nog wel te maken met de financiële afwikkeling van het project. Het gaat hierbij vooral om personele verplichtingen en re-integratiekosten. Dit legt tot 2014 een beslag op het veiligheidsbudget.</p>
<p>2.</p> <p>Rampenbestrijding Er zijn nog gelden ontvangen van buurgemeenten door de coördinerende werkzaamheden van Achtkarspelen op het terrein van opleiding, training en oefenen in de crisisbeheersing. Hierin zit ook een deel overheadkosten en nog een overlap met 2009.</p> <p>Gladheidsbestrijding 2010 kende twee langdurige winterse periodes met veel sneeuw en gladheid. Hierdoor moest veel extra zout ingekocht worden en was er extra inzet van personeel. Dit heeft geleid tot een forse overschrijding van het begrote budget (66.000). Binnen het programma is deze overschrijding voor de helft opgevangen.</p>

Programma 6 - Economie en Toerisme

Inleiding

In het afgelopen jaar is verder gewerkt om de gemeente verder te ontwikkelen op het gebied van economie en toerisme. Naast activiteiten als onder andere het organiseren van startersavonden, deelnemen aan de bedrijvencontactdagen en het uitgeven van het ondernemersmagazine zijn er een aantal opvallende activiteiten geweest. Zo is natuurlijk het opstellen en presenteren van het Sociaal Economisch Masterplan en de verdere uitwerking naar een agenda voor de komende jaren, een belangrijke speerpunt in 2010 geweest. Ook zijn er stappen gemaakt als het gaat om samenwerking in de zogenoemde gouden driehoek van Onderwijs, Bedrijfsleven en Overheid. Dit op regionaal niveau maar ook op gemeentelijk niveau. Op het gebied van duurzaam ondernemen en innovatie zijn de nodige activiteiten geweest. Het koplopers project is hier een goed voorbeeld van. Ook zijn er stappen gezet binnen diverse projecten. Er is een aanvang gemaakt met de realisatie van de Rondweg, is de revitalisering van bedrijventerrein De String afgerond en er lijkt eindelijk een doorbraak voor het centrum van Harkema.

Groei aantal banen / verlagen werkloosheid

Helaas hebben de bovengenoemde activiteiten niet kunnen voorkomen dat de werkloosheid gedurende het jaar 2010 verder is gestegen. In de programmabegroting zijn een aantal doelen en streefwaarden opgenomen als het gaat om de werkloosheid. Deze moesten gelijk blijven of dalen ten opzichte van het Friese gemiddelde. Deze streefwaarden hebben we helaas niet gehaald. Als reden hiervoor kan worden aangevoerd dat Achtkarspelen relatief veel werkgelegenheid heeft in conjunctuurgevoelige sectoren. De sectoren industrie, bouwnijverheid en handel zijn traditiegetrouw de grootste sectoren in Achtkarspelen.

De werkgelegenheidscijfers laten voor 2009 nog een positiever beeld zien. Het aantal fulltime banen binnen de gemeente is van mei 2008 tot mei 2009 licht gestegen. Helaas zijn de jongste cijfers (mei 2010) minder rooskleurig. Het aantal banen van minimaal 15 uren is met 193 gedaald tot 7.396.

Binnen programma 6 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd.

1. Voldoende (duurzame) werkgelegenheid.
2. Voldoende (kwalitatieve) ruimte voor bedrijven.
3. Goed ondernemersklimaat.
4. Verbetering levensvatbaarheid agrarische sector.
5. Toename recreatie en toerisme.

Maatschappelijk effect 1

Voldoende (duurzame) werkgelegenheid.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde Doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Groei aantal banen (ten opzichte van gemiddelde van Fryslân)	nee	Werkgelegenheidscijfers (aantal banen > 15 uur) (provincie Friesland ism KvK)	7.589 (mei 2009)	7.396 (mei 2010)
B. Verlagen werkloosheid (ten opzichte van cijfers van Fryslân)	nee	Werkloosheidscijfers (CWI)	909 (dec 2009)	1.134 (dec 2010)
C. Voldoende werkgelegenheid onder schoolverlaters (ten opzichte van cijfers van Fryslân)	nee	Cijfers niet werkende werkzoekenden < 27 jaar (CWI)	136 (dec 2009)	206 (dec 2010)

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
D. Stimuleren samenwerking onderwijs-bedrijfsleven-gemeente	ja	Aantal ontmoetingen met de verschillende partijen	2	4

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A en 1B.

Zoals al in de inleiding is aangegeven hebben de Inspanningen in 2010 niet kunnen voorkomen dat de werkgelegenheid is gedaald. Ook in de gemeente Achtkarspelen zijn de gevolgen van de economische crisis zichtbaar. De werkgelegenheid is binnen de gemeente met 2,5% gedaald. In geheel Fryslân is de werkgelegenheid met 1,2% gedaald.

Ook de werkloosheid is in 2010 verder opgelopen. In vergelijking met de provinciale cijfers is de werkloosheid hier sterk toegenomen. Waar de provincie een daling kende van 2% is de werkloosheid in Achtkarspelen met 25% toegenomen. De verklaring kan gezocht worden in de conjunctuurgevoelige werkgelegenheidsstructuur binnen de gemeente. Er zijn hier relatief gezien veel bouwbedrijven en bedrijven in de zogenaamde 'maak' industrie. Deze sectoren zijn de afgelopen tijd hard door de economische crisis getroffen. Overigens kampen alle gemeenten in Noordoost Fryslân, met uitzondering van Tytsjerksteradiel (-5%), met verder oplopende werkloosheid (Dantumadiel +15%, Dongeradeel +21% en Kollumerland c.a. +32%).

Nagenoeg alle activiteiten binnen dit programma worden uitgevoerd om de werkgelegenheid te bevorderen en de werkloosheid tegen te gaan. Het is soms lastig om activiteiten en projecten aan bepaalde doelen toe te schrijven, in feite dragen alle activiteiten op korte of lange termijn bij aan het verlagen van de werkloosheid en het vergroten van de werkgelegenheid.

Sociaal Economisch Masterplan

Het Sociaal Economisch Masterplan is gereed. Het Masterplan vormt de opmaat voor nieuwe regionale beleidskeuzes en investeringsprojecten in de harde en zachte infrastructuur van de regio. Dit masterplan is op hoofdlijnen gepresenteerd tijdens een grote ondernemersbijeenkomst in De Kruidhof: Netwerk Noordoost. Inmiddels is de uitvoeringsagenda op hoofdlijnen gereed. Door het grote aantal projecten moet hier een keuze in gemaakt worden. Dit plan is in 2011 gepresenteerd aan gemeenteraden en Statenleden. In 2011 worden er verdere afspraken gemaakt met provincie over de financiering van deze agenda.

De gemeentelijke bijdrage voor het Masterplan, evenals een aantal daaraan gelieerde activiteiten, hebben geleid tot een extra beslag op de reserve economische stimulering.

Doel 1C.

De werkloosheid onder jongeren is nog sterker gestegen dan de totale werkloosheid. Dit heeft te maken met conjunctuurgevoelige werkgelegenheidsstructuur binnen de gemeente en het gemiddelde opleidingsniveau. In de huidige recessie blijkt vooral de werkloosheid van jongeren en laag opgeleiden gevoelig voor een conjuncturele neergang. De hoge conjunctuurgevoeligheid bij jongeren wordt veroorzaakt doordat zij nieuw op de arbeidsmarkt verschijnen (het is gemakkelijker om iemand niet aan te nemen dan om iemand te ontslaan) en omdat zij vaker een flexibele arbeidsrelatie kennen.

Willy Wortel / Horizon project

Bij dit project is een aantal (grotendeels productie-)bedrijven betrokken. Samen met deze bedrijven zijn de kaders van het project neergezet om mensen met een uitkering een opleiding, werkervaring en zicht op een baan te geven. Op dit moment is het project omgedoopt tot het Horizon project. Bij de nieuwe opzet wordt meer naar jongeren gekeken. Het project wordt opgezet om jongeren (indien nodig) vrij snel na de aanvraag voor een werkleeraanbod (weer) werkervaring op te laten doen. De opzet van het project wordt zo simpel mogelijk gehouden, zodat er relatief weinig voorbereidingstijd nodig is en er met weinig financiële middelen gewerkt kan worden.

Doel 1D.

Gouden driehoek

In regionaal verband wordt samengewerkt in de Gouden driehoek. Inmiddels is dit gegoten in een stichtingsvorm. Als eerste activiteit brengt de Gouden Driehoek in beeld welke wensen er bij ondernemers leven op het gebied van onderwijs en scholing. Inmiddels zijn de eerste enquêtes binnen en wordt er gewerkt aan het vullen van de database.

In 2010 heeft het project NetNix verder vorm gekregen. NetNix is bedoeld voor jongeren uit Noordoost Fryslân die hun eigen leefgebied en werkomgeving op film vastleggen en deze gebruiken voor het internet of social networks. Samen met onderwijs, overheid en bedrijfsleven uit het gebied, scholieren en studenten en professionals wordt in NetNix laat samen gewerkt aan projecten, met als eindproduct een videodocument. In november 2010 zijn alle filmpjes afgerond en geproduceerd. Via de verschillende kanalen worden deze filmpjes uitgezet onder jongeren.

Overleg Arbeidsmarkt - Onderwijs

In overleg met het ABC is er een werkgroep ingesteld die specifiek ingaat op de samenwerking tussen de Arbeidsmarkt en het Onderwijs. In november is een discussiebijeenkomst georganiseerd tussen de onderwijsinstellingen in Achtkarspelen, het bedrijfsleven en de gemeente. Deze bijeenkomst is succesvol verlopen en alle partijen waren enthousiast en betrokken. Ook zijn er tussen de verschillende partijen een aantal concrete acties afgesproken.

Maatschappelijk effect 2

Voldoende (kwalitatieve) ruimte voor bedrijven.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Uitgevoerd bedrijventerrein	nee	Aantal uitgegeven ha bedrijventerrein	4ha	0.8ha
B. Voldoende aanbod bedrijventerrein	ja	Aantal hectare op voorraad	Minimaal 8	14 ha
C. Revitalisering bedrijventerreinen	nee	Aantal revitaliseringprojecten ter verbetering industrie-terrein of ontsluiting terrein	2	1
D. Goed functionerende (winkel)centra	ja/nee	Aantal banen >15 uur in detailhandel (provincie Fryslân in samenwerking met de KvK)	+1% t.o.v. jaar ervoor	-3%
		Aantal vestigingen detailhandel (KvK)	+1% t.o.v. 2 jaar ervoor	+5%

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A en 2B.

Uitgeven bedrijventerrein

In de programmabegroting 2010 is gesproken over bedrijventerreinen. Dit onderwerp is in regionaal verband opgepakt. Om de vraag en aanbod van nieuwe bedrijventerreinen op elkaar af te stemmen is er de (verplichte) SER-ladder toegepast voor de regio Noordoost Fryslân. Hieruit blijkt dat er op termijn, in de regio, een tekort zal ontstaan, als er geen nieuwe terreinen worden aangelegd. Er zijn regionale afspraken gemaakt over de grootte en de locaties waar nog nieuwe terreinen aangelegd kunnen worden. Deze afspraken gelden voor de komende 5 jaar. Het houdt voor Achtkarspelen in dat er nog 2 x ca 5 hectare nieuw bedrijventerrein kan worden aangelegd. Dit betekent dat de

gestelde doelen uit de programmabegroting 2010 achterhaald zijn. De eerste 5 hectare betreft de uitbreiding van Lauwerskwartier waar nu aan gewerkt wordt.

De voorraad aan bedrijventerrein die nu nog beschikbaar is, is groot maar komt niet overeen met de vraag uit de markt. De vraag van de markt is vooral geconcentreerd in Surhuisterveen. En daar hebben we geen kavels meer beschikbaar.

In 2010 is, als gevolg van de economische ontwikkelingen en de beperkte beschikbaarheid op de juiste plek van bedrijventerrein, de streefwaarde van 4 hectare niet gehaald. Volgens de nieuwe afspraken kan er tot 2020 binnen de gemeente 10 hectare bedrijventerrein aangelegd worden. Dit houdt in, gecombineerd met de voorraad bedrijventerrein die er nu nog is, dat de streefwaarde bijgesteld moet worden naar 2 hectare per jaar.

Gebiedsontwikkeling Skûlenboarch-Westkern

Het MER-onderzoek omtrent deze gebiedsontwikkeling loopt. (Zie verder Recreatie en Toerisme).

Doel 2C.

Revitalisering bedrijventerreinen Oostkern

Medefinanciering vanuit het sociale economische beleid van de provincie is afgewezen. Dit omdat het beschikbare budget uitgeput is. Hierdoor is er een gat in de begroting ontstaan. In de kadernota van 2011 is extra krediet beschikbaar gesteld. Ondanks dit is in 2010 toch getracht medefinanciering vanuit de provincie krijgen maar dan in het kader van het nieuwe bedrijventerreinenbeleid. Begin dit jaar werd duidelijk dat dit succesvol is verlopen. Het overleg met de bedrijven zal nu zo snel mogelijk opgestart worden. De verwachting is dat de tweede helft van dit jaar met de uitvoering gestart zal worden.

Revitalisering De String

In 2010 is het bedrijventerrein De String in Twijzelerheide gerevitaliseerd. Er is nieuwe bestrating aangelegd; een (langs)parkeerplaats voor vrachtwagens, een draaicirkel en het groen is opnieuw aangelegd. Dit alles is tot stand gekomen in nauw overleg met de daar gevestigde bedrijven. Hiermee is het bedrijventerrein weer up-to-date en klaar voor de toekomst.

Doel 2D.

De traditionele detailhandel staat momenteel onder druk. Door de economische crisis is het bestedingspatroon van de consument niet verder gestegen terwijl het percentage dat online uitgegeven wordt steeds verder stijgt. Het aantal banen in de detailhandel is dan ook gedaald terwijl het aantal vestingen is gestegen. Dit heeft vermoedelijk te maken met het groeiende aantal werkwinkels.

Stationsgebied Buitenpost

Er is op dit moment een advies in voorbereiding om de 1^e fase tot uitvoering te laten komen. Dit conform de daarvoor in de kadernota gereserveerde middelen.

Harkema Centrum

De ontwikkelaar Vastbouw heeft in december haar plan gepresenteerd. Nu worden de verschillende partijen geïnformeerd en wordt draagvlak gecreëerd. Planologisch gezien zullen de ontwikkelingen ingepast worden in het nieuwe bestemmingsplan Harkema Centrum, dit om plannen zo snel mogelijk te realiseren.

Centrumgebied Buitenpost

Er is een ruimtelijke visie opgesteld voor het centrum van Buitenpost. In deze visie wordt de samenhang tussen verkeersrouting, herinrichting Voorstraat, Centrumgebied en Stationsgebied in kaart gebracht. Deze conceptvisie is besproken met externe partijen. Vervolgens zijn er gesprekken geweest met de verschillende marktpartijen die betrokken zijn bij de herontwikkeling van de noordzijde van het centrum. Dit heeft nog niet geleid tot een ontwerp waar de diverse partijen zich in kunnen vinden. Nadere gesprekken hierover vinden nog plaats. Inmiddels zijn ook BUVO en Plaatselijk Belang van de vorderingen op de hoogte gebracht en worden ze nauw betrokken bij het verdere proces.

Ondernemersfonds Surhuisterveen

Vanaf 1 januari 2010 wordt er in Surhuisterveen reclamebelasting geheven met als doel het bevorderen van het ondernemersklimaat in het centrum van Surhuisterveen. Het

convenant is inmiddels door de partijen ondertekend. De stichting ondernemersfonds heeft inmiddels geld ontvangen en de activiteiten zijn in 2010 uitgevoerd. Voor 2011 is de stichting inmiddels met een nieuwe begroting gekomen.

Maatschappelijk effect 3

Goed ondernemersklimaat.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Realise-waarde
A. Vergroten bekendheid lokaal bedrijfsleven	ja	Uitgeven Ondernemend Achtkarspelen	Minimaal 4 keer	4 keer
		Deelname beurzen	Minimaal 1 keer	1 keer
B. Verbeteren relatie bestaand bedrijfsleven	ja	Bedrijfsbezoeken	Minimaal 40	40
C. Stimuleren Innovatie / ICT	ja	Aantal ICT-bijeenkomsten	1	1
D. Goede dienstverlening richting bedrijfsleven (streven naar een plek in de bovenste regionen in de verkiezing ondernemersvriendelijkste gemeente Noord-Nederland)	ja/nee	Ranking verkiezing ondernemersvriendelijkste gemeente Noord-Nederland		
E. Stimuleren ondernemerschap (Voor alle streefwaarden geldt: dan wel een ontwikkeling die gelijke tred houdt met de ontwikkeling binnen Fryslân)	nee	Aantal starters / nieuwe inschrijvingen (KvK)	+1% t.o.v. jaar ervoor	-12 %

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A.

Deelname Beurzen

Ook dit jaar zal weer deel genomen worden aan de bedrijvencontactdagen van Friesland. Het gezamenlijke plein biedt ondernemers uit de vijf gemeenten de kans hun regionale netwerk te versterken. Daarnaast wordt gezamenlijk publiciteit aan het plein gegeven. Voorgaande jaren was het Ondernemersplein Noordoost Fryslân het grootste plein van de Bedrijven Contactdagen. Inmiddels zijn de voorbereidingen in een ver gevorderd stadium. Er zijn diverse bijeenkomsten georganiseerd en er is een website gelanceerd.

Uitgeven ondernemend Achtkarspelen

Ondernemend Achtkarspelen verschijnt vier keer per jaar. De afgelopen nummers is er aandacht besteed aan de samenwerking met Tytsjerksteradiel. Binnenkort zal er een lezersonderzoek plaats vinden waaruit duidelijk wordt hoe het blad gewaardeerd wordt en wat de eventuele verbeterpunten zijn.

Uitwerking regiomarketing

In de afgelopen periode is verder gewerkt aan het uitwerken van regiomarketing. In Kollum is 7 februari tijdens een ondernemersbijeenkomst op eigentijdse wijze de nieuwe promotiecampagne voor Noordoost Fryslân gelanceerd. In zalencentrum De Colle gaf Commissaris van de Koningin, John Jorritsma, met een twitterbericht het startschot. Noordoost Fryslân en de campagne zijn nu echt 'Dwaande'.

Doel 3B.

De ingezette intensivering van het aantal bedrijfsbezoeken is doorgezet. Er worden regelmatig door wethouder Lammers bedrijven bezocht om de band tussen gemeente en bedrijfsleven te versterken. Uit de reacties van de ondernemers blijkt dat dit zeer op prijs wordt gesteld. Verder worden ook op ambtelijk niveau regelmatig bedrijven bezocht.

Doel 3C.

Glasvezel

Momenteel wordt druk gewerkt om de lijnen die er lopen op het gebied van glasvezel zoveel mogelijk op elkaar af te stemmen. Het project Klasseglas, het stimuleren van glasvezel aansluitingen voor bedrijven en een eventuele komst van 'Fiber to the home'. Momenteel wordt onderzocht wat de mogelijkheden zijn voor aanvullende subsidie van de provincie en of Europa.

Stimuleren innovatie/export

Naar aanleiding van de Informatieavond is er een groep samengesteld van ca. 17 ondernemers uit Friesland (meer dan de helft is afkomstig uit Noordoost Friesland). Deze groep heeft de innovatie plannen ingediend om aanspraak te kunnen maken op de IPC regeling (Innovatie Prestatie Contracten). Helaas is het budget voor 2010 uitgeput. Voor 2011 is nieuw budget in de begroting van Agentschap NL opgenomen. De plannen zullen dan ook in 2011 opnieuw ingediend worden.

In samenwerking met de Kamer van Koophandel en de verschillende bedrijvenverenigingen wordt bekeken (in regioverband) of we een netwerkgroep kunnen formeren van enthousiaste ambitieuze ondernemers die net gestart zijn met exporteren of die willen beginnen met exporteren. Deze ondernemers worden in een kleine netwerkgroep geplaatst van 8 á 10 deelnemers, die acht keer per jaar samenkomen bij de deelnemende bedrijven. De groep wordt begeleid door een externe ervaren mentor op het gebied van export uit het bedrijfsleven. Daarnaast vindt er ondersteuning plaats door een adviseur Internationale handel van de Kamer van Koophandel.

Stimuleren duurzaam ondernemen

In 2010 is het Koploperstraject van start gegaan (zie ook programma 9 leefomgeving, onderdeel duurzaamheid). In dit project worden een 5-tal ondernemers (waaronder de gemeente) doorgelicht op het gebied van duurzaamheid. Deze ondernemers zijn de zogenaamde koplopers. Dit project wordt zo veel mogelijk naar buiten toe gecommuniceerd.

Doel 3D.

Dienstverlening bedrijven

Er is gemeentebreed verder gewerkt (in samenwerking met Tytsjerksteradiel) aan de invoering van een centrale balie. Er is een onderzoek geweest naar de ervaren dienstverlening van de gemeente Achtkarspelen richting ondernemers in het kader van het Bewijs van goede dienst. Hieruit blijkt dat de gemeente ruim voldoet aan de vastgestelde normen. Verder is later in het jaar een onderzoek geweest in samenwerking met Tytsjerksteradiel naar de dienstverlening richting ondernemers (en burgers). De resultaten hiervan zullen in 2011 gepresenteerd worden maar uit het eerste conceptrapport blijkt dat er nog wel ruimte is voor verbetering. Deze resultaten zullen meegenomen worden bij de inrichting van het KCC.

Doel 3E.

Helaas is het aantal startende ondernemers in 2010 gedaald. Ook dit heeft vermoedelijk te maken met de stagnerende economische groei. Ondanks dit heeft de gemeente wel getracht de ondernemers die voornemens waren een bedrijf te beginnen, zo goed mogelijk te ondersteunen. Als eerste natuurlijk door middel van persoonlijk contact en het beantwoorden van vragen.

Ondersteunen startende bedrijven

In 2010 zijn er verschillende voorlichtingsavonden voor startende ondernemers gehouden. Hier werd voorlichting gegeven door de Kamer van Koophandel over de basisbeginselen van het ondernemen. De avonden werden in regioverband georganiseerd. Vanwege het grote succes zijn er 4 avonden in plaats van 2 georganiseerd. In totaal hebben zich ca. 70 startende bedrijven aangemeld voor deze bijeenkomsten. In het kader van het Sociaal Economische Masterplan wordt in regioverband waar mogelijk in 2011 nieuw starterbeleid geformuleerd.

Maatschappelijk effect 4

Verbetering levensvatbaarheid agrarische sector.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Behoud werkgelegenheid agrarische sector (Voor alle streefwaarden geldt: dan wel een ontwikkeling die gelijke tred houdt met de ontwikkeling binnen Fryslân)	nee	Aantal banen > 15 uur	607	599
B. Optimalisering relatiebeheer agrarische sector	ja	Aantal contacten met agrarische organisaties (LTO-VANLA)	Minimaal 2 keer	3

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 4A en 4B.

Voor wat betreft de werkgelegenheid zijn de streefwaarden niet gehaald. Wel moet worden gezegd dat de werkgelegenheid met 'slechts' 1,3 % gedaald is terwijl de werkgelegenheid in alle sectoren met 2,5% gedaald is.

Voor de agrarische sector zijn er twee zaken waar de gemeente mee bezig is van groot belang: De geurwet en het bestemmingsplan buitengebied. De geurwet is in tweeën geknipt en is voor de melkrundveehouderij vastgesteld. Voor de intensieve veehouderij loopt het traject nog. Dit geldt ook voor het bestemmingsplan Buitengebied. Zie hiervoor ook programma 7.

Maatschappelijk effect 5

Toename recreatie en toerisme.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Stimuleren ontwikkelingen toeristisch-recreatieve sector	ja	Aantal 'bedden' en overnachtingen	+5% t.o.v. jaar ervoor	+16,6%* (2009 t.o.v. 2008)
B. Vergroten arbeidsplaatsen binnen toeristische sector	ja	Werkgelegenheidscijfers (provincie Fryslân lsm KvK)	+1% t.o.v. jaar ervoor	+4% (2009 t.o.v. 2008)
C. Goede dienstverlening/relatiebeheer	ja	Aantal bijeenkomsten met recreatie ondernemers	Minimaal 2 keer	2

* Deze toename is vooral te wijten aan een toename van het aantal recreatieappartementen met daaraan gekoppeld het aantal overnachtingen.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 5A en 5B.

Algemeen

In samenwerking met de gemeente Tytsjerksteradiel hebben we een quickscan door Lagroup uit Amsterdam uit laten voeren naar de ontwikkelingsmogelijkheden van recreatie en toerisme in het gebied rondom Westkern/Skûlenboarch.

De projecten Kanoproject Noordoost Fryslân en Men- en ruiterroutes Noordoost Fryslân en Tytsjerksteradiel zijn aanbesteed en gestart.

Fietspaden

Het fietspad Langpaed-Langfal is in 2010 gerealiseerd.

De evaluatie van het fietspadenplan is gereed. Hierin is beschreven welke fietspaden de afgelopen jaren zijn gerealiseerd, welke niet meer noodzakelijk zijn en welke moeten worden meegenomen in het herziene fietspadenplan.

Rondje Kunst / Recreatierondje

De organisatie van het Rondje Kunst Achtkarspelen is in 2010 uitbesteed aan Stichting Keunstkrite Twizel. De uitvoering is goed verlopen en was wederom een succes.

Ter opening van het toeristisch seizoen is in samenwerking met de recreatie ondernemers en de VVV Lauwersland het Recreatierondje Achtkarspelen georganiseerd. Het thema van 2010 was reizen.

Regiomarketing

Zoals bij doel 3A is omschreven is de regiomarketing campagne inmiddels van start gegaan. Deze campagne richt zich in eerste instantie vooral op recreatie en toerisme. Er zijn dan ook diverse werkzaamheden rondom Regiomarketing gedaan. Resultaat is de inmiddels bekende Dwaande campagne.

Doel 5C.

In het kader van het recreatierondje zijn er twee bijeenkomsten geweest met recreatieondernemers.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2010 (na wijziging)	Rekening 2010	Verschillen rekening - begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	-937	-698	239
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	194	201	8
Saldo baten en lasten voor bestemming	743	707	747
Toevoegingen aan reserves (lasten)	-530	-530	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	509	328	-182
Saldo baten en lasten na bestemming	712	605	65
Verschillenanalyse (excl. reservemutaties):			
1. Productgroep bedrijfsmatige activiteiten			151
2. Productgroep toerisme			96
Saldo verschillen na correcties (na wijziging)			747
Verschillenanalyse (reservemutaties):			
3. Reserve Revitalisering bedrijventerreinen			-106
4. Reserve Ontwikkelingsfonds Achtkarspelen			-3
5. Reserve Economische stimulering			-32
6. Reserve Recreatie			-41
Saldo verschillen na bestemming			65

Toelichting verschillenanalyse

<u>Ontgrondverschuiven</u>
<p>1. <u>Revitalisering Oastkern</u> Het budget voor revitalisering van het bedrijventerrein Oastkern is in 2010 beschikbaar gesteld. Omdat de uitvoering nog op zich liet wachten, is in 2010 het budget niet uitgegeven. Dit zorgt voor een eenmalig voordeel.</p>
<p>2. <u>Toerisme</u> Op het gebied van toerisme ontstaat een voordeel doordat er minder uitgaven zijn gedaan dan begroot. Dit ontstaat onder andere doordat een aantal projecten (kanoroutes Noordoost, hippisch toerisme en het project monitoring) wel gestart zijn, maar waarvoor we nog niet alle kosten voor hebben hoeven te betalen. Alle genoemde projecten zullen in 2011 worden afgerond en financieel worden afgewikkeld. <u>Aanlegplaatsen Stroobossertrekvaart</u> Het project aanlegplaatsen Stroobossertrekvaart is afgerond. Door een aanbestedingsvoordeel is het project goedkoper uitgevoerd dan gedacht, waardoor we hier een eenmalig voordeel hebben.</p>
<p>3. <u>Reserve revitalisering bedrijventerreinen</u> Tegenover het voordeel dat ontstaat door het meerjarige karakter van revitalisering van het bedrijventerrein Oastkern (zie ad. 1) staat een lagere uitname uit de reserve 'revitalisering bedrijventerreinen'. Dit houdt in dat we minder inkomsten hebben gekregen dan begroot, wat leidt tot een nadeel na bestemming.</p>
<p>5. <u>Reserve economische stimulering</u> Door het opheffen van de reserve 'economische stimulering' conform de nota reserves en voorzieningen 2010 kon de in de tweede bestuursrapportage voorgestelde dekking voor de extra uitgaven van het Sociaal Economisch Masterplan niet meer plaatsvinden. Dit leidt tot een eenmalig nadeel na bestemming van € 32.000.</p>
<p>6. <u>Reserve recreatie</u> Door de lagere uitgaven op het gebied van toerisme is de uitname uit de reserve 'recreatie' ook lager. Dit leidt tot een nadeel van € 41.000</p>

Programma 7 - Wonen

Inleiding

Het economisch tij leidt ook in 2010 tot voorzichtigheid en een mede daardoor stagnerende woningmarkt. Ook de voorspelde krimp en de prognoses van een afnemende woningbehoefte speelt hierbij een rol. In de praktijk blijkt de verkoopsnelheid van beschikbare bouw kavels terug te lopen en stagneren woningbouwprojecten. Het is dan ook niet eenvoudig de gemeentelijke ambities waar te maken. De woningcorporatie SWA zorgt door haar woningbouwproductie voor een zekere mate van continuïteit. In nauw overleg wordt getracht de ambities van deze corporatie concreet gestalte te geven.

In 2010 zijn verder grote stappen gezet in het proces om te komen tot een nieuwe gemeentelijke Structuurvisie. Alle dorpen zijn bezocht en er heeft een uitgebreide voorbereidingsprocedure plaatsgevonden. Omdat er behoefte is aan een actueel document worden ook de medio oktober 2010 door de provincie gepresenteerde dorpscontouren hierin meegenomen.

Deze dorpscontouren worden vastgesteld als onderdeel van de provinciale verordening en geven door het op kaart vastleggen van het bestaand stedelijk gebied (BSG) duidelijkheid over het buitenstedelijk en binnenstedelijk (plafondloos) bouwen. De kwaliteit van de bestaande woningvoorraad en leefomgeving krijgt hierbij steeds meer de aandacht. Hoewel er geen sprake is van grootschalige herstructurering zien we steeds meer locaties waar 'oud' plaats maakt voor 'nieuw'. Diverse in het oog springende locaties dreigen verder te verpauperen en een herontwikkeling (in de sfeer van woningbouw) is niet langer vanzelfsprekend. Hier ligt een regierol voor de gemeente!

Het streven om zowel de ruimtelijke kwaliteiten te beschermen en te versterken als de ontwikkelingsmogelijkheden voor burgers en bedrijven in ruimtelijk opzicht adequaat te faciliteren komt in het bijzonder tot uiting in de discussienota's en de kadernota die zijn opgesteld t.b.v. het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied. De kadernota lijkt een goed fundament voor het nieuwe bestemmingsplan voor het buitengebied.

Binnen programma 7 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Er wordt een situatie gecreëerd, waarin ruimtelijke kwaliteiten van de gemeente worden beschermd en waar mogelijk versterkt. Bovendien kunnen kansen en ontwikkelingsmogelijkheden voor burgers en bedrijven in ruimtelijk opzicht optimaal en via een zo eenvoudig mogelijke procedure gestalte krijgen. Bij dit alles wordt voldoende rekening gehouden met de belangen van derden.
2. Er wordt een situatie gecreëerd, waarin sprake is van een toereikend, duurzaam, kwalitatief goed en op de behoefte afgestemd woningaanbod, dat gepaard gaat met een goed woon- en leefklimaat. Bovendien wordt - zo nodig intergemeentelijk - positief ingespeeld op kansen, waarmee woonconsumenten vanuit andere landsdelen naar Noordoost Fryslân getrokken kunnen worden.

Maatschappelijk effect 1

Er wordt een situatie gecreëerd, waarin ruimtelijke kwaliteiten van de gemeente worden beschermd en waar mogelijk versterkt. Bovendien kunnen kansen en ontwikkelingsmogelijkheden voor burgers en bedrijven in ruimtelijk opzicht optimaal en via een zo eenvoudig mogelijke procedure gestalte krijgen. Bij dit alles wordt voldoende rekening gehouden met de belangen van derden.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Beschikken over actuele beleidskaders op het gebied van de ruimtelijke ordening. Ruimtelijke randvoorwaarden scheppen voor nieuwe sociaal-economische impulsen op het gebied van wonen, werken en recreëren	deels	Nieuwe structuurvisie (GAI)	wel	niet
		Vaststelling geactualiseerde bestemmingsplannen (Plan van Aanpak 2003)	5	1
		Nieuw plan Buitengebied (Kadernota 2010)	wel	wel

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

Structuurvisie

Begin 2010 zijn in alle dorpen van de gemeente informatieavonden gehouden. Verder heeft de concept-Structuurvisie ter inzage gelegen voor inspraak en is het concept aangeboden aan diverse organisaties voor overleg. Alle reacties zijn eind 2010 op een rij gezet en in concept van commentaar voorzien. Hierbij zijn ook de medio oktober 2010 door de provincie gepresenteerde dorpscontouren betrokken. Deze contouren zijn mede bepalend voor de woningbouwmogelijkheden.

Actualisering

In het kader van de actualisering zijn in 2010 stappen gezet in de procedure voor de actualisering van de plannen voor Buitenpost-dorp, Boelenslaan, Harkema-centrum en Harkema-De Bosk. Verder zijn de plannen voor Surhuizum en Gerkesklooster-Stroobos ambtelijk voorbereid en is gewerkt aan een visie voor het centrum van Buitenpost dat als onderlegger moet dienen voor de herziening van het centrumplan. Van deze plannen is inmiddels het bestemmingsplan Buitenpost-dorp vastgesteld. Veel tijd is verder gestoken in diverse ontwikkelplannen zoals het plan Harkema-De Singel en diverse kleinere plannen (partiële planherzieningen). Alle bestemmingsplannen ouder dan 10 jaar zullen voor 1 juli 2013 geactualiseerd zijn. De stand van zaken is uitvoerig beschreven in het jaarverslag ruimtelijke ordening, dat begin 2011 is behandeld.

Buitengebied

Na het opstellen en bespreken van meerdere discussienota's en de organisatie van een werkconferentie voor de raadsleden (3 juni 2010) is gewerkt aan het opstellen van een kadernota en een Structuurvisie voor het buitengebied. De kadernota was eind 2010 in concept gereed.

Maatschappelijk effect 2

Er wordt een situatie gecreëerd, waarin sprake is van een toereikend, duurzaam, kwalitatief goed en op de behoefte afgestemd woningaanbod, dat gepaard gaat met een goed woon- en leefklimaat. Bovendien wordt - zo nodig intergemeentelijk - positief ingespeeld op kansen, waarmee woonconsumenten vanuit andere landsdelen naar Noordoost Fryslân getrokken kunnen worden.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Zorgdragen voor actuele beleidskaders	nee	Nieuwe Woonvisie (GAI)	wel	niet
B. Bij de toevoeging van woningen aan de woningvoorraad wordt er vooral op gelet dat er sprake is van een juiste afstemming tussen behoefte en aanbod, waarbij duurzaamheid en levensloopgeschiktheid belangrijke factoren zijn.	nee	Toevoeging woningbouw-aantallen minimaal gelijk aan prognose (Nieuwe Regionale Woningbouwafspraken)	55	39

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikwaarde
		Deelnemers aan Startersregeling (GAH)	15	5
		Bouw starterswoningen	16	0
C. Terugdringing van de lijst van woningzoekenden in de huursector	nee	Terugdringing wachtlijst woningzoekenden	pm	n.v.t.
D. Het op peil houden, verfraaien en versterken van de kwaliteit van de bestaande woningvoorraad en woonomgeving	nee	Duurzaamheldening	20	nee
E. Steun verlenen aan de ontwikkeling van een pilot "landelijke wooncluster" in samenwerking van de gemeente Kollumerland o.a.	ja	Bijzondere wooneenheden voor aantrekken "externe woonconsumenten"	pm	n.v.t.

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

Woonvisie

Na vaststelling van de Regionale Woonvisie en de opiniërende behandeling van de notitie 'Programmering woningbouw gemeente Achtkarspelen 2009-2016' kon een start worden gemaakt met het opstellen van een gemeentelijk Woonvisie. Dit document zal in nauw overleg met de corporaties tot stand komen. Met de start van dit proces is gewacht totdat er duidelijkheid bestaat over de dorpscontouren. Deze contouren zijn half oktober 2010 door GS gepresenteerd. Begin 2011 worden de aantallen op een rij gezet en wordt de raad over de gemeentelijke woningbouwprogrammering geadviseerd. Vervolgens kan een start worden gemaakt met het opstellen van de gemeentelijke Woonvisie.

Doel 2B.

Toevoeging woningbouwaantallen

Het voor woningbouw beschikbare contingent is voor een groot deel al in diverse plannen en projecten weggezet. Voor de daadwerkelijke realisatie is de afhankelijkheid van de markt echter groot. In de inleiding is hier al het nodige over geschreven. Waar mogelijk vervult de gemeente een faciliterende rol. In 2010 zijn 39 nieuwe woningen aan de voorraad toegevoegd.

Startersregeling

In 2010 zijn alle aanvragen, vijf, voor een gemeentelijke starterslening toegewezen. Eind 2010 was nog budget aanwezig voor circa 2 toewijzingen (€ 66.000). Dit bedrag is overgeheveld naar 2011. Op basis van de gemiddelde toekenning tot dusver (ruim € 30.000 per lening) is in 2011 ruimte voor 7 toewijzingen. Jaarlijks wordt de raad in het najaar over de uitvoering van deze regeling geïnformeerd.

Starterswoningen

In de 1^e helft van 2010 is een aanbestedingstraject gestart voor de vm. tennisbaanlocatie in Surhuisterveen waarbij VDM als beste partij uit de bus is gekomen. Vervolgens is met VDM een ontwikkelovereenkomst aangegaan en heeft de raad op 23 september 2010 besloten om de planologische procedure te starten. Daarna is gewerkt aan het opstellen van het bestemmingsplan. 2011 zal voor een groot deel in het teken staan van het doorlopen van de bestemmingsplanprocedure.

Doel 2C.

Wachtlijst woningzoekenden

Om de druk op de wachtlijst te verminderen is met de SWA een afspraak gemaakt voor de bouw van 100 extra huurwoningen. Het merendeel van deze woningen is inmiddels opgeleverd. De grote aantrekkingskracht van deze woningen heeft geresulteerd in extra inschrijvingen. Verder zien wij bij een stagnerende koopwoningmarkt - waar in tijden van economische neergang vaak sprake van is - in de regel een extra druk op de huursector. De invloed van de gemeente op zo'n wachtlijst is dan ook zeer beperkt. Met het oog op

alle ontwikkelingen (waaronder de voorspelde krimp) is het zaak om de corporaties nadrukkelijk te betrekken bij de op te stellen Woonvisie.

Doel 2D.

Kwaliteit woningvoorraad

Vanuit de corporaties wordt kritisch gekeken naar de kwaliteit van de woningen. Uit het overleg met de corporaties blijkt dat er geen acute noodzaak is tot grootschalige herstructurering. De huurprijzen zijn laag en zittende huurders wonen vaak al lang en naar tevredenheid in hun woning. In 2010 werd bekend dat op meerdere locaties woningen worden vervangen door nieuwe levensloopgeschikte huurwoningen. De kwaliteit van de bestaande woningvoorraad krijgt vanzelfsprekend aandacht in de op te stellen Woonvisie.

Voor de bestaande bouw kan de duurzaamheidsiening een stimulans betekenen om in de woning te investeren met als gevolg lagere energielasten en daardoor lagere woonlasten. Bovendien woont men comfortabeler en wordt de woning meer waard/beter verkoopbaar. Dit project wordt opgepakt in het kader van het gemeentelijk duurzaamheidsbeleid (Duorsum yn de Wâlden - project 'Helpende Hân').

Doel 2E.

Landelijk wooncluster

De ambitie is om positief in te spelen op kansen, waarmee woonconsumenten vanuit andere landsdelen naar Noordoost Fryslân getrokken kunnen worden. In dit kader heeft in 2010 een nadere uitwerking plaatsgevonden van het planidee 'Ranch Fryslân' en is de communicatie richting omwonenden gestart. Het planidee is door de bevolking met gemengde gevoelens ontvangen. Begin 2011 besluiten de gemeenteraden van Kollumerland c.a. en Achtkarspelen over het uitvoeren van een nader haalbaarheidsonderzoek. Verdere besluitvorming is afhankelijk van de uitkomsten van dit onderzoek.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële post(en)	Begroting 2010 (na wijziging)	rekening 2010	Verschil rekening begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	-4.398	-6.476	-2.078
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	3.218	5.579	2.362
Saldo lasten en baten voor bestemming	-1.180	-897	-717
Toevoegingen aan reserves (lasten)	-764	-940	-176
Onttrekkingen aan reserves (baten)	1.199	985	-214
Saldo baten en lasten uit rekening	745	988	243
Verschillenanalyse (excl. reservemutaties):			
1. Productgroep Woningen			-3
2. Productgroep Ruimtelijke Ordening			291
3. Productgroep Speeltoerren			-4

Financiële gegevens	Begroting 2010 (na wijzig)	Rekening 2010	Vershill rekening- begroting
Saldo verschillen voor bestemming			266
Vershillenanalyse (reservemutaties):			
4. Reserve tariefregulatie winstafdrachten Grondexploitatie			-176
5. Reserve herziening bestemmingsplannen			-223
6. Reserve aanleg speelterreinen			9
Saldo verschillen na bestemming			-106

Toelichting verschillenanalyse

Oorzaaklijke verschillen
<p>1.</p> <p><u>Verlies complex Vierhuisterweg</u> Het complex Vierhuisterweg in Surhuisterveen is verliesgevend, wat grotendeels wordt veroorzaakt door een vertraging in de verkopen. Hiervoor is een voorziening getroffen van 234.000. Daarnaast zijn de ruwe gronden en de niet in exploitatie genomen gronden opnieuw gewaardeerd, waardoor er nog eens ruim 22.000 aan de voorziening moest worden toegevoegd.</p> <p><u>Winstafdracht bouwgrondexploitatie</u> De winstafdracht van de bouwgrondexploitatie bleek ruim 175.000 hoger dan in de tweede bestuursrapportage is gemeld.</p> <p><u>Bouwleges</u> In de begroting 2010 was, in verband met de crisis, rekening gehouden met een grote afname aan opbrengsten van leges van bouwvergunningen. In de praktijk bleek deze afname minder groot dan gedacht, wat heeft geleid tot 180.000 meer inkomsten aan leges dan begroot.</p> <p><u>Loonkosten</u> Vooral door het lagere aantal vergunningsaanvragen zijn er fors minder loonkosten toegerekend aan woningbouw.</p> <p><u>Handhaving</u> Tegenover deze voordelen staan de hogere kosten die gemaakt zijn voor handhaving. Door kostbare handhavingacties, zoals de Alde Dyk Kootstertille en Oost Buitenpost zijn de begrote handhavingkosten overschreden. Ook de invoeringskosten Wabo (vooral door de hogere kosten voor automatisering) en hogere toetsingskosten voor het verlenen van bouwvergunningen leidden tot een nadeel.</p> <p><u>Mutatie boekwaarde bouwgrondexploitatie</u> Daarnaast is de boekwaarde van de complexen wel toegenomen, maar niet in die mate die wij begroot hadden.</p>
<p>2.</p> <p><u>Herziening bestemmingsplannen</u> De herziening van bestemmings- en structuurplannen moeten uiterlijk 1 juli 2013 klaar zijn. Door het meerjarige karakter van dit project, waaronder in financiële zin ook het maken van de Woonvisie en de Structuurvisie vallen, is het project nog niet afgerond en is het budget ook niet volledig uitgegeven.</p>
<p>3.</p> <p><u>Inrichting speelterreinen</u> De kosten voor inrichting van speelterreinen zijn hoger uitgevallen dan begroot. In de loop van het jaar is rekening gehouden met mogelijke subsidietoekenning door de SWA. Om diverse redenen is deze subsidie in 2010 niet ontvangen.</p>
<p>4.</p> <p><u>Winstafdracht bouwgrondexploitatie</u> De winsten van de bouwgrondexploitatie plaatsen we in de reserve 'tariefregulatie winstafdrachten grondexploitatie'. Doordat de winst hoger was dan begroot, is ook de toevoeging aan de reserve hoger. Dit leidt tot een eenmalig nadeel na bestemming in 2010.</p>

Omschrijving verschillen

5.

Herziening bestemmingsplannen

De herziening van bestemmings- en structuurplannen wordt gedekt uit de reserve 'herziening bestemmingsplannen'. Door de lagere uitgaven (zie punt 2), is de uitname uit de reserve ook lager dan begroot. Dit leidt tot een nadeel.

6.

Opheffen reserve aanleg speelterreinen

Conform de nota reserves en voorzieningen 2010 is het restant van de reserve 'aanleg speelterreinen' toegevoegd aan de algemene reserve. Dit geeft een eenmalig voordeel in 2010.

Programma 8 - Verkeer en Landschap

Inleiding

De nadruk binnen het programma Verkeer en Landschap ligt op het in een goede staat van onderhoud brengen en houden van de producten wegen, gebouwen, groen en diverse andere infrastructurele producten. Hierdoor ontstaan bijvoorbeeld kwalitatief en kwantitatief goed toegankelijke wegen en kunnen we beter voldoen aan onze zorgplicht als wegbeheerder. Ook behouden en versterken we zo mogelijk het unieke landschap en groen in de gemeente. Daarnaast zorgen we voor goed bruikbare gebouwen in de gemeente.

Het reduceren van het achterstallig wegenonderhoud heeft dan ook veel aandacht gehad in 2010. Er zijn in 2010 behoorlijk wat onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke wegen uitgevoerd. Hiervoor zijn ook (restant)budgetten uit 2009 aangewend. Hierdoor was het volume van de onderhoudswerkzaamheden in 2010 boven gemiddeld. In het najaar van 2010 heeft de gemeenteraad ingestemd met het gefaseerd wegwerken van de (resterende) achterstand en heeft hiervoor de benodigde middelen beschikbaar gesteld.

Binnen programma 8 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Veilige leefomgeving in het verkeer.
2. Aantrekkelijke wandel- en fietsroutes creëren en in stand houden.
3. Bieden van goede en aantrekkelijke woonmilieus.
4. Alle dorpen, waar mogelijk, bereikbaar door openbaar vervoer.
5. Behouden en zo mogelijk versterken van het unieke landschap en groen in de gemeente.

Maatschappelijk effect 1

Veilige leefomgeving in het verkeer.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Kwalitatief en kwantitatief goed toegankelijke wegen/fietspaden, afgestemd op de doelgroepen	ja	% dat voldoet aan de wettelijke minimumnorm	>2009	√
B. Voldoen aan de zorgplicht als wegbeheerder. Alle wegen in de gemeente moeten voldoen aan de wettelijke minimum norm (juridische ondergrens)	tussendoel ja einddoel nog niet	Terugbrengen achterstallig wegenonderhoud met 6% per jaar	76%	62%
C. Het terugbrengen van verkeersonveilige kruispunten	ja	Reconstructie van kruispunten waar vaker dan 2 keer per jaar een ongeval plaatsvindt ("black spots")	1	2
D. Een goede waterhuishouding creëren en een veilige wegconstructie waarborgen	ja/nee	Uit het nieuwe, nog vast te stellen GRP	-	-

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

Doelstelling is om kwalitatief en kwantitatief goed toegankelijke wegen en fietspaden in de gemeente te hebben die zijn afgestemd op de verschillende doelgroepen. Hiervoor is het nodig om als wegbeheerder te voldoen aan onze zorgplicht. Dit houdt in dat alle wegen in de gemeente moeten voldoen aan de wettelijke minimumnorm (juridische ondergrens). Door het op niveau brengen van het onderhoud van de openbare ruimte

ontstaat dan ook een nog beter en veiliger woonmilieu voor de inwoners van de gemeente. Het reduceren van het achterstallig wegenonderhoud heeft dan ook veel aandacht gehad in 2010. Doordat het achterstallig wegenonderhoud minder is geworden, is het percentage dat voldoet aan de wettelijke minimumnorm hoger dan in 2009. Het exacte percentage van begin 2011 moet nog worden bepaald en zal dan als 0-meting gaan gelden voor de begrotingen vanaf 2012.

Doel 1B.

Ten aanzien van het wegwerken van het achterstallig wegenonderhoud liggen we voor op schema. Er zijn in 2010 behoorlijk wat onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke wegen uitgevoerd. Hiervoor zijn ook (restant)budgetten uit 2009 aangewend. Hierdoor was het volume van de onderhoudswerkzaamheden in 2010 boven gemiddeld.

Doelstelling was en is om per jaar 6% hierop in te lopen ten aanzien van het peiljaar 2006. Eind 2006 bedroeg het achterstallig wegenonderhoud € 7,9 miljoen. Eind 2010 zijn we 38% ingelopen (stand eind 2010: € 4,9 miljoen) en dat is dus meer dan de ten doel gestelde 24% (4 x 6%).

Najaar 2010 heeft de gemeenteraad ingestemd met het gefaseerd wegwerken van de (resterende) achterstand en heeft hiervoor de benodigde middelen beschikbaar gesteld. In dit voorstel was de stand van het achterstallig wegenonderhoud aan het eind van 2010 nog niet bekend en is dus uitgegaan van de op dat moment meest recente gegevens, de stand aan het eind van 2009, zijnde € 6,3 miljoen. Dat we nu per eind 2010 meer zijn ingelopen en de achterstand lager is uitgevallen is erg mooi en dus een meevaller. In de kadernota 2012 zullen we aangeven hoe we met dit verschil (€ 6,3 miljoen - € 4,9 miljoen = € 1,4 miljoen) zullen omgaan.

Doel 1C.

In 2010 zijn vijf kruispunten verkeersveilig heringericht, waarvan nummer 1 en 2 als black spot gekwalificeerd kunnen worden:

1. It Langfal-Pûsterwei/Pûsterpaad.
2. Reaskuorre/Krúswel-Turfloane
3. It Langfal/Warmoltsstrjitte-Turfloane
4. Hurdrider-Nije Jirden
5. Flaeksstrjitte-Roggekamp

Op de kruising Turfloane/Warmoltsstrjitte/It Langfal zijn de afgelopen jaren verschillende ernstige ongevallen gebeurd. Aanleiding voor de gemeente en voor Plaatselijk Belang Harkema om aan een verkeersveilige herinrichting van de kruising hoge prioriteit toe te kennen.

De kruising Legeloane/Krúswel/Turfloane is een oversteekpunt in een schoolfietsroute. De afgelopen vijf jaar zijn een aantal ongevallen geregistreerd, waarvan één dodelijk. Door de reconstructie is het kruispunt ingericht tot gelijkwaardig kruispunt.

Doel 1D.

Het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2010-2014 is in de raadsvergadering van 3 februari 2011 vastgesteld. De indicatoren om de beoogde doelstelling te kunnen monitoren moeten nog worden vastgesteld en zullen als input dienen voor de begroting van 2012 e.v.

Maatschappelijk effect 2

Aantrekkelijke wandel- en fietsroutes creëren en in stand houden.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beroemde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Waar mogelijk de aanleg van nieuwe en het	ja/nee	Kilometers vrijliggende	>2009	-

Beoogde doelen	Doel Bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
verbeteren van bestaande wandel- en fietsroutes bevorderen.		fietspaden en voetpaden		
B. Verbetering veiligheid en comfort voor fietsverkeer en voetgangers	ja	% dat voldoet aan de wettelijke minimumnorm	>2009	✓

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

We hebben ons ten doel gesteld om, waar mogelijk, de aanleg van nieuwe en het verbeteren van bestaande wandel- en fietsroutes te bevorderen. Deels gebeurt dit door het op peil brengen van het kwaliteitsniveau van de bestaande wandel- en fietspaden door het uitvoeren van (groot) wegenonderhoud. Voor de aanleg van nieuwe fietspaden dient het fietspadenplan als basis. Een actueel fietspadenplan wordt in de loop van 2011 aangeboden. Het exacte aantal kilometers van begin 2011 moet nog worden bepaald. In 2010 is o.a. het Pûsterpaad onder Surhuizum aangelegd.

Doel 2B.

Ook, en misschien wel vooral, ten aanzien van wandel- en fietspaden is het belangrijk dat deze zich in een kwalitatief goede staat bevinden. Dat is dan ook steeds het uitgangspunt ten aanzien van het beheer hiervan, waardoor de gemeente voldoet aan haar taak als wegbeheerder. Door het op niveau brengen van het onderhoud van de openbare ruimte ontstaat dan ook een nog beter en veiliger woonmilieu voor de inwoners van de gemeente.

Zoals gezegd heeft het reduceren van het achterstallig wegenonderhoud veel aandacht gehad in 2010. Doordat het achterstallig wegenonderhoud minder is geworden, is het percentage dat voldoet aan de wettelijke minimumnorm hoger dan in 2009. Dat geldt dus ook voor de wandel- en fietspaden. Het exacte percentage dat voldoet aan de wettelijke minimumnorm (stand begin 2011) moet nog worden bepaald en zal dan als 0-meting gaan gelden voor de begrotingen vanaf 2012.

Maatschappelijk effect 3

Bieden van goede en aantrekkelijke woonmilieus.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel Bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Afname (geregistreeerde) klachten	ja/nee	Geregistreeerde meldingen	< 500	1.063
B. Parkeerdruk in woonwijken verminderen. Hierdoor zal de afvalinzameling, het mechanisch schoonmaken, en de gladheidsbestrijding minder worden belemmerd.	ja	Aanleggen van extra parkeervoorzieningen	30	33
C. Optimaliseren parkeren in de centra en verbeteren van routing en verwijzing	ja/nee	Aantal openbare parkeerplaatsen in de centra		

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A.

Door het op een (hoog) peil houden van de kwaliteit van de leefomgeving trachten we het aantal geregistreeerde klachten tot 0 te reduceren. Daarnaast is de burger steeds mondiger en zal eerder van zich laten horen dan voorheen het geval was. Als de burger zich meldt bij de gemeente betreft het (bijna) altijd een melding ten aanzien van de

openbare ruimte. Meldingen betreffen veelal aandachtspunten zoals een losliggende tegel, storingen, vragen, verzoeken, etc. Meldingen worden geregistreerd en vervolgens op korte termijn afgehandeld. Hierbij proberen wij te voldoen aan de door de gemeente gestelde servicenormen. Het aantal meldingen voor 2010 bedroeg 1.063.

Hierbij kunnen we nog de volgende onderverdeling maken:

- Groen - 352
- Riolering - 77
- IBA's - 204
- Wegen - 430

Ondanks het feit dat het aantal meldingen (fors) hoger ligt dan de streefwaarde van 600, kunnen we toch zeggen dat we het beoogde doel hebben bereikt. Er zijn namelijk geen officiële klachten ingediend over het beheer van de openbare ruimte. Wel is men het soms niet eens met het vastgestelde beleid, zoals bijvoorbeeld gladheidsbestrijding. Conclusie is eigenlijk dat het aantal meldingen openbare ruimte geen indicator is voor het beoogde doel: afname van (geregistreerde) klachten. Het percentage van de meldingen dat binnen de gestelde termijn (servicenormen) afgehandeld wordt, geeft een veel betere indicatie ten aanzien van het afnemen van ingediende en geregistreerde klachten. We nemen deze indicator dan ook met ingang van de begroting 2012 mee.

Doel 3B.

De laatste jaren worden structureel meer parkeervoorzieningen in woonwijken aangelegd. Dit wordt gedaan om problemen die door onze burgers worden ervaren op te lossen. Enerzijds wordt overlast ervaren van de hoeveelheid geparkeerde auto's op de openbare weg, soms zelfs in het openbaar groen, en anderzijds worden de wegen minder goed bereikbaar door geparkeerde auto's in de straat. Dit heeft soms tot gevolg dat de vuilnisauto, veegauto en gladheidsbestrijding niet meer door deze straten kunnen rijden. Doelstelling is om per jaar 30 extra parkeervoorzieningen in woonwijken aan te leggen. In 2010 zijn 33 parkeerplaatsen gerealiseerd, o.a. aan It Stalt te Augustinusga (7), De Barrage te Buitenpost (7), Wlbrandstraat te Gerkesklooster (3), Flaeksstrjitte te Harkema (8) en de HJ van der Veenstrjitte te Surhuizum (8).

Doel 3C.

In de centra van diverse dorpen is behoefte aan parkeergelegenheid ten behoeve van de plaatselijke middenstand en de aanwezige openbare gebouwen, waaronder dorpshuizen en welzijns- en sportaccomodaties. Over het algemeen zijn er geen grote problemen ten aanzien van de parkeergelegenheid. Zowel niet qua aantallen als qua routing en verwijzing. We willen dat echter niet als een gegeven hanteren en staan daarom open voor het verder optimaliseren van de parkeervoorzieningen in de dorpen. Zo is in 2010 uitvoerig overleg gevoerd met de betrokken partijen in Surhuisterveen om te komen tot een goed ontwerp van het Torenplein, waarbij ook parkeervoorzieningen een belangrijk inrichtingsaspect was en is.

Maatschappelijk effect 4

Alle dorpen, waar mogelijk, bereikbaar door openbaar vervoer.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Bieden van faciliteiten voor gebruikers van het openbaar vervoer (inclusief faciliteren van de vervoerketen).	ja	Halten aanpassen ivm. rolstoeltoegankelijkheid	3	7
B. Waar mogelijk, met betrokken partijen overleg voeren zodat alle dorpen door het openbaar vervoer bereikbaar zijn.	ja	Gestructureerd overleg met Provincie en vervoerder(s) over openbaar vervoer	Min. 1 x per jaar	4 x per jaar

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 4A.

Overheden zijn verplicht om de huidige halten voor het openbaar vervoer langs hun wegen aan te passen voor het gebruik hiervan door minder validen. Dit houdt in dat ze moeten worden verbreed en op hoogte worden gebracht conform landelijke normen. Ook moet op halten een geleidestreek worden aangebracht voor visueel gehandicapten. Deze werkzaamheden worden zoveel mogelijk gecombineerd met andere uit te voeren werkzaamheden. In 2010 zijn de halten aan de Skoalikkers (2x) te Augustinusga, aan de Bernhardiaan (2x) te Buitenpost, Bouwekleaster (1x) en de Doarpstrjitte (2x) te Surhuizum aangepast.

Doel 4B.

Qbuzz verzorgt het openbaar vervoer in Achtkarspelen. De dienstregeling 2010 van het consessiegebied Zuidoost Fryslân voorziet er in dat alle dorpen in meer of mindere mate worden bediend door openbaar vervoer (belbus, buurtbus, regulier openbaar vervoer). In 2010 is in samenspraak met Qbuzz en Plaatselijk Belang Twijzelerheide de conclusie getrokken dat voortzetting van de proef om Twijzelerheide met de buurtbus te bedienen te weinig toegevoegde waarde heeft.

Klachten van individuele reizigers zijn gecommuniceerd met Qbuzz. Met de provincie is meerdere malen overlegd de vormgeving van bushaltevoorzieningen en de toekomstige ontwikkeling van het OV.

Maatschappelijk effect 5

Behouden en zo mogelijk versterken van het unieke landschap en groen in de gemeente.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Aandacht voor monumentale bomen	ja	Aantal monumentale bomen	>348	348
B. Afname geregistreerde klachten	ja/nee	Geregistreerde meldingen	< 600	1.063
C. Aandacht voor ecologisch onderhoud	ja/nee	Oppervlakte ecologisch groen		
D. Waar mogelijk aansluiten en meeparticiperen met de ontwikkelingen binnen het Nationaal Landschap De Noordelijke Friese Wouden	ja/nee	Deelname aan platform bijeenkomsten Nationaal Landschap De Noordelijke Friese Wouden	4 x per jaar	

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 5A.

De lijst met monumentale bomen (particulier) bevat momenteel 348 bomen. In 2010 is geïnventariseerd of andere bomen eventueel ook in aanmerking komen voor een monumentale status. Hierdoor worden deze beeldbepalende bomen voor kap behouden. De eigenaren zijn aangeschreven en in 2011 wordt een lijst voorgelegd aan de raad met het advies om deze bomen toe te voegen aan de huidige lijst (in plaats van de bomen die dood zijn gegaan/in de aftakelingsfase zitten). Eigenlijk zou het aantal monumentale bomen niet een indicator moeten zijn voor de aandacht voor monumentale bomen, maar het % monumentale bomen dat behouden kan worden. Dit gaan we dan ook met ingang van de begroting voor 2012 als indicator weergeven.

Doel 5B.

Door het op een (hoog) peil houden van de kwaliteit van de leefomgeving trachten we het aantal geregistreerde klachten tot 0 te reduceren. Daarnaast is de burger steeds mondiger en laat eerder van zich horen dan voorheen het geval was. Als de burger zich meldt bij de gemeente betreft het (bijna) altijd een melding over de openbare ruimte. Meldingen betreffen vaak aandachtspunten zoals een losliggende tegel, storingen, vragen, verzoeken etc. Meldingen worden geregistreerd en vervolgens op korte termijn afgehandeld. Hierbij proberen wij te voldoen aan de gemeentelijke servicenormen. Het aantal meldingen voor 2010 bedroeg voor het groen 352.

Het totale aantal meldingen openbare ruimte bedroeg in 2010 1.063.

Ondanks het feit dat het aantal meldingen (fors) hoger ligt dan de streefwaarde van 600, kunnen we toch zeggen dat we het beoogde doel hebben bereikt. Er zijn namelijk geen officiële klachten ingediend ten aanzien van het beheer van de openbare ruimte; wel is men het soms niet eens met het vastgestelde beleid, zoals gladheidbestrijding.

Conclusie is eigenlijk dat het aantal meldingen openbare ruimte geen indicator is voor beoogde doel: afname van (geregistreerde) klachten. Het percentage meldingen dat binnen de gestelde termijn (servicenormen) afgehandeld wordt, geeft een veel betere indicatie voor het afnemen van ingediende en geregistreerde klachten. We nemen deze indicator dan ook met ingang van de begroting 2012 mee.

Doel 5C.

De gemeente heeft een aantal ecologische parken, die aangelegd zijn en beheerd worden met het doel om de natuur naar de mensen te halen. In de parken kunnen bewoners en recreanten een grote verscheidenheid aan planten en dieren vinden. Het gaat in alle gevallen om parken die dicht bij de dorpen liggen en geschikt zijn om in te wandelen of fietsen en ook gebruikt kunnen worden voor de natuur- en milieueducatie. Het beheer en onderhoud van de parken vereist een specialistische aanpak. De jarenlange aanpak heeft er toe geleid dat in de parken veel bijzondere soorten voorkomen, te weten: orchideeën, ratelaar en gele- en blauwe morgenster. Het totale oppervlak aan ecoparken zal nog worden bepaald.

Doel 5D.

Het landschap de Noardlike Fryske Wâlden (NFW) heeft de status van Nationaal Landschap. 2010 heeft voor de NFW in het teken gestaan van het opstarten van verschillende themagroepen die elk hun eigen onderdeel weer verder uitwerken in de onderliggende projectplannen. Hierbij valt te denken aan thema's als Natuur en Landschap met de landschapsvisie "Boer en Landschap", Regionale economie met het project "Energie uit hout", Weidevogels, Cultuurhistorie en archeologie, Communicatie en PR etc. In deze themagroepen werken de verschillende organisaties die binnen een dergelijk thema actief zijn in het NFW samen, om te komen tot heldere afspraken en resultaten.

In deze regio zijn meerdere ondernemers en organisaties actief met de promotie van hun bedrijf en andere initiatieven. Deze activiteiten vormen de basis waarvoor een bureau een regiomarketingplan ontwikkeld. Hierbij is samenwerking gezocht met de regiomarketing Noordoost Fryslân (Vital Rural Area).

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2010 (na wijz.)	Rekening 2010	Verschil rekening- begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	-9.339	-8.955	385
Baten voor bestemming (excl. reserv-mutaties)	53	83	30
Saldo baten en lasten voor bestemming	-9.286	-8.872	415
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	0	0
Onttrekkingen aan reserves (baten)	1.019	610	-410
Saldo baten en lasten na bestemming	-8.267	-8.262	5
Verschillenanalyse (excl. reservemutaties):			
1. Productgroep Wegen, straten, pleinen			449
2. Productgroep Havens en waterwegen			-2
3. Productgroep Groenvoorzieningen			-40
4. Productgroep Verkeer en vervoer			8
Saldo verschillen voor bestemming			415
Verschillenanalyse (reservemutaties):			
5. Reserve groot wegenonderhoud			-410
Saldo verschillen in beschrijving			5

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen
<p>1. <u>Wegenonderhoud</u> Het budget van 2010 is niet geheel uitgegeven doordat een aantal geplande wegen nog in uitvoering/voorbereiding zijn en/of moeten worden afgerekend. Dit ontstaat doordat het meer tijd kost om te overleggen met de diverse plaatselijke belangen en bewoners. De verwachting is dat deze werken in het 2e kwartaal van 2011 gereed zijn.</p> <p><u>Subsidie Swaddepaed</u> In 2010 is een onbegrote subsidie ontvangen van de provincie voor het Swaddepaed. Deze wordt ten gunste gebracht van het reeds bestaande activum.</p>
<p>2. <u>Opbrengsten havengelden</u> Het verschil op dit productgroep ontstaat door iets lagere opbrengsten aan havengelden.</p>
<p>3. <u>Onderhoud groenvoorzieningen</u> De kosten voor groenonderhoud zijn iets hoger uitgevallen dan begroot. Een deel hiervan krijgen we in 2011 terug, aangezien een verwachte creditnota van Caparis die betrekking heeft op 2010 nog niet is binnengekomen.</p>

Omschrijving verschillen

4.

Buurtbus

Onderschrijding ontstaat enerzijds door een nog te verwachten factuur van de buurtbus. Daarnaast is gebleken dat het budget structureel de daadwerkelijke vraag overschreed. Deze ruimte in de begroting is in de Kadernota 2011 opgevoerd als besparing op bestaand beleid.

5.

Wegenonderhoud

Doordat het budget aan groot wegenonderhoud in 2010 niet geheel is uitgegeven, is de uitname uit de reserve ook lager dan begroot. Dit leidt tot een nadeel in 2010.

Programma 9 - Leefomgeving

Inleiding

WABO

Per 1 oktober 2010 is de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht in werking getreden. Samen met het integrale software systeem PowerForms vindt de implementatie plaats. Dit is nog niet geheel afgerond. Er zijn nog ICT problemen, vooral veroorzaakt doordat koppeling met het landelijk systeem nog onvoldoende ontwikkeld is.

Vorming RUD

Er is tijd besteed aan de vorming van de Regionale UitvoeringsDienst. Dit project wordt door het Rijk en Provincie in uitvoering genomen. Het is voor de gemeenten een verplichting hieraan mee te doen. Met name zitting in de provinciale werkgroep en een diepgaande inventarisatie kosten veel tijd.

Duurzaamheid

Het duurzaamheidsbeleid is in 2009 door de raad vastgesteld. Met 5 van de 10 projecten is begonnen met de uitvoering. Te weten: Duurzame energie uit het Landschap, gemeentelijke CO2 monitor, NME, Koploperproject en het duurzaam woningverbeteringsprogramma "de helpende hand". Daarnaast is het Minimaproject afgerond.

Binnen het programma 9 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. Zorg dragen voor een veilige, leefbare en duurzame samenleving
2. Een schoon leefmilieu creëren en in stand houden
3. Het op een adequate manier ontdoen van afvalwater
4. Het beperken van wateroverlast

Maatschappelijk effect 1

Zorg dragen voor een veilige, leefbare en duurzame samenleving

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Hoogwaardige doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Kwalitatief hoogwaardige en adequate behandeling van vergunningaanvragen en verzoeken om diverse toestemmingen	ja	Een percentage beroepen worden toegewezen in verhouding van het aantal behandelde gevallen (bron: jaarverslag)	> 97%	>97%
B. Zorgen voor een klantvriendelijke en rechtvaardige medewerking aan een proces van vergunningverlening	nee	Afhandeling binnen de termijn > 97% (bron: jaarverslag)	> 97%	94%
C. Toezicht en de handhaving op kwalitatief hoogwaardig niveau uitvoeren	ja	Door toezicht en handhaving een hoog naleefgedrag bevorderen van > 85% t.o.v. de 1 ^o controle (bron: handhavingjaarverslag)	65%	85%
D. Optimaal invulling geven aan gemeentelijke beleidsvrijheid zodat gronden in de gemeente voor functioneel gebruik geschikt blijven en tevens gebruik gemaakt kan worden van de vrijstellingsregeling grondverzet	ja			
E. Op gebruik van de ruimte afgestemd, aanvaardbaar geluidsniveau nastreven	ja			

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

Tegen meer dan 97% van de genomen beschikkingen werd geen bezwaar dan wel beroep aangetekend of werd door een rechter vernietigd en bleven in stand.

Doel 1B.

Als gemeente hebben we als één van de eerste gemeenten in Nederland mee gedaan aan een onderzoek in het kader van de regeling Normenkader Dienstverlening voor Bedrijven en een "Bewijs van goeden diensten" verkregen (eerste fase). Als vervolg hierop is samen met de gemeente Tytsjerksteradiel de tweede fase opgestart en wordt uitvoering gegeven aan een maatregelenpakket.

Ongeveer 95% van de vergunningen werd binnen de termijn vertrekt. De doelstelling werd niet gehaald omdat aanlevering door externe partijen soms op zich liet wachten. Het heen en weer sturen van tekeningen en omschrijvingen vergde in enkele gevallen te veel tijd. Door het gebruik van het nieuwe software programma PowerForms zal dit probleem verholpen worden.

Doel 1C.

Er is uitvoering gegeven aan het Uitvoeringsprogramma Integraal Toezicht en Handhaving 2010 gemeenten Kollumerland ca. en Achtkarspelen. Vanuit de provincie is er een audit uitgevoerd t.a.v. de rechtmatigheid van het Toezicht en de Handhaving. Ook is gekeken of wij konden voldoen aan de eisen uit het programma "professionaliseringseisen van Toezicht en handhaving". Onze gemeente scoorde 100%. Het naleefgedrag scoort de beoogde 85%. Vanwege de goede resultaten van de afgelopen jaren heeft de provincie besloten dat de komende twee jaar geen audit naar de kwaliteit van het toezicht en de handhaving uitgevoerd zal worden.

Doel 1D.

Uitvoering gegeven aan het vastgestelde bodembeleid en kostenefficiënt participeren in bodemonderzoek- en saneringstrajecten. Doelmatig aanpakken van bodemverontreiniging. Er is bijvoorbeeld gestart met de sanering van de bodem van Dalweg 14 te Surhuisterveen. Verder is er optimaal geparticipeerd bij subsidietrajecten (ISV) en is de Bodemfunctiekaart gereed.

Doel 1E.

Het gemeentelijk geluidbeleid is inmiddels geïntegreerd in het leefomgevingbeleid.

Maatschappelijk effect 2

Een schoon leefmilieu creëren en in stand houden.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Projecttrajecten	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Verbetering woonomgeving dorpen door structurele aanpak zwerfafvalproblematiek	ja/nee	Nog nader te bepalen		
B. Optimaliseren inzamelstromen en -systemen	ja/nee	Scheidingsrespons	Respons ≥ 2007	
C. Inzamelen en verwerken huishoudelijk afval op meest efficiënte wijze	ja/nee	Taakstellingen Landelijk Afvalbeheer Plan uitgedrukt in respons of voldoen aan Meest Geëlgende Methode (mgm)	Voldoen aan norm LAP (respons of mgm)	

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

Er zijn drie verschillende acties geweest rond zwerfafval, o.a. voor de doelgroep basisschoolleerlingen en voor de doelgroep volwassenen. Deze acties hebben een structureel, jaarlijks repeterend karakter. Zo was er een "Himmelwike" waarbij basisschoolleerlingen educatie rondom (zwerf)afval kregen en daarna gezamenlijk zwerfafval opruimden. Van de basisscholen hebben er 14 meegedaan. Op het voortgezet onderwijs is ook aandacht geweest voor zwerfafval. Tijdens de jaarlijkse NME- week op het Lauwerscollege is educatie over (zwerf)afval gekoppeld aan een opruimactie. Er is ervaring opgedaan met het invullen van maatschappelijke groepsstages door zwerfafvalopruimacties en educatieve ondersteuning. Tijdens Oud en Nieuw is via vuurwerkverkooppunten burgers gevraagd hun vuurwerkafval op te ruimen. Ook is de veegauto Nieuwjaarsdag ingezet om vuurwerkafval op te ruimen.

Doel 2B.

In het voor- en najaar heeft een sorteeraanlyse plaatsgevonden van restafval. Voor de meeste fracties is het resultaat gelijk aan of iets beter dan bij vorige analyses.

Doel 2C.

Doelstelling voor een weinig verstedelijkt gebied, zoals Achtkarspelen, is een gerealiseerde bronscheiding van 51% in 2006 naar 60% in 2015. Achtkarspelen zit nu op 58% voor nuttige toepassing en ligt hiermee goed op koers richting 2015. NME-Achtkarspelen heeft met haar activiteiten meer leerlingen en volwassenen bereikt dan vorig jaar. In totaal zijn er ca. 4.800 contacten geweest waarbij een kind of volwassene aan de activiteit heeft deelgenomen. Dit jaar is voor het eerst met een aantal scholen gezamenlijk een lesweek opgezet. Deze scholen hebben zich een hele week beziggehouden met een thema. Voor 2010 was dit "amfibieën" gekoppeld aan de natuur van Achtkarspelen. Daarnaast is dit jaar extra aandacht geweest voor biodiversiteit in het kader van het International jaar van de biodiversiteit. Een overzicht van alle activiteiten met foto's is te vinden op de website van NME-Achtkarspelen.

Maatschappelijk effect 3

Het op een adequate manier ontdoen van afvalwater.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Het in goede conditie houden van de riolering en de randvoorzieningen	ja/nee	Uit het nieuwe, nog vast te stellen GRP		
B. Vermindering niet op riolering aangesloten percelen in buitengebied	ja/nee	Uit het nieuwe, nog vast te stellen GRP		

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 3A.

In 2010 zijn een aantal rioleringen vervangen die kwalitatief niet meer in goede staat verkeerden. De riolering is o.a. vervangen in de Zijlstrastrjitte te Boefenslaan, de Kammingastrjitte te Harkema, Dr. van Kammenstraat en Slotstraat te Surhuisterveen. Daarnaast is in 2010 een groot rioolvervangingsproject opgestart (en grotendeels afgerond) in Surhuisterveen (Langelaan (deels), Dr. Keijserstraat, Johan ter Schoeleweg, Van Duinenstraat, Kortelaan en Meester Klokmanstraat).

Ten aanzien van de Indicatoren om het behalen van de beoogde doelen te kunnen beoordelen, is aangegeven dat deze worden gebaseerd op het nieuwe, nog vast te stellen GRP. Aangezien het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2010-2014 in de raadsvergadering van 3 februari 2011 is vastgesteld, zijn voor 2010 geen indicatoren vastgesteld. Dit zullen we voor de begroting van 2012 gaan bepalen.

Doel 3B.

In mei 2009 werd de eerste IBA in Achtkarspelen geplaatst. Op 31 maart 2010 werd het gemeentelijke IBA-project officieel afgesloten. Op dat moment waren er 354 geplaatst. Het resultaat van het project is erg bevredigend, aangezien veel inwoners belangstelling hebben getoond voor deelname. Met de percelen die op de riolering zijn aangesloten lozen, door tussenkomst van de gemeente, nu 530 van de ca. 880 percelen (ruim 60%) in het buitengebied gezuiverd huishoudelijk afvalwater. Daarnaast is in 2010 nog een vervolgtraject opgestart om enkele percelen binnen de bebouwde kom aan te sluiten op de riolering. Ook hierbij geldt dat de indicatoren ten aanzien van de beoogde doelen met het opzetten van de begroting voor 2012 worden bepaald.

Maatschappelijk effect 4

Het beperken van wateroverlast.

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

Beoogde doelen	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Afkoppelen van verhard en dakoppervlak conform het nieuwe GRP	Ja/nee	Uit het nieuwe, nog vast te stellen GRP		
B. Voorkomen van extreme wateroverlast door creëren van extra berging (compenseren)	Ja/nee	Uit het nieuwe, nog vast te stellen GRP		

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doelen 4A. en 4B.

Schoon regenwater hoeft niet schoon gemaakt te worden. Wanneer regenwater in het riool komt wordt het vermengd met afvalwater en moet het weer schoon gemaakt worden in een zuiveringsinstallatie. Dat is eigenlijk niet de bedoeling. Verder zorgt te veel regenwater voor capaciteitsproblemen in het riool, met als gevolg dat het riool eerder overstort en straten soms blank komen te staan. Ondanks het feit dat dit nu (nog) geen wettelijke verplichting is, is wel duidelijk dat afkoppelen een overduidelijke meerwaarde heeft. Afkoppelen draagt vooral bij aan het klimaatbestendig maken van een rioleringsstelsel, d.w.z. het goed kunnen opvangen van extreme neerslag in een (zeer) korte tijd. In het nieuwe GRP is de raad hier ook op gewezen en heeft de raad gekozen om de kansen die er op dit terrein liggen ook op te pakken.

In 2010 is ook bij het rioolvervangingsproject aan de Zijlstrastrjitte te Boelenslaan verhard oppervlak afgekoppeld. Hierbij is naast de wegverharding ook een groot gedeelte van het dakoppervlak van de Pointer fietsfabriek afgekoppeld van de riolering. Daarnaast zijn bestaande sloten weer in het oude profiel hersteld, zodat het afgekoppelde regenwater ook naar het oppervlaktewater kan toestromen. Hierbij is nauw samengewerkt tussen de verschillende belanghebbenden, waaronder dus de Pointer fietsfabriek en plaatselijk belang Boelenslaan en het Wetterskip Fryslân.

Ten aanzien van de indicatoren om het behalen van de beoogde doelen te kunnen beoordelen, is reeds aangegeven dat deze worden gebaseerd op het nieuwe, nog vast te stellen GRP. Daar het Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2010-2014 in de raadsvergadering van 3 februari 2011 is vastgesteld, zijn dus geen indicatoren voor 2010 vastgesteld. Dit pakken we voor de begroting van 2012 op.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2010 (na wijz.)	Rekening 2010	Verscheid rekening - begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	-5.686	-5.536	150
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	5.175	5.347	172
Saldo baten en lasten voor bestemming	-511	-189	322
Toevoegingen aan reserves (lasten)	0	-120	-120
Onttrekkingen aan reserves (baten)	1.117	617	-500
Saldo baten en lasten na bestemming	607	308	-299
Verschillenanalyse (excl. reservemutaties):			
1. Productgroep Bodem			9
2. Productgroep Geluid			3
3. Productgroep Duurzame ontwikkeling			94
4. Productgroep Afval			95
5. Productgroep Riolering			120
Saldo verschillen voor bestemming			299
Verschillenanalyse (reservemutaties):			
6. Reserve Tariefegalisatie reiniging			-110
7. Reserve Tariefegalisatie riolering			-428
8. Reserve GRP buitengebied			-74
Saldo verschillen na bestemming			-299

Toelichting verschillenanalyse

Ontoelichting verschillen
<p>1. <u>Kapitaallasten bodemsanering</u> Door het in 2009 versneld afschrijven van een activum op het gebied van bodemsanering, in verband met de financiële wetgeving BBV, was er in 2010 een voordeel op de kapitaallasten.</p>
<p>2. <u>Handhavingskosten geluidhinder</u> De handhavingskosten voor geluidhinder vielen iets lager uit dan begroot.</p>
<p>3. <u>Lagere loonkosten</u> Door een hoger vereiste inzet van personeel voor de invoer van de Wabo en een lager aantal verstrekte vergunningen dan normaal, zijn minder loonkosten toegeschreven aan deze productgroep dan begroot.</p>
4.

Omrin aanvullende cijfers

Prijs oud papier

Door de hogere prijs voor papier hebben we meer opbrengsten aan oud papier dan begroot. Hier staat tegenover dat de inzamelingskosten ook hoger zijn dan begroot.

Inzameling kunststoffen

Tevens hebben we in 2010 een niet begrote subsidie ontvangen voor inzameling van kunststoffen. Aangezien Omrin de daadwerkelijke inzameling voor ons doet, ontvangen zij deze subsidie gedeeltelijk weer van ons. Doordat wij in 2010 wel de volledige subsidie hebben ontvangen, maar deze nog niet geheel hebben kunnen overmaken naar Omrin, hebben wij in 2010 een voordeel op dit budget.

Prijs oud ijzer

Tegenover deze voordelen staan twee (kleinere) nadelen. Zo zijn, door de lagere dagprijzen voor oud ijzer, de daadwerkelijke opbrengsten lager dan vooraf verwacht. Omdat het aantal tonnage wel gelijk is gebleven, gaan we ervan uit dat dit nadeel eenmalig is.

Lager aanbod groenafval

Door de lange winters is er veel minder groenafval aangeboden bij de afvalinzameling in Lutkepost. Hierdoor zijn de inkomsten lager dan begroot.

5.

Lagere loonkosten

Invulling van de vacature voor een medewerker riooltaken wachtte op het nieuwe GRP. Doordat deze besluitvorming pas in 2011 heeft plaatsgevonden is een voordeel op loonkosten behaald.

Geld-terug-regeling IBA-project

Niet alle niet-deelnemers aan het IBA-project hebben gebruik gemaakt van de geld-terug-regeling. Dit heeft geleid tot een voordeel in dit productgroep.

6.

Reserve tariefsegalisatie reiniging

De lagere uitgaven op het gebied van reiniging leidden ook tot een lagere uitname uit de tariefsegalisatiereserve reiniging. Dit levert een eenmalig nadeel in 2010 op.

7.

Reserve tariefsegalisatie riolering

Naast de bij punt 5 genoemde zaken zorgt het voordeel op kapitaallasten op het product riolering ervoor dat er geen uitname uit de tariefsegalisatiereserve is gedaan zoals begroot, maar is een bedrag toegevoegd aan de reserve.

8.

Reserve GRP buitengebied

Door de niet volledige benutting van de geld-terug-regeling voor het IBA-project, is er ook een lagere uitname uit de reserve nodig. Dit leidt tot een nadeel in 2010.

Programma 10 - Dienstverlening

Inleiding

In 2010 hebben twee zaken hun stempel gedrukt op de dienstverlening aan onze burgers. Allereerst de interne verhuizing van de ontvangsthal, balies, spreekkamers en wachtruimte, die noodzakelijk was voor de verbouwing van de raadszaal en het KCC. Daarnaast is gestart met het invulling geven aan het gezamenlijk dienstverleningsconcept van Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel. In de proeftuin is een gezamenlijk werkend telefoonteam waarin medewerkers steeds meer inzetbaar zijn in beide gemeenten.

Het nummer 14 0511 is eind 2010 in werking getreden. Vanaf dat moment is het algemene nummer van beide gemeenten 'low profile' vervangen door 14 0511.

De 40 maatregelen van het Min. van BZK vertaald in de '5 beloften aan de burger' wordt integraal opgepakt binnen de beide gemeenten. Voor alle maatregelen zijn begin dit jaar acties uitgezet

Ondernemersverenigingen uit beide gemeente zijn geïnformeerd over het onderzoek naar de dienstverlening. Zij zijn gevraagd de onderzoeksresultaten en hun wensen t.a.v. de verbetering van de dienstverlening te bespreken. Hiermee kunnen we de juiste prioriteiten in de ontwikkeling van de dienstverlening stellen waardoor een maximaal effect merkbaar is.

De gezamenlijke dienstverlening van de gemeenten Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel heeft een AntwoordAward gewonnen op het congres 'De Klantgerichte Overheid' op 6 oktober 2010.

Binnen het programma 10 worden de volgende maatschappelijke effecten nagestreefd:

1. De burger wordt door onze medewerkers adequaat, deskundig en snel geholpen
2. Achtkarspelen wil een aantrekkelijke woongemeente blijven

Maatschappelijk effect 1

De burger wordt door onze medewerkers adequaat, deskundig en snel geholpen

Welke doelen wilden we bereiken en welke hebben we bereikt?

De burger wordt door onze medewerkers adequaat, deskundig en snel geholpen

Beoogde doelen dienstverlening	Doel Bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte Waarde
A. De burger wordt adequaat, deskundig en snel geholpen conform ons kwaliteitshandvest: Servicenormen: afspraak is afspraak. Compensatie door uitgifte VVV-Irischeques	nee	Aantal Irischeques	208	225
B. In 2015 wordt 80% van onze dienstverlening in het Klantcontactcentrum in 1 keer afgehandeld (zowel telefonie, mail, balie, post). De klant krijgt daarbij via alle kanalen hetzelfde antwoord.	ja	% klantcontacten in 1 x afgehandeld	33%	35%
C. De (dienstverlening via de) website van de gemeente is van kwalitatief hoogwaardig niveau. Achtkarspelen staat in 2011 stabiel in de top 25 van gemeenten die de burger een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening via Internet te bieden hebben, vast te stellen door de monitor van AdviesOverheid	nee	Ranglijst monitor AdviesOverheid	Top 50	Nr. 69
D. Digitale dienstverlening via www.achtkarspelen.nl wordt de komende jaren uitgebreid.	nee	Aantal producten op www.achtkarspelen.nl	13	10
E. Burgers en het bedrijfsleven worden, d.m.v. deregulering, minder belast met administratieve handelingen met de volgende twee doelen: <ul style="list-style-type: none"> - de klant bespaart tijd; - de klant bespaart geld 	ja	Aantal geëffectueerde dereguleringsgebieden	1	1

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 1A.

In plaats van de gewenste daling in uitgifte van Irischeques als compensatie voor overschrijding van onze servicenormen is een lichte stijging te zien (214 naar 225). Gebleken is dat vooral de pieken in de toestroom van klanten niet altijd zo voorspelbaar zijn als gewenst. Met de uitbreiding van de balies in het nieuwe KCC verwachten we de pieken beter te kunnen opvangen en zal uitgifte van het aantal Irischeques dalen.

Doel 1B.

Het gezamenlijk professionaliseren van de telefonie (als eerste stap in het KCC) begint zijn vruchten af te werpen.

Doel 1C.

We staan op dit moment landelijk op nummer 69 (vergeleken met dezelfde gemeentegrootte op plaats 21 en vergeleken met andere gemeenten in Friesland op plaats 4). Vanuit de samenwerking met Tytsjerksteradiel op het gebied van dienstverlening is ervoor gekozen gezamenlijk nieuwe websites met eigen look en feel te realiseren. Op 1 april 2011 gaan de nieuwe websites van Achtkarspelen en Tytsjerksteradiel live. Het is zeer waarschijnlijk dat we dan weer een aantal plaatsen stijgen en landelijk gezien in de top 50 terechtkomen. Dit heeft te maken met de webrichtlijnen en de ontwikkelingen rondom de digitale diensten van de gemeente.

Doel 1D.

De digitale dienstverlening wordt de komende jaren (zie C), passend binnen de KCC-ontwikkelingen, aanzienlijk uitgebreid.

Doel 1E.

Op basis van de Wet eenmalige gegevensuitvraag en alle initiatieven omtrent administratieve lastenverlichting is het aantal bewijsstukken naar het absolute minimum teruggebracht. Het gaat dan nog om bewijsstukken over informatie, die niet op een andere wijze te verkrijgen is. Dit geldt in eerste instantie voor de algemene bijstand, maar dit principe is ook doorgetrokken naar de bijzondere bijstand in al zijn vormen. Ook hier geldt dat niet meer naar gegevens gevraagd wordt of geen bewijsstukken meer opgevraagd worden over informatie die al bekend is, of op een andere wijze verkregen kan worden. Als het daarnaast bijvoorbeeld gaat om het vermogen (dat een belemmering kan zijn voor toekenning als het boven een bepaalde grens ligt) dan volstaat een verklaring van de klant dat het vermogen beneden de grens ligt, en hoeft de klant niet meer zijn hele doopceel te lichten en dit te staven met allerlei bewijsstukken. En dat geldt ook voor bijzondere kosten. De aanvrager verklaart bepaalde kosten te hebben gehad, zonder daar bewijsstukken van te hoeven indienen en de gemeente toetst of die kosten in overeenstemming zijn met bepaalde normen. Pas als er twijfel is wordt om aanvullende bewijsstukken gevraagd.

Maatschappelijk effect 2

Achtkarspelen wil een aantrekkelijke woongemeente blijven

Beoogde doelen/indicatoren	Doel bereikt	Indicatoren	Streefwaarde	Bereikte waarde
A. Gematigd belastingbeleid	ja	benchmark Friese gemeenten, rangnr. COELO onderzoek Nederland, rangnummer	23 254	23 253
B. Correcte en snelle afhandeling bezwaarschriften	ja/nee	Aantal bezwaarschriften	< 388	150

Wat hebben we gedaan om de doelen te bereiken en wat gaan we evt. nog doen om de beoogde doelen te realiseren?

Doel 2A.

- Het voorgestane gematigde tarievenbeleid is gerealiseerd. De opbrengst OZB steeg in 2010 met 0,9%, de afvalstoffenheffing met 1,5% en de rioolheffing met 2,5%. De overige tarieven werden aangepast met de correctie van 0,5% over de inflatie voor 2010. Deze percentages passen goed binnen het voorgestane gematigde tarievenbeleid.
- Goede kwaliteit waardering van onroerende zaken. De waarderingskamer heeft aangegeven dat de gemeente voldoet aan de criteria voor de heffing. Een extern bureau heeft de kwaliteit van het getaxeerde als goed beoordeeld.
- Meer mensen hebben het moeilijker gehad om hun aanslag tijdig te voldoen. Er is substantieel meer oninbaar verklaard dan de jaren ervoor. In 2009 nog € 30.000 en nu in 2010 het dubbele.

Doel 2B.

Er zijn veel minder bezwaarschriften binnen gekomen. De behandeltijd was drie weken langer door de invoering van een vernieuwde taxatiemethode. In 2011 wordt een vernieuwde bezwaarschriftenprocedure geïmplementeerd waarbij de burger ook telefonisch meer gelegenheid krijgt zijn taxatie goed in te schatten.

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Behandelde gegevens	Begroting 2010 (na wijziging)	Rekening 2010	Vershill rekening- begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	-3.774	-3.478	296
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	457	663	206
Saldobaten en lasten voor bestemming	-3.317	-2.815	-502
Toevoegingen aan reserves (lasten)	-221	-360	-139
Onttrekkingen aan reserves (baten)	683	356	-327
Saldobaten en lasten na bestemming	-2.634	-2.459	-175
Vershillenanalyse (incl. reservemutaties)			
1. Productgroep Samenwerking			12
2. Productgroep Publiekszaken			-2
3. Productgroep Facilitaire dienstverlening			13
4. Productgroep Communicatie			21
5. Productgroep P & O			-10
6. Productgroep Financiën en belastingen			2
Saldovershillen na bestemming			-175

Toelichting verschillenanalyse

oortuimijp verschillen
1. Voor de exploitatie van de glasvezelverbinding zijn van de deelnemende gemeenten nog de nodige vergoedingen ontvangen.
3. Het geplande onderhoud aan gemeentelijke gebouwen is in 2010 niet volledig uitgevoerd. Een deel van de werkzaamheden, waaronder het luchtbehandelingsstelsiem, is doorgeschoven naar 2011. Reserve groot onderhoud gemeentekantoor Van de begrote onttrekking ad. 195.000 uit de reserve groot onderhoud gemeentekantoor is per saldo 180.000 benut.
4. In 2010 is minder uitgegeven aan huisstijlontwikkeling en relatiegeschenken. Daarnaast worden kosten zoveel mogelijk doorberekend aan de betreffende producten (te denken valt aan advertentiekosten, drukwerkkosten van bijv. flyers/ folders).
5. De uitkeringen aan voormalig personeel waren in 2010 hoger door een stijging van het aantal UWV-uitkeringen. Reserve flankerend beleid Het geraamde saldo uit de reserve flankerend beleid bedroeg in 2010 488.000. Hiervan is 176.000 uitgegeven. Het positief saldo op secundaire personeelskosten van 151.000 is aan deze reserve toegevoegd.

Algemene dekkingsmiddelen

Wat heeft het gekost ?

In de onderstaande tabel zijn de lasten en baten opgenomen die verbonden zijn aan dit programma. De lasten en baten zijn voor zowel de begroting (na wijziging), als voor de rekening opgenomen.

In de verschillenanalyse tussen begroting (na wijziging) en rekening worden telkens alleen de belangrijkste ontwikkelingen van dit programma genoemd. Het afzonderlijk benoemen van diverse (kleine) mee- en tegenvallers is vanuit het oogpunt van leesbaarheid van de programmarekening achterwege gelaten.

Lasten en baten programma (x 1.000)

Financiële gegevens	Begroting 2010 (na wijziging)	Rekening 2010	Verschild rekening begroting
Lasten voor bestemming (excl. reservemutaties)	-83	-293	-210
Baten voor bestemming (excl. reservemutaties)	33.475	33.083	-392
Saldo baten en lasten voor bestemming	33.392	32.790	-602
Toevoegingen aan reserves (lasten)	-2.237	-2.099	138
Onttrekkingen aan reserves (baten)	3.709	3.674	-35
Saldo baten en lasten reserves bestemming	34.864	34.365	-499
Verschillenanalyse (excl. reservemutaties)			
1. Dekkingsmiddelen			-602
Saldo verschillen na bestemming			
Verschillenanalyse (reservemutaties)			
2. Reserves			103
Saldo verschillen na bestemming			
			-499

Toelichting verschillenanalyse

Omschrijving verschillen
1. Verrekening kostenplaatsen Na de vaststelling van de begroting zijn nog een aantal begrotingswijzigingen doorbelast naar product 11.106 verrekening kostenplaatsen. Bij de definitieve doorbelasting van de kostenplaatsen op rekeningbasis is dit saldo naar de andere programma's c.q. producten doorberekend, waar ook het voordeel is ingeboekt. Hierdoor ontstaat er een nadeel op het onderdeel dekkingsmiddelen. Technische uren Verder zijn nog technische uren aan dit product doorbelast waarvoor de dekking ontbreekt. Dit is ontstaan door een afname van het aantal ontwikkelplannen, afname van de activiteiten in de bouwgrondexploitatie en een toename van maatschappelijke plannen (zoals MFA's) en voorbereidingsplannen.
2. Omdat na de toevoeging aan de reserve overlopende posten in de maand december nog betalingen zijn verricht, is een positief saldo ontstaan op de onttrekkingen aan deze reserve.

FINANCIEEL OVERZICHT

Overzicht van baten en lasten

		begroting 2010 (na wijz)			rekening 2010		
		Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Programma's							
1	Onderwijs en Jeugdzaken	1.091.173	5.536.665	-4.445.492	1.135.337	5.646.954	-4.511.617
2	Zorg en Welzijn	449.815	6.898.485	-6.448.570	641.829	6.805.661	-6.163.832
3	Werk en Bijstand	20.774.358	24.252.058	-3.477.700	24.793.715	28.698.353	-3.904.638
4	Cultuur en Sport	487.537	4.684.588	-4.217.051	619.726	4.849.954	-4.230.228
5	Veiligheid	26.600	1.862.281	-1.835.681	66.461	1.875.743	-1.809.282
6	Economie en Toerisme	193.697	937.238	-743.541	201.275	897.968	-696.693
7	Wonen	3.217.845	4.398.103	-1.180.258	5.579.491	6.475.665	-896.174
8	Verkeer en Landschap	53.306	9.339.149	-9.285.843	83.490	8.954.642	-8.871.152
9	Leefomgeving	5.175.299	5.686.060	-510.761	5.347.014	5.536.149	-189.135
10	Dienstverlening	456.544	3.774.343	-3.317.799	662.525	3.478.412	-2.815.886
	Dekkingsmiddelen	33.475.657	2.199.801	31.276.056	33.083.378	2.397.693	30.685.684
	Onvoorzien	0	12.988	-12.988	0	0	0
Resultaat voor bestemming		85.381.931	69.581.559	-1.199.628	72.214.242	75.424.910	-3.202.952
Mutaties reserves (toevoegingen/onttrekkingen):							
1	Onderwijs en Jeugdzaken	0	0	0	0	0	0
2	Zorg en Welzijn	93.412	49.911	43.501	71.206	49.911	21.295
3	Werk en Bijstand	96.000	445.054	-349.054	420.427	434.185	-13.758
4	Cultuur en Sport	20.000	0	20.000	20.000	0	20.000
5	Veiligheid	0	0	0	0	0	0
6	Economie en Toerisme	509.153	530.317	-21.164	327.595	530.317	-202.723
7	Wonen	1.199.350	763.874	435.476	985.457	939.648	45.810
8	Verkeer en Landschap	1.019.309	0	1.019.309	609.552	0	609.552
9	Leefomgeving	1.117.446	0	1.117.446	617.270	119.840	497.430
10	Dienstverlening	683.177	220.923	462.254	355.723	359.915	-4.193
	Concernbrede reserves	3.708.944	2.237.084	1.471.860	3.874.357	2.098.748	1.575.609
Subtotaal mutaties reserves		8.446.791	4.247.163	4.199.628	7.081.587	4.532.564	2.549.022
Resultaat na bestemming		73.828.722	73.828.722	0	79.295.829	79.949.758	-653.930

DEEL 2 - PARAGRAFEN

A LOKALE HEFFINGEN

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid en vormen een belangrijk onderdeel van de totale inkomsten van de gemeente. Dit is de oorzaak dat deze heffingen in een aparte paragraaf nader worden toegelicht. De paragraaf lokale heffingen geeft een beeld van de meest relevante aspecten van zowel de heffingen waarvan de besteding gebonden is als die waarbij een dergelijke relatie niet aanwezig is.

Overzicht van de lokale heffingen

In de gemeente Achtkarspelen worden de volgende belastingen en heffingen geheven:

- *Onroerende zaak belasting*: een algemene belasting die zakelijk gerechtigden van een onroerende zaak verschuldigd zijn.
- *Reinigingsheffingen*: de heffing voor het afvoeren en verwerken van huishoudelijk afval.
- *Rioolheffing*: de heffing ter bestijding van de kosten die de gemeente maakt
 - voor de inzameling, afvoer en zuivering van het huishoudelijk afvalwater en het bedrijfsafvalwater
 - voor de kosten voor de inzameling en
 - voor de afvoer van het hemelwater
- *Forensenbelasting*: is verschuldigd door personen die buiten de gemeente wonen en binnen de gemeente meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning beschikbaar hebben.
- *Havengelden*: worden geheven van degenen die een ligplaats met een vaartuig in de haven van Kootstertille innemen of daar een vaartuig laden of lossen.
- *Marktgeden*: worden geheven voor een standplaats op de jaarmarkt van Buitenpost en voor een standplaats op de weekmarkten van Buitenpost en Surhuisterveen.
- *Leges*: leges zijn rechten die de gemeente heft wegens door het gemeentebestuur verrichte of verstrekte diensten, zoals bv. bouwvergunningen, identiteitsbewijzen en rijbewijzen.

Beleid ten aanzien van de lokale heffingen

De verhoging van de tarieven voor de OZB heeft meestal betrekking op de dekking van prijsstijgingen en het verschaffen van middelen voor nieuw beleid. Het bestuur heeft met gewogen ambitie gekozen voor een gematigd belastingklimaat.

Overzicht lokale lasten

Het overzicht lokale lasten wint steeds meer aan waarde. Ook in 2010 is het overzicht van lokale lasten regelmatig in het nieuws geweest. Onderstaand overzicht richt zich op de OZB, rioolrechten en afvalstoffenheffing.

2010	Dongeradael	Opsterland	Zuidhorn	Tytsjerksteradiel	Kollumerland	Dantumadiel	Aa en Hunze	Grootegast	Ooststellingwerf	Achtkarspelen	Ferwerderadiel	De Marne
Gemeentelijke woonlasten meerpersoons-huishouden												
OZB-eigenaren	218	208	209	308	161	205	217	205	275	236	215	166
rioolheffing	160	233	202	116	187	175	196	235	177	182	182	305
afvalstoffenhef	203	179	217	207	284	259	257	232	224	264	292	238
<i> totaal </i>	<i> 581 </i>	<i> 620 </i>	<i> 628 </i>	<i> 631 </i>	<i> 632 </i>	<i> 639 </i>	<i> 670 </i>	<i> 672 </i>	<i> 676 </i>	<i> 682 </i>	<i> 689 </i>	<i> 709 </i>
rangnummer	40	100	114	125	127	142	218	229	239	253	264	308

Ontwikkeling van de Lokale lasten.

Met ingang van 2010 wordt de ontwikkeling van de lokale lasten beschreven in een afzonderlijke nota: het Tarievenboek. Dit tarievenboek behandelt;

- de ontwikkeling van de lokale lasten;
- de toerekening van kosten;
- de beleidsmatige afwegingen per heffing;
- het tarief per heffing.

In dezelfde vergadering als dat de raad de begroting voor het komende jaar vaststelt, worden ook de verordeningen van de lokale lasten zoveel mogelijk voor het komende jaar vastgesteld.

Dit houdt ook in dat de paragraaf lokale heffingen over het verslagjaar zich meer kan richten op;

- de positionering van onze gemeente ten opzichte van gemeenten in de omgeving;
- de verschillen in de daadwerkelijk gerealiseerde opbrengsten.

Inkomsten uit lokale heffingen

De gemeentelijke inkomsten over 2010 uit lokale heffingen waren als volgt:

lokale heffingen 2010	Begroting	Rekening
Onroerende zaakbelastingen	4.045.105	4.056.721
Reinigingsheffing	2.751.697	2.754.829
Eigen bijdrage milieuterrein	130.000	120.150
Rioolrechten	2.077.005	2.079.094
Forensenbelasting	4.000	4.509
Havengelden	11.500	10.385
Marktgelden	10.580	6.402
Leges burgerzaken	382.000	414.101
Bouwleges	300.000	430.863
Secretarieleges	20.000	7.115
totalen	9.731.887	9.884.169

Lokale belastingdruk

Onderstaand treft u de weergave aan van de lastendruk van een meerpersoons-huishouden met een huis van € 196.000.

Lastendruk	2009	2010
OZB	234	236
Rioolrecht	177	182
Afvalstoffenheffing	260	264
Totaal	671	682

Het voorgestane gematigde tarievenbeleid is gerealiseerd. De opbrengst OZB steeg in 2010 met 0,9%, de afvalstoffenheffing met 1,5% en de rioolheffing met 2,5%. De overige tarieven werden aangepast met de correctie van 0,5% over de inflatie voor 2010. Deze percentages passen goed binnen het voorgestane gematigde tarievenbeleid

Kwijtscheldingsbeleid

Alle inwoners met een inkomen lager dan of gelijk aan het bijstandsniveau kunnen in principe kwijtschelding van de afvalstoffenheffing en de rioolrechten krijgen. Mensen met een bijstandsuitkering krijgen automatisch kwijtschelding en hoeven dit dus niet aan te vragen. Omdat het recht op kwijtschelding wel een individueel recht is, toetsen wij periodiek of iemand dit recht nog heeft.

In totaal is er in 2010 voor 240.180 aan belastingen kwijtgescholden.

B. Weerstandsvermogen

Inleiding

Als gemeente lopen wij risico's. Voor zover wij deze risico's in kunnen schatten, proberen wij deze te beheersen en af te dekken. Dit doen wij bijvoorbeeld door verzekeringen af te sluiten of voorzieningen te treffen. Mocht het risico zich voordoen, dan leidt dit niet tot een financiële tegenvaller.

Helaas zijn niet alle risico's af te dekken dan wel in te schatten. Om te voorkomen dat een gemeente in acute financiële problemen komt wanneer een dergelijk risico zich voordoet, is de gemeente verplicht om beleid te formuleren over weerstandscapaciteit. Dit houdt in dat we een indicatie maken van in welke mate het vermogen toereikend is om financiële tegenvallers op te vangen.

In de paragraaf weerstandsvermogen van de begroting 2010 valt te lezen dat wij verwachtten dat we voor € 11.740.000 ruimte in ons vermogen en in onze begroting nodig hebben om deze mogelijke tegenvallers op te vangen. In deze paragraaf bespreken we in welke mate er aanspraak is gemaakt op deze weerstandscapaciteit.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit verdelen we in incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Incidentele weerstandscapaciteit betreft die ruimte die wij inzetten bij eenmalige tegenvallers. Het gaat hier vooral om het vrij aanwendbare deel van de reserves, of wel dat deel van de reserves dat nog geen bestemming heeft gekregen. In de praktijk is dat de algemene reserve.

Naast de algemene reserve hanteren wij ook de reserve weerstandsvermogen. Deze reserve is in het leven geroepen om financiële tegenvallers die voortvloeien uit de risico's die genoemd zijn in de paragraaf weerstandsvermogen op te kunnen vangen. Ook het saldo van de begroting/rekening rekenen wij tot de incidentele weerstandscapaciteit. De structurele weerstandscapaciteit bestaat uit de minimale structurele ruimte in de meerjarenraming. Daarnaast is er in de exploitatie nog een stelpost opgenomen voor onvoorziene structurele uitgaven.

In tabelvorm ziet dit er als volgt uit:

Weerstandscapaciteit (x € 1.000)	Begroting 2010	Rekening 2010
INCIDENTEEL		
Algemene reserve vrij besteedbaar	1.932	600
Algemene reserve weerstandsvermogen	9.201	8.800
Saldo van de begroting 2010/rekening 2010	503	-654
Onvoorzien eenmalig 2010	0	-42
STRUCTUREEL		
Onvoorzien structureel 2010-2013	30	-42
Saldo van de meerjarenraming 2010 - 2013	74	0
TOTAAL	11.740	8.662

Zoals u kunt zien, hadden wij vooraf € 11.740.000 tot onze beschikking om eventuele (vooral incidentele) tegenvallers op te vangen. Aan het einde van het jaar blijkt dat daar nog € 8.662.000 van resteert.

Dit houdt in dat een redelijk fors deel van de weerstandscapaciteit is aangesproken. Hier zijn twee grote oorzaken voor aan te wijzen.

Ten eerste is de hoogte van de algemene reserve in 2010 met bijna 70% afgenomen. Dit komt deels door het negatieve resultaat van de tweede bestuursrapportage. Een aantal oorzaken hiervan behandelen wij verderop in deze paragraaf onder het kopje risico's. Daarnaast is de algemene reserve in aanloop naar de programmabegroting 2011 ingezet voor het vervroegd afschrijven van investeringen met maatschappelijk nut. Om dit voordeel in 2011 in te kunnen boeken, moesten we de investeringen in 2010 afschrijven. Hierdoor is ook de algemene reserve in 2010 verlaagd. Ditzelfde geldt voor de reserve weerstandsvermogen.

Daarnaast heeft het negatieve rekeningresultaat geleid tot een verlaging van de weerstandscapaciteit. Hadden we in de begroting 2010 nog een positief saldo van € 503.000, bij de rekening blijkt dit een negatief saldo te zijn van ruim € 650.000. Dit alleen al leidt ertoe dat de weerstandscapaciteit met meer dan € 1.150.000 is verlaagd. Het geeft ook het signaal af dat wij een begroting hebben die scherp langs de wind zeilt en eventuele tegenvallers lastig op kan vangen.

In het jaarverslag heeft u per programma al kunnen lezen hoe het negatieve saldo van 2010 is ontstaan. In de volgende paragrafen kunt u lezen hoe dit negatieve saldo zich verhoudt tot de in de begroting genoemde risico's in de paragraaf weerstandsvermogen.

Risico's

Hiervoor kijken we naar de risico-inventarisatie die is uitgevoerd voor de begroting 2010. Hierbij is geïnventariseerd welke risico's er zijn, wat de financiële gevolgen zijn als het risico zich voordoet en hoe groot de kans is dat het risico zich voordoet. De gevonden risico's konden vervolgens in drie categorieën geplaatst worden. U kunt per categorie lezen wat er zich op dat terrein heeft voorgedaan en wat voor invloed dat heeft gehad op de weerstandscapaciteit.

Risico's woningbouwcontingenten

De provincie Fryslân heeft uitgesproken dat zij voor uitbreidingslocaties beperkt contingent beschikbaar stelt. Dit heeft zij gedaan met het oog op een mogelijke krimp van de bevolking. Het risico voor onze gemeente is dat de kans bestaat dat wij al uitgaven hebben gedaan aan bestaande complexen, maar dat deze uitgaven afgeboekt moeten worden omdat er geen contingent beschikbaar is. Op het moment van het opstellen van de begroting was niet duidelijk om welke lopende complexen het ging. Voorzichtigheidshalve is daarom geschat dat dit risico € 5.000.000 zou kunnen kosten in 2010.

Eind 2010 heeft de provincie een eerste indicatie gegeven om welke contingenten het zou gaan. Het lijkt erop dat het risico minder groot is dan oorspronkelijk gedacht, maar de plannen zijn nog niet zo concreet dat we al gedane investeringen al af gaan boeken. Toch hebben we al wel pijn geleden door deze contingentenproblematiek. Zo zal het complex Vierhuisterweg vermoedelijk een negatief resultaat laten zien. Ook hebben we de ruwe gronden in de exploitatie moeten verlagen naar de nieuwe taxatiewaarde. Belde zaken hebben ertoe geleid dat we hiervoor een voorziening hebben moeten treffen. Hierdoor hebben we een beroep op ons weerstandscapaciteit moeten doen van ruim € 256.000.

Voor de toekomst is de verwachting dat de provincie in 2011 concreet invulling geeft aan de plannen, waarna wij zullen onderzoeken wat de financiële gevolgen zijn. Dan wordt er vermoedelijk gebruik gemaakt van het gereserveerde budget in de weerstandscapaciteit.

Risico sportaccommodaties

Om de kosten van groot onderhoud aan sportaccommodaties te kunnen dekken, is in 2008 een 'voorziening onderhoud sportaccommodaties' in het leven geroepen. Zoals het nu lijkt, is de voorziening toereikend om het onderhoud tot en met 2012-2013 uit te kunnen voeren. Tot nu toe is er voor het onderhoud na 2013 gekozen om de voorziening niet aan te vullen. In plaats daarvan houden we € 2.500.000 aan in de weerstandscapaciteit.

Deze keuze is gemaakt, omdat er nog geen actueel onderhoudsplan voor de periode na 2013 aanwezig is. Pas wanneer een dergelijk plan er ligt, kunnen we budget vrij maken in de exploitatie. Omdat we wel weten dat het onderhoud na 2013 plaats moet gaan vinden, nemen we het mee als een risico in de weerstandscapaciteit.

In 2010 konden wij de kosten van het onderhoud van de sportaccommodaties nog bekostigen uit de aanwezige voorziening. Er is dan ook geen beroep gedaan op de weerstandscapaciteit.

Overige risico's

Naast de twee bovenstaande categorieën zijn in de begroting 2010 de risico's met minder grote financiële gevolgen samengevoegd onder de noemer 'overige risico's'. De overige risico's zijn minder groot van aard (geschat bedrag was € 2.000.000), maar zeker wel de moeite waard om genoemd te worden. Dit betreft een te breed scala om deze allemaal hier op te noemen. Daarom beperken wij ons tot de belangrijkste risico's.

Gemeenschappelijke regelingen

Het risico dat wij lopen op gemeenschappelijke regelingen is erg actueel.

In 2010 bleek dat Caparis minder positieve cijfers kon presenteren dan oorspronkelijk begroot. De afspraak van de gemeenschappelijke regeling is dat deelnemende gemeenten aan de hand van hun aandelenpercentage bijdragen aan het exploitatietekort. Dit houdt in dat wanneer Caparis een onvoorziene tegenvaller heeft, Achtkarspelen voor 10% van het tekort opdraait.

Zoals wij in de tweede bestuursrapportage hebben gemeld, was de verwachting in september 2010 dat het tekort rond de € 2.300.000 uit zou komen. Hierop hebben wij geanticipeerd door een voorziening te treffen van € 230.000. De uiteindelijke jaarcijfers van Caparis laten zien dat het tekort juist is geschat. Dit kan inhouden dat wij in 2011 aanspraak moeten maken op de gehele getroffen voorziening als de GR besluit het verlies direct te nemen. Omdat deze voorziening is gevoed uit de algemene reserve, heeft dit ook een negatief effect gehad op de weerstandscapaciteit.

Ook voor de komende jaren gaan we ervan uit dat het risico voor wat betreft onvoorziene tegenvallers van Caparis bestaat. Vooral de verlaagde subsidie die Caparis ontvangt van het Rijk zal van invloed zijn op het resultaat van Caparis. Wij zullen u via de reguliere P&C-cyclus hiervan op de hoogte houden.

Ook bij andere gemeenschappelijke regelingen of publiekprivate samenwerkingsverbanden lopen wij risico. Deze risico's hebben wij specifiek per partij genoemd in de paragraaf 'verbonden partijen'. Gemakshalve verwijzen wij hierbij naar die paragraaf.

Garantstellingen geldleningen derden

Andere risico's die wij liepen in 2010 waren leningen van derden waar wij als gemeente garant voor staan. Hierbij maken we onderscheid tussen twee soorten garantstellingen. Aan de ene kant hebben we leningen waarbij wij de eerste partij zijn die de geldgever aanspreekt wanneer de geldlener niet aan zijn verplichtingen voldoet. Dit betreft leningen die wij zelf hebben aangetrokken en vervolgens door hebben geleend aan derden, voornamelijk woningbouwcorporaties. Na een wijziging in de wetgeving passen we deze constructie niet meer toe. Wel staan we direct garant voor een aantal verstrekte leningen. In 2010 ging het onder andere om leningen van de SWA, v.v. Harkemase Boys en ASC '75. Mochten deze partijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen, dan zal de gemeente de betalingsverplichting op zich moeten nemen.

Daarnaast hebben we, via het treasurystatuut, het risico al geprobeerd kleiner te maken. In het treasurystatuut noemen we dat garanties alleen worden verstrekt wanneer zij niet bij derden kunnen worden ondergebracht. Zo hebben we met WoonFriesland en Woonzorg Nederland een achtervangovereenkomst met het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Hierbij staat het WSW als eerste garant en mocht het vermogen van het WSW niet voldoende zijn, pas dan wordt de gemeente aangesproken. Ook deze leningen hebben we in 2010 verstrekt, namelijk 2 leningen aan Woonzorg Nederland.

Het risico bij de laatste vorm van leningen is vrijwel nihil. Bij de leningen waar wij direct garant voor staan, is het risico groter. We proberen dit risico zoveel mogelijk aan de voorkant te beheersen door vooraf zekerheden te eisen, zoals het recht van hypotheek. Ook kijken we niet alleen voorafgaand aan de garantstelling naar de financiële positie van de betrokken partijen, maar ook monitoren we deze tijdens de looptijd van de lening. Hierdoor blijkt dat we in de praktijk het risico goed kunnen beperken. In 2010 hebben we dan ook geen schade gelopen door het garant staan voor geldleningen.

Uitkeringen uit het gemeentefonds

De gemeente is voor wat betreft haar inkomsten grotendeels afhankelijk van de uitkeringen van het Rijk. Ruim een derde van haar inkomsten bestaat uit de Algemene Uitkering, terwijl wij daarnaast ook nog diverse doeluitkeringen ontvangen. Wanneer deze bijdragen (onverwacht) lager worden, houdt dit in dat er beleidskeuzes gemaakt moeten worden. Hiermee lopen we het risico dat we gedane voorstellen in het collegeprogramma en de programmabegroting niet waar kunnen maken.

Als we dan kijken naar 2010 blijkt dat de Algemene Uitkering niet lager is dan we verwachtten. Dit risico heeft zich dan ook niet voorgedaan. Voor wat betreft de doeluitkeringen hebben we wel te maken gehad met tussentijdse aanpassingen. Als beheersmaatregel is ervoor gekozen om op signalen van nadelige aanpassingen direct te anticiperen. Een voorbeeld is het lagere verwachte budget voor inkomensvoorziening. Hierin is in de tweede bestuursrapportage melding van gemaakt, waarna ook de egalisereserve inkomensvoorziening met € 200.000 is verhoogd. Omdat dit uit de algemene reserve is gehaald, heeft dit ook geleid tot een afname van de weerstandscapaciteit in 2010.

De verhoging van de egalisereserve inkomensvoorziening is achteraf geen luxe gebleken. In 2010 hebben wij door een stijging van het klantenbestand niet genoeg aan de bijdrage van het rijk. Dit leidde tot een tekort van ruim € 310.000, wat we normaliter bekostigen uit de reserve inkomensvoorziening. Op 1 januari 2010 was de hoogte van deze reserve ruim € 150.000, waardoor wij dit tekort niet meer op konden vangen. Door de toevoeging aan de reserve in de tweede bestuursrapportage is het nu alsnog mogelijk. Wel heeft het tekort op het product inkomensvoorziening ertoe geleid dat de reserve inkomensvoorziening nu op € 40.000 na leeg is, waardoor de kans ook aanwezig is dat we in 2011 aanspraak moeten maken op onze weerstandscapaciteit.

C Onderhoud kapitaalgoederen

Algemeen

Met de kosten van onderhoud van kapitaalgoederen is vaak een substantieel deel van de begroting gemeoid. Deze onderhoudskosten zijn terug te vinden in meerdere programma's. Om een volledig beeld van alle onderhoudskosten aan kapitaalgoederen te verkrijgen is in deze paragraaf een dwarsdoorsnede van de gehele begroting gemaakt. Hiermee ontstaat een helder en compleet beeld, wat van belang is voor een goed inzicht in de financiële positie. De kapitaalgoederen zijn opgesplitst in wegen (waaronder ook bruggen), riolering, water, groen en gebouwen.

De gemeente wil op duurzame wijze de aanwezige infrastructurele voorzieningen in stand houden zowel boven als ondergronds, zodat deze voldoen aan de functionaleisen die aan de voorzieningen gesteld zijn en worden. Sleutelwoorden voor de producten zijn: veilig, schoon en heel, tegen zo laag mogelijke kosten.

De gemeente is verantwoordelijk voor het onderhoud van de openbare ruimte. Dit betekent ook dat zij, wanneer hierin iets gebeurt, moet kunnen aantonen dat zij alles heeft gedaan dat in haar vermogen lag om gevaar te voorkomen. Dit geldt voor alle aspecten van de openbare ruimte en speelt vooral wanneer het vermoeden bestaat dat de gemeente in haar onderhoudstaak is tekort geschoten.

Beleidskader

Wegen

De gemeente beschikt over een wegbeheersysteem. Beheerpakketten geven inzicht in de soort, de hoeveelheid en de kwaliteit van het wegennet, zoals de onderhoudsbehoefte op korte en lange termijn, en daarmee de integrale managementinformatie die nodig is voor de besluitvorming.

Uit deze informatie kunnen we concluderen dat er een achterstand in het groot wegenonderhoud is van ± € 4.900.000 (peiljaar eind 2010). Dit houdt in dat een deel van het wegenbestand in de gemeente niet voldoet aan de juridische ondergrens (wettelijke veiligheidsnormen). De gemeente loopt hiermee een aansprakelijkheidsrisico voor letsel- en zaakschade ten gevolge van achterstallig wegenonderhoud. Het inlopen van deze achterstand is wenselijk.

Door het beschikbaar stellen van structureel € 1.500.000 per jaar, Gewogen Ambitie 1, is een begin gemaakt met het inlopen van de achterstand. Doelstelling was en is om per jaar 6% hierop in te lopen ten aanzien van het peiljaar 2006. Eind 2006 bedroeg het achterstallig wegenonderhoud € 7,9 miljoen. Eind 2010 zijn we 38% ingelopen (stand eind 2009: € 6,3 miljoen) en dat is dus meer dan de ten doel gestelde 24% (4 x 6%). Zoals we vorig jaar meldden werd in 2009 niet het totale beschikbaar gestelde budget voor wegenonderhoud in 2009 in projecten weggezet. Met de invoering van het nieuwe aanbestedingsbeleid was nl. meer capaciteit in de voorbereiding en begeleiding nodig. Als gevolg van de evaluatie van het aanbestedingsbeleid zijn o.a. de drempelbedragen aangepast. Hierdoor zijn er nu meerdere mogelijkheden om werkzaamheden aan te besteden en meer werkzaamheden in uitvoering te brengen dan onder het oude aanbestedingsbeleid. De verwachting was dat we eind 2010 weer op schema zouden liggen. Er zijn in 2010 behoorlijk wat onderhoudswerkzaamheden aan de gemeentelijke wegen uitgevoerd. Hiervoor zijn ook (restant)budgetten uit 2009 aangewend. Hierdoor was het volume van de onderhoudswerkzaamheden in 2010 bovengemiddeld en hebben we per saldo meer achterstallig onderhoud weggewerkt.

In het najaar van 2010 heeft de gemeenteraad ingestemd met het gefaseerd wegwerken van de (resterende) achterstand en heeft hiervoor de benodigde middelen beschikbaar gesteld.

Riolering

De aanleg en beheer van de riolering is een gemeentelijke taak die zijn wettelijke basis vindt in de Wet milieubeheer. In dit kader heeft de gemeente een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) opgesteld. In dit plan zijn de aanwezige en aan te leggen voorzieningen voor het inzamelen en transport van afvalwater benoemd. Tevens is een tijdstip aangeduid waarop/waarbinnen onderhoud/vervanging van voorzieningen moet plaatsvinden. Via een kostendekkingsplan en het beschikbaar stellen van deze gelden via Gewogen Ambities / Kadernota's is sprake van een beheercyclus, waarbij invulling wordt gegeven aan het GRP. In 2010 is een nieuw GRP opgesteld welke uiteindelijk in de raadsvergadering van 3 februari 2011 door de gemeenteraad is vastgesteld. Waarbij in het vorige GRP het accent lag op het realiseren van de basisinspanning en de sanering van ongezuiverde lozingen in het buitengebied, ligt het accent in het nieuwe GRP, naast het operationeel beheer, op de invulling van de nieuwe watertaken en het voorkomen van wateroverlast en het inspelen op toekomstige klimaatontwikkelingen. Hiervoor is een regenwaterstructuurplan opgesteld waarin een drietal varianten zijn uitgewerkt. De gemeenteraad heeft ingestemd met de keuze voor de variant wenselijk. Door de regenwaterstructuur integraal in plaats van ad hoc te ontwerpen ontstaat een samenhangend regenwaterstelsel. Diameters, capaciteiten en tracés van regenwaterriolen zijn op elkaar afgestemd, waardoor een samenhangend geheel ontstaat waar in de rest van de planperiode op kan worden voortgebouwd. De maatregelen van de gewenste variant uit het regenwaterstructuurplan zijn gericht op het voorkomen van schade door wateroverlast van bestaande knelpunten. De maatregelen van de gewenste variant uit het regenwaterstructuurplan leveren een bijdrage aan het robuust maken van het rioolstelsel. Het afkoppelen van regenwater levert een bijdrage aan duurzaam rioolbeheer. Het afgekoppelde regenwater hoeft niet naar de zuivering te worden gepompt en gezuiverd. De maatregel levert daardoor ook een bijdrage aan een duurzaam rioolbeheer.

Water

De gemeenten zien zich de komende jaren gesteld voor een zware opgave. Vanuit Europa en Den Haag wordt een vloed aan regelingen en wetgeving op de provincies, waterschappen en gemeenten losgelaten met als doel water beter te beheersen en ruimte te geven om te voorkomen dat de woonomgeving te nat wordt. De kwaliteit van het water moet verbeterd worden en er moeten collectief afspraken gemaakt worden om te voorkomen dat de één een probleem doorschuift naar een ander.

Het waterplan, dat in 2009 door de gemeenteraad is vastgesteld, geeft inzicht in verantwoordelijkheden en bevordert de regionale samenwerking en integrale benadering van de waterketen. Ook is een watervisie opgenomen die richtinggevend voor de beleidsontwikkeling van de komende jaren tot 2030 voor de thema's veiligheid, voldoende water, schoon water, afvalwater en zuivering, beheer en onderhoud, gebruik en beleving en samenwerking en organisatie.

Een onderdeel van het waterplan vormt het projectenplan om afstemming- en/of samenwerkingsmogelijkheden in beeld te brengen en te bevorderen. Het projectenplan kent een actualisatiecyclus van vijf jaar. De voortgang van het projectenplan wordt 1 à 2 maal per jaar besproken door de ambtelijke werkgroep. In dit overleg wordt de voortgang van het projectenplan besproken. Na vijf jaar wordt het visie deel herijkt en wordt een nieuw projectenplan opgesteld. De maatregelen/projecten uit het waterplan en de financiering daarvan worden ondergebracht bij de afzonderlijke deelplannen en programma's.

In 2007 is het Nationaal Bestuursakkoord Waterketen (BWK) opgesteld. Hierin staat vermeld dat een doelmatigheidsverbetering van 10 à 20% over tien jaar haalbaar wordt geacht. Het BWK geeft een richting aan op nationaal niveau.

In het voorjaar van 2009 is in het Provinciaal Bestuurlijk Overleg Water (PBOW) afgesproken dat we in Friesland invulling willen geven aan het BWK. Dit heeft geresulteerd in het opstellen van het Fries Bestuursakkoord Waterketen (FBWK).

Doel van het bestuursakkoord is om de provinciale samenwerking en de innovatie in de waterketen te bevorderen en te komen tot een efficiency verbetering. Hierin staat de

burger centraal en wordt gestreefd naar bewustwording en betrokkenheid van de burger bij het thema water.

Groen

Basis voor het groenonderhoud in het buitengebied van Achtkarspelen is het landschapsbeheerplan. Dit plan is bedoeld als beleidskader waaraan ontwikkelingen in het landschap kunnen worden getoetst. Het groenstructuurplan bevat de visie van het openbaar groen in de gemeente. In dit plan wordt de kwaliteit en duurzaamheid van het openbaar groen op hoofdlijnen uitgewerkt. Voor het groenonderhoud wordt gewerkt met een groenbeheerplan. Hierdoor heeft de gemeente, zowel in de planfase als in de beheerfase, inzicht in de kosten van het beheer en onderhoud van het openbare groen. Aan de hand van deze informatie worden de jaarlijkse onderhoudsbudgetten vastgesteld. Voor het onderhoud van de plantsoenen en het siergazon wordt het werkvoorzieningschap Caparis ingehuurd. De werkzaamheden die de medewerkers van Caparis uitvoeren betreffen o.a. schoffelen, kantsteken, maaien, snoeien, enz. Al deze werkzaamheden zijn er op gericht om de gemeentelijke gazons en beplantingen binnen de bebouwde kom schoon en netjes te houden. Naast het resultaat van deze werkzaamheden telt ook het sociaal maatschappelijk belang van het werkvoorzieningschap. Het gaat hier om de zorg van een kwetsbare doelgroep. Op een unieke wijze kunnen deze medewerkers, die wegens bijzondere omstandigheden minder goed functioneren in het reguliere arbeidsproces, participeren in de samenleving en vinden hier een zinvolle en betaalde dagbesteding.

Speelruimte

De gemeente heeft in 1999 een speelplaatsennota vastgesteld. Deze nota bevat het beleid betreffende planning, de aanleg en het behoud van buitenspeelruimte voor kinderen met inachtneming van het gestelde in de (toekomstige) Wet buitenspeelruimte. Om aan de wettelijke onderhoudstaak te kunnen voldoen beoordelen inspecteurs de speelplaatsen ter plaatse aan de hand van de eisen die in het Attractiebesluit zijn gesteld en redigeren logboeken en inspectiegegevens. Voor het vervangen van de speeltoestellen wordt jaarlijkse een bedrag gereserveerd in een onderhoudsfonds. Sinds de speelplaatsennota is vastgesteld zijn tientallen speelterreinen in de gemeente aangelegd. In de speelplaatsennota is een scenario van 10 jaar aangegeven waarbinnen alle dorpen zijn voorzien van speelterreinen. Dit scenario is inmiddels gerealiseerd. Er wordt nog geïnvesteerd in het aanbrengen van rubber tegels bij al eerder aangelegde speelterreinen en het aanleggen van speelterreinen in nieuwbouwwijken. In 2010 zijn rubbertegels aangebracht in de volgende speelterreinen: Wollegras te Buitenpost en Wamelbos/Vossepol te Surhuisterveen.

Gebouwen

Er is in 2010 hard gewerkt aan een totaal overzicht van de onderhoudssituatie van gemeentelijke (openbare) gebouwen, dit om zo een goed beeld te krijgen van de staat van onderhoud van deze gebouwen. Voor een gedeelte van de gemeentelijke gebouwen was dit al gebeurd via een door de raad vastgesteld IHP (sport- en onderwijsaccommodaties. Maar er ontbraken nog een behoorlijk aantal. Ook deze gebouwen zijn nu geïnspecteerd en alle voor het beheer relevante gegevens zijn in 2009 en in een beheersysteem ingevoerd. Op basis van de ingevoerde inspectiegegevens zijn voorlopige plannings- en begrotingen bepaald. Deze zullen nu met de diverse betrokkenen worden doorgesproken waarna ze definitief kunnen worden. Dit gaat resulteren in jaarlijkse uitvoeringstechnische onderhoudsplannen en het opstellen van een financiële meerjaren onderhoudsplanning (MOP). Eind 2010 is een concept MOP voor de welzijnsaccommodaties opgesteld. Dit MOP wordt in de 1^e helft 2011 besproken met de betrokken partijen waarna het (eventueel aangepaste) MOP via een IHP Welzijn aan de raad wordt aangeboden.

Onderhoudskosten per kapitaalgoed

De volgende tabel toont per kapitaalgoed het saldo van de onderhoudsbedragen in 2010, en ter vergelijking die van de twee jaren daarvoor.

Soort kapitaalgoed	2008	2009	2010
Wegen (functie 210)	5.216.000	5.710.000	6.631.000
Riolering (functie 722)	1.617.000	1.802.000	1.894.000
Water (functie 221)	39.000	211.000	453.000
Groen (product 8301)	1.593.000	1.718.000	2.067.000
Speelruimte (functie 580)	105.000	61.000	157.000
Gebouwen (diverse producten)	467.000	526.000	399.000
Totaal	9.037.000	10.028.000	11.601.000

D. Financiering

Inleiding

Het begrip financiering duidt op alle activiteiten die betrekking hebben op het tijdig beschikbaar hebben van de juiste hoeveelheid geld, om steeds de uitgaven die uit de gemeentelijke activiteiten voortvloeien te kunnen bekostigen. Om deze materie zo inzichtelijk mogelijk te maken, is in het besluit begroting en verantwoording gemeenten en provincies bepaald dat zowel bij de begroting als het jaarverslag in een paragraaf financiering alle aspecten die samenhangen met financiering de revue passeren.

Treasurybeleid

De gemeente Achtkarspelen heeft haar gemeentelijk treasurybeleid vastgelegd door middel van het treasurystatuut. In het treasurystatuut zijn onder andere de verantwoordelijkheden ten aanzien van de treasuryfunctie, de uitvoering hiervan en het risicobeheer opgenomen. Als gevolg van wijzigingen in de wet Fido (financiering decentrale overheid), de regeling uitzettingen en derivaten en mede door de kredietcrisis heeft de gemeenteraad begin 2010 een gewijzigd statuut vastgesteld. Hierin zijn vooral de bevoegdheden van betrokkenen inzichtelijker gemaakt.

Risicobeheer

De belangrijkste financiële risico's bij de uitvoering van het treasurybeleid zijn koersrisico's, renterisico's en kredietrisico's. Hieronder wordt weergegeven op welke wijze de gemeente deze risico's beheerst.

Koersrisicobeheer

Koersrisico is het risico dat de financiële activa van de organisatie in waarde verminderen door negatieve koersontwikkelingen. De koersrisico's van de gemeente Achtkarspelen zijn zeer beperkt omdat uitsluitend middelen worden uitgezet met vastrentende waarden en garantieproducten bij zeer kredietwaardige instellingen (zie treasurystatuut). In 2010 heeft de gemeente geen verliezen samenhangend met koersrisico's geleden.

Renterisicobeheer

Er bestaat altijd het gevaar dat de financiële resultaten van de gemeente ongewenste veranderingen ondergaan door rentewijzigingen. Om dit renterisico binnen de perken te houden zijn er twee normen ontwikkeld namelijk de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

- Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het renterisico op korte termijn weer. Hieronder vallen alle kortlopende financieringen met een looptijd korter dan één jaar. Juist voor de korte termijn geldt dat de renterisico's aanzienlijk kunnen zijn, gezien de fluctuaties op de geldmarkt. De kasgeldlimiet ziet er op toe dat de omvang van opgenomen kortlopende financieringen een grens niet overschrijdt. Deze grens, de kasgeldlimiet, bedraagt 8,5% van de begroting. In de onderstaande tabel is de limiet voor 2010 weergegeven.

Berekening kasgeldlimiet	2009	2010
Begrotingstotaal per 1 januari	64.240.152	63.904.355
Het bij ministeriele regeling vastgestelde percentage	8,5%	8,5%
Kasgeldlimiet	5.460.413	5.431.870

De gemeente mocht in 2010 voor maximaal € 5.431.870 kortlopende geldleningen aantrekken. Deze middelen werden aangetrokken in de vorm van daggeldleningen bij de

huisbankier van de gemeente, de BNG, zie onderdeel financieringsbehoefte hieronder. De kasgeldlimiet is daarbij niet overschreden.

- Renterisiconorm

De renterisiconorm geeft het renterisico op de vaste schuld weer. De norm heeft als doel om de renterisico's van herfinanciering te beperken. De norm ziet er op toe dat het totaal van renteherzeningen en aflossingen in een jaar een bepaalde grens niet overschrijft. Deze grens, de renterisiconorm, mag op basis van de vernieuwde wet fido niet hoger zijn dan 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar.

Renterisiconorm	2009	2010
Begrotingstotaal per 1 januari	64.240.152	63.904.355
Het bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20%	20%
Renterisiconorm	12.848.030	12.780.871
Renterisico op de vaste schuld	2.337.476	3.687.476
Ruimte onder renterisiconorm	10.510.554	9.093.395
Overschrijding renterisiconorm		

Uit de tabel blijkt dat het renterisico op de vaste schuld in 2010 bijna € 3,7 miljoen bedroeg. Daarmee voldoet de gemeente ruimschoots aan de norm.

Kredietrisicobeheer

Kredietrisico's zijn risico's als gevolg van waardedaling van vorderingen van de gemeente in verband met wanprestaties van de tegenpartij met betrekking tot het niet tijdig nakomen van verplichtingen. Het risico dat de gemeente loopt heeft onder andere betrekking op de uitzettingen in het kader van de publieke taak. Daarnaast vallen onder deze noemer ook de risico's van vorderingen van derden op debiteuren waarvoor de gemeente garant staat.

De tabel hieronder geeft een overzicht van verstrekte leningen en garanties in het kader van de publieke taak:

Omschrijving	2009	2010
Leningen		
Stichting Woningbouw Achtkarspelen	15.190.000	11.460.000
WoonFriesland	13.957.941	13.537.109
Overige langlopende geldleningen	372.994	403.304
Totaal	29.520.935	25.400.413
Garanties		
Particulier woningbezit	6.641.140	6.456.259
Verenigingen c.a.	19.770.419	19.381.637
Stichting Woningbouw Achtkarspelen	18.000.000	20.000.000
Totaal	44.411.559	45.837.896

Het risico op geldleningen en garanties aan de woningbouwverenigingen is gering vanwege hun financiële soliditeit en het feit dat de gemeente in het geval van de SWA haar rechten met een financieringsovereenkomst zeker heeft gesteld. Ook voor de overige langlopende lening geldt dat het risico gering is, met uitzondering van de leningen verstrekt aan sportfondsen Achtkarspelen (€ 164.000). Hiervoor is dan ook een voorziening getroffen.

Het risico op garanties in het kader van de bevordering van het eigen woningbezit zijn bijzonder gering. De marktwaarde van de betreffende woningen is vele malen hoger dan de restantschuld van de bijbehorende hypotheekschuld.

Het risico op garanties aan verenigingen c.a. is groter, omdat hier niet direct een zekerheid tegenover staat. Daarnaast kunnen de omstandigheden waarin verenigingen zich verkeren in de loop der jaren wijzigen, wat een nadelige invloed kan hebben op de omvang van hun jaarlijkse. Het voldoen aan rente en aflossingsverplichtingen kan dan onder druk komen te staan. Tot en met het verslagjaar zijn er echter voor de gemeente uit deze garanties geen verliezen ontstaan.

In de tabel zijn niet opgenomen de garanties op grond van een zogenaamde achtervangovereenkomst. In die gevallen staat de gemeente weliswaar garant maar dan slechts als "laatste in de rij". Dit doet zich voor bij organisaties die zijn aangesloten bij het waarborgfonds sociale woningbouw. Dit fonds wordt bij betalingsproblemen bij de betreffende organisatie als eerste aangesproken; pas indien dit fonds in liquiditeitsproblemen komt dan is de gemeente verplicht renteloze leningen aan het fonds te verstrekken. In dit verband hebben zich in het verleden geen verliezen voorgedaan.

Renteontwikkelingen en financieringsbehoefte

De ontwikkeling van de financieringspositie is bepalend voor de toekomstige omvang van de leningenportefeuille (vreemd vermogen). Uiteraard is het zaak deze leningen tegen zo gunstig mogelijke tarieven aan te trekken.

Door de kredietcrisis zijn de tarieven voor kortlopende geldleningen in 2009 sterk gedaald. Ook in 2010 golden voor deze leningen nog steeds lage tarieven alhoewel deze tegen het einde van het jaar weer een licht stijgende tendens vertoonden. Ook de kapitaalmarktrente (10 jaar gelijk) zette de dalende tendens die in 2009 begon, in 2010 verder voort tot de maand september, waarna de tarieven weer licht stegen.

In 2010 is gebleken dat er sprake was van een structureel en steeds groter wordend tekort op de lopende rekening. Enerzijds was er een geldbehoefte wegens herfinanciering van aflossingen (€ 3,7 miljoen) anderzijds zorgden onder andere investeringen voor een verdere behoefte aan geldmiddelen. In eerste instantie zijn deze tekorten opgevangen door tot zes maal toe kortlopende leningen af te sluiten met als voordeel een relatief lage rente. Vanwege de verwachting dat de tekorten op de lopende rekening niet op korte termijn zullen verdwijnen, en om te voldoen aan de kasgeldniet zijn er in september, juist op het moment dat de tarieven het laagst waren, twee langlopende geldleningen aangetrokken. Eén lening heeft een hoogte van € 4 miljoen met een looptijd van 5 jaar tegen een percentage van 1,995%. De andere lening bedraagt ook € 4 miljoen met een looptijd van 10 jaar tegen een percentage van 2,72%.

Overzicht leningenportefeuille

De omvang en samenstelling van het vreemd vermogen van de gemeente wordt in hoofdlijnen hieronder weergegeven door de huidige stand van zaken van de gemeentelijke leningenportefeuille. Het gaat hierbij om door de gemeente opgenomen leningen, dus leningen o/g. In concreto gaat het over leningen voor eigen gebruik en leningen voor woningbouw die door de gemeente doorgeleend worden aan de Stichting Woningbouw Achtkarspelen en Corporatie Holding Friesland.

Leningen aan	Beginstand 1/1/2010	Nieuwe leningen	Aflossingen	Eindstand
Gemeente Achtkarspelen	18.135.114	8.000.000	3.687.475	22.592.638
Stichting Woningbouw Achtkarspelen	15.190.000	0	3.730.000	11.460.000
WoonFriesland	13.957.941	2.792.904	3.213.736	13.537.109
Totaal	47.283.055	2.792.904	10.631.212	47.589.747

E. Bedrijfsvoering

Personeel en organisatie

Personele jaarcyclus

Na het proefjaar in 2009 trad in 2010 de nieuwe personele jaarcyclus formeel in werking. De basis van de cyclus van planning-, voortgang- en evaluatie-/beoordelingsgesprekken wordt gevormd door het individueel werkplan (IWP). Dit IWP wordt in principe door de medewerker zelf opgesteld en bevat - als afgeleide programmabegroting, bedrijfsplan (en eventueel het afdelings- of teamplan) - de concrete afspraken tussen leidinggevende en medewerker. Deze afspraken zijn de basis voor de evaluatie en beoordeling aan het einde van het jaar.

Doelen van de invoering van het systeem van jaargesprekken zijn:

- Werk beter structureren en plannen (aansluiten bij de planning & control cyclus)
- Effectiever sturen op basis van resultaten en gemaakte afspraken
- Beter instrumentarium bieden voor het nemen van rechtspositionele beslissingen, waaronder het nemen van bewuste beloningsbeslissingen
- Faciliteiten bieden en initiatief en zelfstandigheid stimuleren van medewerkers
- Stimuleren van de persoonlijke en professionele ontwikkeling van medewerkers en daarmee aan de ontwikkeling van de organisatie

Gekoppeld aan de cyclus van jaargesprekken is het nieuwe beloningsbeleid dat, naast de mogelijkheden van incidentele beloning, is gebaseerd op het belonen van duurzame groei in functioneren en presteren van medewerkers. De "automatische periodiek" behoort daarmee tot het verleden. Om een goede aansluiting bij de planning & control cyclus te realiseren zijn de periodiekdata van alle medewerkers naar 1 januari gebracht.

Inzetbaarheid en mobiliteit

Naast de personele jaarcyclus hebben medewerkers de mogelijkheid om deel te nemen aan loopbaanadviestrajecten en bestaat er een voorrangspositie bij interne vacatures. Om deze reden is de gemeente dan ook aangesloten bij het noordelijke mobiliteitsproject Ruim Baan van BAN PD, waarmee een brede overheidsarbeidsmarkt in een vroeg stadium bereikt kan worden.

Ook in 2010 is een strategisch opleidingsplan opgesteld waarin een koppeling is gemaakt tussen de strategische organisatiedoelstellingen en de daarvoor benodigde trainingen en opleidingen op verschillende niveaus binnen de organisatie.

Het accent lag daarbij op:

- Managementontwikkeling
- Vraaggestuurde dienstverlening
- Bewust en effectief werken
- Helder en burgergericht communiceren

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Arbo

Inmiddels heeft de Risico-inventarisatie voor de gehele organisatie plaatsgevonden. Uit deze inventarisatie is een aantal speerpunten naar voren gekomen, die worden vorm gegeven in actieplannen die in 2011 worden uitgevoerd. In 2010 zijn ook de herhalingslessen BHV/AED gevolgd. Voor de ploegleiders is er na de behaalde diploma's in 2009 ook een herhalingscursus gevolgd. Tevens wordt elk jaar een cursus 'Omgaan met agressie' gegeven voor nieuwe en bestaande medewerkers.

Verzuim

Het verzuimpercentage daalde in 2010 van 5,5 naar 4,5 procent. De beheersing van verzuim behoort tot de verantwoordelijkheid van het management en is alleen door constante aandacht te beheersen. Afgelopen jaar is intensief aandacht besteed aan de oorzaken en de aanpak van het verzuim en dit heeft geresulteerd in deze sterke daling.

Informatie en registratie

EGEM-I --> NUP

De rijksoverheid heeft de Egem-I invoeringsagenda geactualiseerd in het Nationaal Urgentie programma (NUP). In het NUP is beschreven welke activiteiten gemeenten moeten ondernemen om te komen tot moderne en digitale vormen van dienstverlening aan burgers, bedrijven en instellingen. Concreet betekent dit het invoeren van e-dienstverlening en een stelsel van basisregistraties. De gemeente heeft haar eigen invoeringsagenda in 2010 bijgesteld conform het nieuwe landelijke beleid. De invoering van het NUP wordt inmiddels niet meer uitgevoerd in NOFA-verband maar wordt door Achtkarspelen op eigen gelegenheid gedaan. Voor onderdelen die te maken hebben met de frontoffice (KCC) wordt samengewerkt met Tytsjerksteradiel.

DMS

Een belangrijk en essentieel onderdeel van het Mid-Office is het Document Management Systeem (DMS). Technische problemen, als gevolg van de ingewikkeldheid om voor de vier NOFA-gemeenten een sluitende oplossing te maken, hebben ertoe geleid dat de uitrol op zijn vroegst in 2011 plaats vindt, ruim 2 jaar later dan de oorspronkelijk geplande datum.

Infrastructuur

Gezien de ontwikkelingen in de ICT en de toenemende vraag naar bandbreedte wordt vervanging van de bestaande infrastructuur in ons gemeentehuis steeds noodzakelijker. De huidige infrastructuur dateert van 1996 en is technisch verouderd. De aanpassingen zijn noodzakelijk om een klantgerichte dienstverlening te kunnen aanbieden. De aanbesteding voor bekabeling is gestart. De uitvoering vindt plaats in 2011.

Samenwerking

De organisaties van de gemeenten Tytsjerksteradiel en Achtkarspelen hebben de overtuiging dat hun beider gemeenten en gemeentelijke organisaties complementair zijn aan elkaar en elkaar dus goed aanvullen. Uitgangspunt van de samenwerking zijn de vier K's:

- klantgericht
- kwaliteit
- kostenbesparing
- kwetsbaarheid

Het eerste jaar van de preferente samenwerking heeft die overtuiging doen groeien en heeft al veel resultaten opgeleverd. Projecten die in 2010 zijn:

- Werk & Inkomen
- Dienstverlening -> KCC (klant contact centrum)
- Masterplan Netwerk Noordoost
- Sporthalbeheer
- Toezicht en handhaving
- Inkoop en aanbesteding
- Subsidieverwerving

Eén van de vruchten van de preferente samenwerking is dat allerlei initiatieven binnen de organisaties ontstaan om samenwerking te zoeken op terreinen en projecten die niet staan vermeld in het plan van aanpak. Dergelijke initiatieven krijgen de ruimte voor zover ze zich bevinden binnen het mandaat dat de colleges gekregen hebben van de raden in de Intentieverklaring.

Interne communicatie

In 2010 is gewerkt aan het doorontwikkelen van een aantal hulpmiddelen voor de interne communicatie. De structuur en informatievoorziening van ons intranet is verbeterd. Het personeelsblad heeft een nieuw uiterlijk en inhoud gekregen. 2010 zijn we gaan experimenteren met web 2.0 toepassingen.

Doelmatigheid- en doeltreffendheidsonderzoeken

In de verordening "Onderzoeken doelmatigheid en doeltreffendheid gemeente Achtkarspelen" is vastgelegd dat het college jaarlijks en aantal onderzoeken doet naar doelmatigheid en doeltreffendheid.

In 2010 zijn de volgende onderzoeken afgerond:

Uit voorgaande jaren:

- Timmerlieden buitendienst.
- Hoogwaardige handhaving bij de afdeling WIZ.
- RAWEB (groot wegonderhoud)

Uit het onderzoeksplan voor 2010:

- Participatiebudget

Het onderzoek naar sporttarieven, dat onderdeel uitmaakt van het onderzoeksplan 2010, loopt door in het eerste kwartaal van 2011.

De raad is over de conclusies en aanbevelingen geïnformeerd, evenals over wat het college heeft besloten met de aanbevelingen te gaan doen.

Facilitaire zaken

De verbouw van het gemeentehuis is in een vergevorderd stadium en verloopt in 2010 volgens schema.

Inkoop en aanbesteding

De gemeente streeft ernaar een integer en doelmatig aanbesteder te zijn, met inachtneming van de Europese beginselen transparantie, objectiviteit en non-discriminatie en werkt met een in 2009 geactualiseerd inkoop- en aanbestedingsbeleid.

Er is in 2010 regelmatig overleg geweest met collega's van de gemeente Tytsjerksteradiel om te inventariseren of en in welke vorm samenwerking op het gebied van inkoop en aanbesteding tot wederzijdse voordelen zou kunnen leiden.

In 2010 zijn er verder algemene inkoopvoorwaarden opgesteld en gedeponereerd bij de rechtbank te Leeuwarden.

Planning en Control

De planning en control is met de begroting 2011-2014 verder doorontwikkeld. Het aantal programma's is verminderd. Daarnaast is Gewogen Ambitie III geïntegreerd in de programma's. De opbouw van de programma's is duidelijk waarbij veel aandacht is voor de maatschappelijke effecten ("wat willen we bereiken") en doelstellingen ("wat gaan we ervoor doen"). In de managementletter 2010 heeft de accountant de conclusie getrokken dat de interne beheersing van Achtkarspelen op een goed niveau is.

Naast het getrouwheidsonderzoek wordt er de laatste jaren bij de controle van de jaarstukken ook een rechtmatigheidsonderzoek verricht. Om de rechtmatigheid te borgen is in 2010 voortgeborduurd op de gekozen procesmatige aanpak van de rechtmatigheid. Voor 14 processen is een actueel normenkader opgesteld, waarin alle externe wet- en regelgeving, verordeningen en kaderstellende raadsbesluiten, voor zover die bepalingen bevatten over financiële beheershandelingen opgenomen zijn. Op basis daarvan zijn risicoanalyses en werkprogramma's samengesteld. Dit geheel vormt de grondslag voor de interne controles.

De jaarlijkse werkzaamheden van de beoordeling van het normenkader, het aanbrengen van wijzigingen in de procesbeschrijving, het actueel houden van de risicoanalyse en het aanpassen van het werkprogramma zijn in de jaarlijkse P&C cyclus opgenomen. De interne controle is hiermee in 2010 op een duidelijke en overzichtelijke wijze uitgevoerd. De bevindingen van de interne controle zijn vastgelegd in de eindverslaggeving.

F. Verbonden partijen

Inleiding

Bij de realisering van beleidsvoornemens is het vaak noodzakelijk bepaalde relaties met derde partijen aan te gaan. In een aantal gevallen zijn dergelijke relaties uitgegroeid tot een zodanige vorm dat de gemeente zeggenschap en financiële belangen in die derde partij heeft gekregen. In dat geval is er sprake van een zogenaamde verbonden partij. Verbindingen met derde partijen zijn een manier om een bepaalde publieke taak uit te voeren. Het doel van deze paragraaf is om de gemeenteraad en burgers inzicht te verschaffen in beleidsmatige en financiële betrokkenheid van de gemeente Achtkarspelen inzake door derden uit te voeren processen waarvoor de gemeente verantwoordelijk is.

Wat is een verbonden partij

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft.

Van een bestuurlijk belang is sprake als de gemeente zeggenschap kan uitoefenen via een bestuurszetel dan wel via stemrecht.

Van een financieel belang is sprake wanneer aan de verbonden partij een bedrag ter beschikking gesteld is, dat niet verhaalbaar is indien de verbonden partij failliet gaat. Ook is er sprake van een financieel belang wanneer een zekerheid is gegeven waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de verbonden partij haar verplichtingen niet nakomt.

Overzicht verbonden partijen

De gemeente Achtkarspelen heeft op dit moment met de volgende verbonden partijen een relatie:

1. Hulpverleningsdienst Fryslân
2. Sociale Werkvoorziening Fryslân (incl. Caparis NV)
3. OMRIN (Afvalsturing Friesland + Fryslân Miljeu)
4. Servicebureau De Friese Wouden
5. Welstandscommissie Hûs en Hiem
6. Woonwagenschap Friesland
7. Noordoost Friese Aanpak (NOFA)
8. Bank Nederlandse Gemeenten
9. Bestuursacademie Noord Nederland
10. ENECO
11. Lauwerspas

Nadere toelichting op de verbonden partijen:

1. Hulpverleningsdienst Fryslân

Sinds 1 januari 2007 vormen Brandweer Fryslân en GGD Fryslân de Hulpverleningsdienst Fryslân (HVD). De HVD is een samenwerkingsverband van alle Friese gemeenten op het gebied van openbare gezondheidszorg, brandweerbijstand en rampen- en crisisbeheersing. De openbare gezondheidszorg is gericht op de bevordering van gezondheid en voorkomen van ziekten, de Jeugdgezondheidszorg (JGZ) 4-19 is een onderdeel hiervan. Sinds 1 januari 2009 worden ook de taken in het kader van de (JGZ) 0-4 jaar uitgevoerd door de HVD en spreken we van JGZ 0-19 jaar.

De HVD is een gemeenschappelijke regeling van alle Friese gemeenten. De gemeente Achtkarspelen heeft zit in het Algemeen Bestuur (AB) van de HVD. Naast het AB is er nog een dagelijks bestuur, bestaande uit 7 leden. Hoewel het dankzij goede ambtelijke en bestuurlijke voorbereiding en afstemming steeds beter gaat, is het niet altijd mogelijk de gewenste invloed uit te oefenen.

Er komt momenteel veel op de HVD af. Met het van kracht worden van de Wet op de Veiligheidsregio wordt er veel van de HVD gevraagd.

Behalve deze nieuwe wetgeving heeft de HVD ook nog te maken met de financiële taakstelling vanuit de gemeenten en vele organisatorische ontwikkelingen, bijvoorbeeld rond de fusie JGZ 0-19 jaar.

Voor het programma Gezondheid worden door de HVD bezuinigingsvoorstellen voorbereid naar aanleiding van de taakstelling. Risico is dat er weinig zicht is op de effecten van de voorstellen. Nu teveel bezuinigen op preventie kan tot problemen leiden in de toekomst.

We merken verder ook dat de HVD zo nu en dan kwetsbaar is. Los van de eerder genoemde ontwikkelingen vragen gemeenten wel de nodige kwaliteit van de HVD. Het blijkt voor de HVD echter niet altijd gemakkelijk deze kwaliteit ook te leveren. Dit baart zorgen, met het oog op de gestelde eisen aan crisisbeheersing en brandweezorg (op grond van de Wvr) en de gestelde eisen aan de openbare gezondheidszorg (op grond van de Wpg).

2. GR Sociale Werkvoorziening Fryslân (incl. Caparis NV)

Ter uitvoering van de Wsw vormt Achtkarspelen samen met 7 andere gemeenten in Zuidoost Fryslân de gemeenschappelijke regeling Sociale Werkvoorziening Fryslân. Een collegelid vertegenwoordigt de gemeente in het gecombineerde AB/DB.

Als uitvoeringsorganisatie van de GR fungeert Caparis NV. Een collegelid heeft namens de gemeente zit in de AVA (algemene aandeelhoudersvergadering).

De gemeente neemt voor 10,1% deel in de GR c.q. NV.

De uitvoering van de Wsw stond het afgelopen jaar onder zware druk, waardoor er een exploitatietekort is ontstaan.

De economische situatie en de lange winterperiode begin 2010 enerzijds, die hebben geleid tot een afname van het werk dat Caparis NV heeft kunnen uitvoeren, en het niet meer compenseren van de gestegen loonkosten door het Rijk in 2010 anderzijds zijn de oorzaken van dit exploitatietekort.

Op basis van de exploitatiecijfers van het 1^e halfjaar 2010 heeft de raad een voorziening ingesteld van € 230.000 om het destijds verwachte exploitatietekort 2010 op te kunnen vangen

Het definitieve exploitatietekort 2010 is op dit moment nog niet duidelijk. Bij een exploitatietekort wordt op basis van de aandelenverhouding in de NV een bijdrage gevraagd in het tekort.

De risico's die de komende jaren op de sociale werkvoorziening afkomen zijn vrij groot. Naast de nasleep van de economische crisis maken de aangekondigde ingrepen door c.q. plannen van het rijk om flinke bezuinigingen door te voeren op dit taakveld de uitdaging voor de GR groot om met plannen te komen, waardoor het probleem niet op de gemeenten wordt afgewenteld.

3. OMRIN (Afwalsturing Friesland en Fryslân Miljeu)

Afwalsturing Friesland

Het in 1984 opgerichte OLAF, het Openbaar Lichaam Afvalverwijdering Friesland, is in 1995 vervangen door een nieuwe naam en rechtsvorm. Afwalsturing Friesland NV is een naamloze vennootschap met de 31 Friese gemeenten als aandeelhouders. De activiteiten bestaan voornamelijk uit overslag, bulktransport en het storten van afval op het Ecopark De Wierde.

Vanaf 2011 zal verbranding van afvalstoffen in de zogenaamde ReststoffenEnergie-Centrale (REC) hier nog aan toegevoegd worden. De gemeente is hiervoor financieel beperkt aansprakelijk, dat is statutair vastgelegd, en wel voor het bedrag waarmee ze aandeelhouder in Afwalsturing Friesland NV zijn geworden. Gedurende de exploitatie periode van de REC (15 jaar) heeft de gemeente wel een leveringsplicht. Mocht het REC er toch niet komen dan is het maximale risico dat Afwalsturing failliet gaat. Het structurele verlies als de REC er niet komt betekend een verlies van € 3240 aan jaarlijks dividend, plus het verlies van de waarde van de aandelen van Afwalsturing. De kans op het niet doorgaan van de REC en het failliet gaan van Afwalsturing achten we overigens zeer klein.

De bedrijfsvoering qua afvalinzameling kan in een dergelijk geval gewoon doorgaan omdat dat bij Fryslân Miljeu is ondergebracht.

Driemaal per jaar vindt een aandeelhoudersvergadering plaats, waarbij de gemeente vertegenwoordigd wordt door een wethouder. In deze vergadering worden onder meer de begroting, de jaarrekening en het uniform tarief vastgesteld.

Fryslân Miljeu

Door de oprichting van zusterbedrijf Fryslân Miljeu NV in 1999, dat zich bezig houdt met inzameling van huishoudelijk- en bedrijfsafval, wordt de gehele afvalketen bestreken. De aandelen van Fryslân Miljeu zijn in handen van 17 Friese gemeenten. Fryslân Miljeu is weer onderverdeeld in meerdere regio BV's. Achtkarspelen is aandeelhouder van BV Fryslân Miljeu Noordoost. Tweemaal per jaar vindt een aandeelhoudersvergadering plaats, waarbij de gemeente vertegenwoordigd wordt door een wethouder. In deze vergadering wordt onder meer de jaarrekening vastgesteld.

In 2004 is besloten om vanaf 1 januari 2005 onder één naam verder te gaan: Omrin. Dit is de handelsnaam van Afvalsturing Friesland en Fryslân Miljeu.

4. Servicebureau De Friese Wouden

Het Servicebureau is een samenwerkingsverband in de vorm van een gemeenschappelijke regeling van zeven gemeenten in het zuidoosten van Fryslân. De taken van het samenwerkingsverband liggen sinds 1 januari 2001 op het terrein van:

- geluid en zonebeheer;
- coördinatie van de handhaving milieuwetgeving;
- coördinatie van regionale projecten;
- volkshuisvesting (in het bijzonder de uitvoering van het Besluit woninggebonden subsidies).

Het algemeen bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders Milieu.

Drie leden zijn aangewezen als dagelijks bestuur.

De juridische basis vormt de GR regeling Servicebureau De Friese Wouden. Hierdoor functioneert het Servicebureau als verlengstuk van de gemeentelijke afdelingen. Het Servicebureau voert dan ook geen werkzaamheden voor derden uit (zoals akoestische onderzoeken voor bedrijven), want de controle- en adviesfunctie voor de gemeente zou dan juridisch niet meer zuiver zijn.

De drie Friese regio's en de provincie Fryslân nemen deel aan de gemeenschappelijke regeling "Zonebeheer in de provincie Fryslân", waardoor het Servicebureau ook alle zonebeheerswerkzaamheden voor de provincie verricht.

De komende jaren wordt op provinciaal niveau de Regionale UitvoeringDienst (RUD) gevormd. Het ligt voor de hand dat het Servicebureau in deze dienst wordt opgenomen. In 2011 wordt duidelijk hoe deze wijziging tot stand wordt gebracht.

5. Welstandscommissie Hûs en Hiem

De gemeenschappelijke regeling Hûs en Hiem is 1 januari 1985 opgericht.

Doelstelling is het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van bouwkundige en landschappelijke schoonheid in de provincie Fryslân. Ook de advisering inzake monumentenzorg is in deze GR opgenomen.

Het algemeen bestuur wordt gevormd door de portefeuillehouders Bouwen. Drie leden zijn aangewezen als dagelijks bestuur.

De juridische basis vormt de gemeenschappelijke regeling Hûs en Hiem. Hierdoor functioneert Hûs en Hiem als verlengstuk van de gemeentelijke afdelingen.

Hûs en Hiem geeft uitvoering aan de eerder genoemde doelstelling en oefent daarbij de volgende taken uit:

- het voorzien van de gemeenten in de welstandsadviesing als bedoeld in de Woningwet;
- het geven van adviezen over welstandsvraagstukken aan gemeenten en andere openbare lichamen;

- het voorzien van de gemeenten in de advisering over de toepassing van de monumentenwet en de monumentenverordening in het bijzonder in de advisering als bedoeld in artikel 11 van die wet;
- het op verzoek van gemeenten, voorzien in de advisering over de toepassing van de monumentenwet en de monumentenverordening, in het bijzonder ten aanzien van beschermde gemeentelijke monumenten en/of in de advisering ten aanzien van beeldbepalende panden binnen ingeschreven beschermde stads- en dorpsgezichten.

De komst van de Wet Algemene Bepalingen Omgevingsrecht en het verminderen van de werkzaamheden ten gevolge van de economische crisis heeft Hûs en Hiem in 2010 doen besluiten de personele bezetting van de welstandscommissie in te krimpen. De GR loopt in deze tijd wel enig financieel risico. Als het werk, vooral het aantal bouwgerelateerde werkzaamheden, nog veel verder terug loopt en er door de recessie nog minder andere opdrachten binnen komen, heeft dat zijn weerslag op de inkomsten. In het AB is afgesproken dat de directie verslag doet van deze niet te voorspellen omstandigheden, zodat er snel op wijzigingen kan worden ingespeeld. Het risico wordt daarmee verkleind dan wel geminimaliseerd.

6. Woonwagenschap Friesland

Op 21 december 1994 heeft het Algemeen Bestuur van Woonwagenschap Friesland besloten om de gemeenschappelijke regeling met ingang van 1 januari 1995 op te heffen. Sinds die tijd is een liquidatiecommissie bezig om de gemeenschappelijke regeling daadwerkelijk op te heffen.

In de begroting 2010 van het Woonwagenschap werd aangegeven dat de liquidatiecommissie verwachtte ook daadwerkelijk in 2010 de gemeenschappelijke regeling op te kunnen heffen. Eind 2010 is gebleken dat deze voorspelling is uitgekomen. Met de gemeente Leeuwarden is overeengekomen dat ook voor het laatste woonwagencentrum, die aan de Boornstraat te Leeuwarden, juridische overdracht heeft plaatsgevonden. Hiermee is de laatste fase van de liquidatie voltooid.

Voor de gemeente Achtkarspelen heeft dit als gevolg gehad dat wij ons deel van het eigen vermogen van het Woonwagenschap uitgekeerd hebben gekregen. Dit betreft een eenmalig voordeel in 2010 van € 9.757. Daarnaast hadden wij een extra uitgave geraamd voor ons aandeel in de sanering van de Boornstraat, maar hier heeft het Woonwagenschap geen aanspraak op hoeven doen. Ook dit bedrag, van € 11.965, is daarmee een eenmalig voordeel. Daarnaast zullen wij in de toekomst onze jaarlijkse bijdrage niet meer hoeven te ramen, waarmee we een structureel voordeel van € 1.387 in onze begroting op kunnen nemen.

7. Noordoost Friese Aanpak (NOFA)

Het accent van NOFA is in 2010 komen te liggen op een projectmatige samenwerking. Per programma/project is gekeken wat een passende structuur en vergaderfrequentie is.

Concreet betekende dit in 2010:

- De Directieraad (DR) zorgt voor coördinatie van de projecten. De DR vergadert nu maandelijks en niet meer tweewekelijks.
- Het Dagelijks Bestuur (DB) is komen te vervallen.
- Het bestuurlijk overleg Bestuurlijke Zaken vergadert vier keer per jaar.
- De beslisstructuur binnen NOFA is nu: DR - colleges - Algemeen bestuur (AB). Het hangt van de inhoud van een project af of besluitvorming in het AB nodig is.
- Het AB vergadert twee keer per jaar en stelt na de gemeenteraden gehoord te hebben het werkplan, de begroting en jaarrekening van NOFA vast tijdens de voorjaarsvergadering. Dit is de fase van kaderstelling. In het najaar wordt gesproken over de voortgang van de projecten.

- Per programma en bijbehorende projecten is een passende bestuurlijke overlegstructuur gekozen. Dit betekent dat de Pfo-structuur (i.c. portefeuillehoudersoverleg) opgeheven is.
- De uitwerking van de plannen is ter hand genomen door de stuurgroepen en de ingestelde project- en werkgroepen. De betrokken bestuurder betreft zijn of haar college bij de voortgang van de uitwerking van de plannen.

8. Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)

De gemeente Achtkarspelen is voor het geldverkeer aangesloten bij de BNG te Den Haag. De belangrijkste geldstromen worden via de BNG afgehandeld. In die hoedanigheid heeft de gemeente dan ook een deelname in het aandelenkapitaal van de BNG, waarmee de gemeente stemrecht heeft bij de jaarlijkse algemene vergadering van aandeelhouders.

De BNG is een solide financiële dienstverlener. Internationale ratingbureaus kennen aan de BNG de hoogste rating (AAA) voor kredietwaardigheid toe. De risico's die aan deze verbonden partij verbonden zijn, zijn daarom verwaarloosbaar gering.

De gemeente is momenteel in het bezit van 87.711 aandelen, elk met een nominale waarde van € 2,50 per stuk. Voor het aandelenbezit ontvangt de gemeente jaarlijks een dividenduitkering. In 2010 heeft de gemeente het dividend over 2009 verantwoord. Het dividend was € 2,49 per aandeel (totaal € 218.400).

9. Bestuursacademie Noord Nederland (BANN)

De BANN is als gemeenschappelijke regeling (GR) opgericht door en voor de lokale overheden en verzorgde o.a. het bestuursdienstonderwijs in Noord Nederland. Deze taken zijn een aantal jaren geleden overgegaan naar de Bestuursacademie Nederland.

De GR BANN richt zich de laatste jaren op de financiële gevolgen van verplichtingen die de GR heeft als werkgever van voormalig medewerkers van de GR cf. de Garantieregeling.

In 2008 zijn de potentiële verplichtingen van de BANN beoordeeld. De verwachting is dat de huidige beschikbare middelen van de GR voldoende zijn om alle eventuele toekomstige verplichtingen van de Garantieregeling te kunnen voldoen. In 2010 heeft de gemeente daarom voor het laatst een rekening ontvangen voor een bijdrage in de exploitatie van de Garantieregeling.

Het is de bedoeling van de GR de resterende taken op termijn over te dragen aan een andere rechtspersoon, meer passend bij deze uitvoeringstaak dan een publiek lichaam als de GR. Wanneer die overdracht is afgerond en daarmee de continuïteit van de garantieregeling is verzekerd, kan besloten worden om tot liquidatie van de GR over te gaan. De gemeente heeft hier nog geen bericht over ontvangen.

De gemeente heeft zitting in het AB van de BANN.

10. ENECO

ENECO is één van de drie grote energiebedrijven in Nederland. De integrale dienstverlening van ENECO omvat de productie, het transport en de levering van elektriciteit, gas, warmte en bijbehorende diensten (meten, beheren, installeren en factureren). In totaal worden ca. twee miljoen zakelijke en huishoudelijke klanten bediend door ENECO.

De ENECO-aandelen zijn in handen van 64 Nederlandse gemeenten. De gemeente Achtkarspelen bezit 9.474 aandelen met een nominale waarde van € 947.400.

Als kleine aandeelhouder heeft de gemeente maar beperkte zeggenschap in ENECO. ENECO is een solide energieleverancier. De gemeente loopt dan ook weinig risico. Jaarlijks ontvangt de gemeente een dividenduitkering. In 2010 ontving de gemeente de dividenduitkering 2009, deze bedroeg € 169.141.

Sinds enige tijd is de Splitsingswet van kracht. De redenering achter deze wetgeving is om de vrije markt over energie te bevorderen doordat nieuwe toetreders die niet over eigen infrastructuur beschikken, eenvoudiger toegang krijgen tot de markt.

11.Lauwerspas

Aanvankelijk werd de Lauwerspas uitgevoerd door de Stichting Lauwerspas met een apart bestuur. De toenmalige bestuursleden (College- en Raadsleden uit de deelnemende gemeenten) ervoeren echter de "twee petten-problematiek". Om die reden is de stichting omgezet in een Gemeenschappelijke regeling, waarbij de uitvoering werd ondergebracht bij de gemeente Dantumadiel, als centrumgemeente. Per 1 april 2009 is het personeel van de Lauwerspas (2 personen), vooruitlopend op de opheffing van de stichting en de omzetting in een Gemeenschappelijke regeling, al overgenomen door deze gemeente. Financiering van de Lauwerspas door de deelnemende gemeenten Dongeradeel, Dantumadiel, Kollumerland c.a. en Achtkarspelen vindt plaats op basis van een verdeelsystematiek aan de hand van het aantal verstrekte passen. Invloed op de inhoud en omvang van de verstrekkingen in het kader van de Lauwerspas kan plaatsvinden door het al dan niet (gedeeltelijk) beschikbaar stellen van budgetten. De huidige structuur brengt met zich mee dat er bij uittrekking uit de GR voor de overblijvende gemeenten hogere kosten overblijven, omdat de organisatie wel in volle omvang in stand blijft. Dit is een risico dat iedere deelnemende gemeente loopt.

G Grondbeleid

De wetgever heeft in de begroting en verantwoordingsvoorschriften bepaald dat in de beleidsbegroting het grondbeleid als aparte paragraaf wordt opgenomen. Het doel daarvan is het grondbeleid transparanter te maken, zodat de gemeenteraad haar kaderstellende- en controlerende rol gestalte kan geven.

Visie op grondbeleid en de uitvoeringswijze

In het gemeentelijk grondbedrijf worden gronden beheerd, die door bestemmingsplanprocedures en besluitvorming zijn aangewezen voor woningbouwdoeleinden en/of bedrijfsmatige/industriële doeleinden (gronden in exploitatie). Daarnaast zijn er als gevolg van marktwerking (projectontwikkeling) ook gronden in het grondbedrijf opgenomen waarvoor nog een ruimtelijke (bestemmingsplan)procedure doorlopen moet worden (ruwe gronden), maar die wel middels besluitvorming zijn aangewezen voor de hiervoor genoemde doeleinden.

Als onderdeel van de Algemene Dienst opereert en functioneert het grondbedrijf op een bedrijfsmatige wijze. Anders gesteld, zowel de kosten als de opbrengsten worden binnen het grondbedrijf verantwoord en komen tot uitdrukking in een verlies- en winstrekening.

Conform de besluiten van de gemeenteraad zijn op diverse locaties binnen de gemeente gronden in exploitatie. Conform het vastgestelde woonplan en de beschikbare woningbouwcontingenten vindt hierbij uitgifte van bouwrijpe kavels plaats. In de paragraaf weerstandsvermogen in de programmabegroting en de risico-inventarisatie 2010 is bij herhaling aandacht gevraagd voor de door de provincie verwachte demografische ontwikkelingen, wat tot vertraging kan leiden. Bovendien is de kans hierdoor reëel dat in de toekomst, door een verhoogde nadruk op inbreidingslocaties, de te behalen "winst" steeds meer in het verhogen van kwaliteit van leefomgeving en leefbaarheid en steeds minder in financiële bijdrages aan de Algemene Dienst zal liggen.

Op 11 december 2008 heeft de gemeenteraad een nota grondbeleid vastgesteld. Door het college wordt invulling gegeven aan het in deze nota vastgestelde beleid. De belangrijkste beslispunten uit de nota grondbeleid zijn:

- De keuze voor het voeren van een actief grondbeleid
- Het college van burgemeester en wethouders is een budget tot € 1.000.000 (ex btw) gegeven voor het doen van strategische (vastgoed) aankopen, onder de voorwaarde van verantwoording achter af.

Invloed recessie

In het kader van de te verwachten krimp van de bevolking(-sgroei) is in de loop van 2008 een negatief scenario geschetst. In dit scenario zijn de verwachte verkopen op nul gesteld, vervolgens is de reservepositie daarop aangepast. Met ingang van 2009 strekt deze reserve mede ter afdekking van de financiële gevolgen van de recessie. De reservepositie is voldoende op peil gebleken om de invloeden van de economische situatie, zoals verhoogde rentelasten, op te vangen. In 2010 hebben zich door de economische situatie opvallend weinig wijzigingen in het grondbedrijf voor gedaan. Voor de percelen die door de gemeente aan de markt zijn aangeboden was opnieuw weinig belangstelling.

Waar in 2009 nog € 1,2 mln aan inkomsten zijn geboekt was dit in 2010 € 1,3 mln (in 2008 werd nog voor € 3,5 verkocht).

Tegenover de in 2010 geboekte € 580.000 aan kosten voor wegaanleg staat een post van € 250.000 in 2009.

Geprognosticeerd resultaat totale grondexploitatie

Op basis van de meest recente ramingen is slechts alleen het complex Vierhuisterweg in Surhuisterveen verliesgevend. De overige complexen sluiten naar verwachting met een positief saldo, tenzij wordt besloten complexen vroegtijdig af te sluiten. De invloed van de recessie wordt deels gecompenseerd door de herijking die plaats heeft gevonden in 2008 en is anderzijds beperkt door de lage rentestand.

Het resultaat van een complex valt in beginsel pas vrij op het moment dat het complex definitief wordt afgesloten. Afhankelijk van de grootte van het complex en de voortgang van de verkoop kan de looptijd van een complex oplopen tot tientallen jaren. Om inzicht in de waarde van de toekomstige resultaten van alle complexen te verkrijgen worden deze toekomstige resultaten daarom herleid naar de netto contante waarde.

Het geprognosticeerde resultaat van het grondbedrijf bedraagt aan het begin van 2011 ruim 10 miljoen euro, begin 2010 was deze prognose nog € 11 mln. Het verschil wordt deels veroorzaakt door de recessie maar voor een belangrijk deel ook door de in de loop van dit boekjaar afgesloten complexen met positieve eindsaldi.

Resultaat & afdracht

Het grondbedrijf is het jaar 2010 gestart met 10-tal bouwgrond- en een 4-tal bedrijventerreincomplexen. In 2010 zijn twee complexen definitief afgesloten nl.:

004	Surhuisterveen (zuid 1)
388	Twijzelerheide (Hunebeistallen)

Hierdoor is in 2010 een winstafdracht mogelijk van € 761.193,80. Daarnaast is door winstuitname uit complex 014 in Surhuisterveen € 50.000 vrijgemaakt. Deze winstuitname is conform de besluitvorming in de nota grondbeleid. Bovendien vindt een afdracht plaats in het kader van de bezuinigingstaakstelling van € 64.580. De totale afdracht aan de Algemene Dienst bedraagt hierdoor € 875.773,80.

Onderbouwing winstuitnemingen

Er is pas sprake van een verlies danwel winst op het moment dat een complex definitief afgewikkeld is. Door middel van de nota grondbeleid is echter besloten om ook tussentijdse winstnemingen mogelijk te maken. Daarbij gelden als criteria:

- Minimaal 75% van de oorspronkelijke hoeveelheid bouwterrein is verkocht, en;
- De nog te maken kosten moeten kunnen worden gedekt uit de resterende (negatieve) boekwaarde.

Winsten kunnen dus zowel tussentijds ontstaan als ook bij het definitief afsluiten van een complex.

Winsten uit het grondbedrijf zijn door invloed van de markt incidenteel. In de programmabegroting 2009 is gecommuniceerd over de wijze waarop van structurele winstneming wordt gekomen tot incidentele winstneming. Hierbij is besloten een winstafdracht-egaliseringsreserve op te bouwen die er voor zorgt dat de winstafdracht van het grondbedrijf aan de algemene dienst geleidelijk kan worden afgebouwd. Mede in het licht van de te verwachten mindere tijd voor het grondbedrijf is ervoor gepleit om het grondbedrijf niet in een keer "leeg" te trekken.

De onderstaande tabel toont een overzicht van de in exploitatie zijnde complexen met daarbij de geplande winstuitname

Winstafdracht prognoses Gemeentebedrijf - Algemene Dienst								
Complexen in exploitatie	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2025
002 Twijzel De Boppellannen				100.000				
003 Surhuisterveen Vierhuisterweg						-226.000		
004 Surhuisterveen Zuid 1								
005 Twijzelerheid De Swadde 2								2.750.000
007 Surhuisterveen Nije Jirden Súd					330.000			
010 Buitenpost Mûnewyk	700.000			300.000	250.000			
013 Buitenpost Over de Vaart			30.000					
014 Surhuisterveen Zuid 2	140.000							
017 Harkema Centrum			Onzeker					
070 Kootstertille De Koaten		500.000					780.000	
095 Boelenslaan De Wiken								
Industrierreinen in exploitatie								
301 Surhuisterveen Kommizebosk	60.000					240.000		
303 Buitenpost De Swadde 2						4.600.000		
369 Kootstertille Oastkern								
378 Surhuisterveen De Lauwers			18.000					
	10.572.000	900.000	48.000	400.000	580.000	4.614.000	780.000	2.750.000

NB. Cijfers met afnemende mate van zekerheid naar de toekomst.

De onderstaande tabel toont per complex het percentage gereed en de in 2010 genomen winst;

Onderbouwingswinstuitname				
Complex	Boekwaarde 31-12-2010	% gereed	Winstuitname 2010	Onderbouwingswinstuitname
<i>Bouwtterreinen</i>				
001 Restanten	-402.184,60	0%	0	
002 Twijzel (De Boppel, f/2)	-15.688,90	89%	0	Onlangs is dit plan uitgebreid. Er is onzekerheid over het uitgifte tempo, de eerste verkoop 2010 valt tegen. Winstuitname gepland in 2014
003 S.veen (Vierhuisterw.)	2.180.723,17	0%	0	Winstuitname op basis van 75% regel niet mogelijk, afsluiten volgens schema gepland in 2016
004 S.veen (tzv de Draei)	0	100%	760.653,26	Complex afgesloten in 2010
005 Twih. (De Swadde f/2)	-116.309,62	40%	0	Winstuitname op basis van 75% regel niet mogelijk, afsluiten volgens schema gepland in 2025. Indien de door de provincie vast te stellen contouren daartoe aanleiding geven kan dit complex eerder worden afgesloten wat tevens een effect op de geraamde winst zal kunnen hebben.
007 S.veen (N. Jirden 2e f/z)	901.572,49	65%	0	Winstuitname op basis van 75% regel niet mogelijk, afsluiten volgens schema gepland in 2015
010 Buitenpost (Mûnewyk)	-1.987.204,30	84%	0	Winstuitname volgens schema in 2011, 2014 en 2015
013 B. post (Over de Vaart)	855.630,53	55%	0	Winstuitname op basis van 75% regel niet mogelijk, winstuitname volgens schema gepland in 2013
014 Surhuisterveen (Zuid 2)	-142.450,58	100%	50.000,00	Winstuitname volgens schema afsluiten in 2011
034 Kootstertille (Winkelc.)	0	0%	0	
070 K. lille (De Koaten)	-672.977,41	96%	0	Winstuitname volgens schema 2012, eventueel complex uit te breiden met extra aansluitende woningbouw
095 B. laan (De Wilken)	-225.996,97	83%	0	Vervolg winstuitname volgens schema in 2017
Totaal bouwtterreinen	374.113,81		810.653,26	
<i>Industrieterreinen</i>				
302 Harkema (Quakkenb.)	0	0%	0	
303 B. post (De Swadde II)	341.973,90	62%	0	Winstuitname op basis van 75% regel niet mogelijk, winstuitname volgens schema gepland in 2016
369 Kootstertille (Oost)	-1.851.544,10	72%	0	Winstuitname op basis van 75% regel niet mogelijk, winstuitname volgens schema gepland in 2016
378 S.veen (Dalweg e.o.)	182.604,32	95%	0	Winstuitname volgens schema gepland in 2013
388 Tw. heide (Hûneb.)	0	0%	0	
389 Harkema (Nijewei)	0	0%	0	
Totaal industrieterreinen	-1.562.739,09		0	

In het kader van de bezuinigingen 2005 e.v. is besloten een extra inkomst uit het grondbedrijf ten goede te laten komen aan de algemene dienst. Besloten is de grondprijzen met € 10,- per m² te verhogen en de hierdoor verkregen resultaten ten goede te laten komen aan de algemene dienst. Deze afdacht is onafhankelijk van het geraamde resultaat waardoor de exploitatie van een complex ongewenst negatief kan worden beïnvloed. De bijdrage is niet conform de nota Grondbeleid die in 2008 door de gemeenteraad is vastgesteld. De bijdrage is bovendien niet conform het voorzichtigheidsbeginsel dat het BBV voorschrijft. Dit schrijven voor dat pas met winstname uit een complex mag worden begonnen nadat het betreffende complex voor 75% is gerealiseerd. Vanaf 2011 wordt de winstuitname in overeenstemming gebracht met de nota Grondbeleid van 2008, dit betekent dat de grondprijs verhoging van 2005 van kracht blijft, deze zal binnen de complexen vallen en bij afronding van het complex conform de vastgestelde wijze van winstafdracht aan de Algemene Dienst worden overgedragen.

Beleidsuitgangspunten omtrent reserves voor grondzaken in relatie tot risico's van de grondzaken

In de door de gemeente opgestelde exploitatieopzetten wordt betreffende risico's financiële ruimte gecreëerd. De gemeente hanteert twee voorzieningen. Eén heet voorziening bouwgrondexploitatie en één heet voorziening bouwrijp maken complexen bouwgrondexploitatie. De eerste is een voorziening voor de risico's van exploitatieverliezen en het verschil tussen de boekwaarde en taxatiewaarde van de ruwe gronden. De laatste betreft het afronden van werkzaamheden in verband met het bouwrijpmaken van afgesloten complexen. Daarnaast is er nog een tariefegaliseringsreserve (dus geen voorziening) waarmee de jaarlijkse afdracht van de bouwgrondexploitatie egaliseren en afbouwen.

Ontwikkelingen

Niet in alle gevallen hebben zich in het jaar 2010 belangrijke mutaties voorgedaan, de complexen waar slechts rentetoerekening en indexering heeft plaats gevonden zullen hier buiten beschouwing worden gelaten. Van de overige complexen worden de qua grondexploitatie belangrijkste ontwikkelingen vermeld:

C 002 Twijzel De Boppelannen	Looptijd raming aangepast in verband met tegenvallende verkoopresultaten, complex afsluiten in 2013, te verwachten winst € 100.000
C 003 Surhuisterveen Vierhuisterweg	In 2010 0 verkopen door Mega, €0 bijdrage aan gemeente. Verwacht eindresultaat in 2016 € 307.523 verlies.
C 005 Twijzelerheide De Swadde	Lange looptijd tot 2025 verwacht eindresultaat € 2.8 mln (€ 1.5 netto contant) winst.
C 007 Surhuisterveen Nije Jirden 2 ^e fase	2015 afsluiten €330.000 winst. Afsluiten afhankelijk van naastgelegen bedrijf Schuilinga. Wegaanleg heeft plaats gevonden in 2009 en 2010.
C 010 Buitenpost Mûnewyk	2011 winstuitname mogelijk. Belangstelling kantorenlocatie wordt positief beïnvloed door aanleg rondweg.
C 013 Buitenpost Over de Vaart	2009 verkoop tweeonderaannemers aannemers, opbrengst 2010. Looptijd tot 2014 positief eindsaldo, daarna verliesgevend.
C017 Centrum Harkema	Gefaseerde uitvoer project lijkt mogelijk. Gemaakte kosten tot nu toe verwerving bibliotheek

JAARREKENING

BALANS per 31 DECEMBER 2010

ACTIVA	31-12-2009	31-12-2010
<u>VASTE ACTIVA</u>		
Materiële vaste activa	€ 54.115.676 €	54.620.244
investeringen met economisch nut	42.938.991	45.094.333
investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	11.176.685	9.525.912
Financiële vaste activa	€ 29.840.806 €	25.659.288
kapitaalverstrekking aan deelnemingen	336.184	336.184
kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen	45.378	45.378
leningen aan woningbouwcorporaties	29.147.941	24.997.109
leningen aan deelnemingen	25.865	25.865
overige langlopende leningen	279.350	239.328
overige uitzettingen met een rentetypische looptijd > 1 jaar	6.087	15.423
bijdrage aan activa in eigendom van derden	0	0
sub-totaal	€ 83.956.482 €	80.279.533
<u>VLOTTENDE ACTIVA</u>		
Voorraden	€ 3.028.738 €	3.141.400
niet in exploitatie genomen gronden	4.540.830	4.563.717
in exploitatie genomen gronden	-1.512.091	-1.422.317
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	€ 8.501.097 €	6.038.291
vorderingen op openbare lichamen	3.996.312	3.855.871
verstrekte kasgeldleningen	1.660.828	221.113
rekening courant verhouding met niet-financiële instellingen	58.789	818
overige vorderingen	2.785.168	1.960.489
Liquide middelen	€ -2.028.501 €	-2.289.032
Overlopende activa	€ 1.220.850 €	1.097.106
sub-totaal	€ 10.722.184 €	7.987.764
Totaal generaal	€ 94.678.665 €	88.267.296

PASSIVA	31-12-2009	31-12-2010
VASTE PASSIVA		
Eigen vermogen	€ 28.766.591	€ 25.563.639
algemene reserve	10.303.446	9.400.246
bestemmingsreserves die dienen voor tariefseglisatie	3.677.928	3.652.622
overige bestemmingsreserves	13.459.467	13.164.700
resultaat na bestemming (nog te bestemmen resultaat)	1.325.749	-653.930
Vorzieningen	€ 4.428.525	€ 3.890.280
voorziening voor verplichtingen en risico's	1.790.776	1.356.630
Voorziening t.b.v. toekomstige kosten	2.637.750	2.533.650
Vaste schulden met een rentypische looptijd > 1 jaar	€ 47.284.416	€ 47.591.108
onderhandse leningen van banken en ov. fin. instellingen	47.283.054	47.589.747
waarborgsommen	1.361	1.361
subtotaal	€ 80.479.532	€ 77.045.027
VLOTTENDE PASSIVA		
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd	€ 6.962.566	€ 5.356.035
bank- en girosaldi	0	0
overige schulden	6.962.566	5.356.035
Overlopende passiva	€ 7.236.567	€ 5.866.234
subtotaal	€ 14.199.134	€ 11.222.269
Totaal generaal	€ 94.678.665	€ 88.267.296
Gewaarborgde geldleningen	€ 26.411.559	€ 25.837.896

Programmarekening over 2010

	Raming voor begrotingswijziging			Raming na begrotingswijziging			Realisatie 2010		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
Omschrijving programma									
Programma 1, Onderwijs en Jeugdzaken	977.482	5.157.620	-4.180.138	1.091.173	5.536.665	-4.445.492	1.135.337	5.646.954	-4.511.617
Programma 2, Zorg en Welzijn	449.915	6.914.264	-6.464.349	449.915	6.898.485	-6.448.570	641.829	6.805.661	-6.163.832
Programma 3, Werk en Bijstand	19.079.296	22.629.326	-3.550.030	20.774.358	24.252.058	-3.477.700	24.793.715	28.698.353	-3.904.638
Programma 4, Cultuur en Sport	467.537	4.541.721	-4.074.184	467.537	4.684.588	-4.217.051	619.726	4.849.954	-4.230.228
Programma 5, Veiligheid	26.600	1.807.373	-1.780.773	26.600	1.862.281	-1.835.681	66.461	1.875.743	-1.809.282
Programma 6, Economie en Toerisme	10.625	607.432	-596.807	193.697	937.238	-743.541	201.275	697.968	-496.693
Programma 7, Wonen	2.517.845	4.090.052	-1.572.207	3.217.845	4.398.103	-1.180.258	5.579.491	6.475.665	-896.174
Programma 8, Verkeer en Landschap	53.306	7.044.806	-6.991.500	53.306	9.339.149	-9.285.843	83.490	8.954.642	-8.871.152
Programma 9, Leefomgeving	5.155.235	5.850.669	-695.434	5.175.299	5.686.060	-510.761	5.347.014	5.926.149	-189.135
Programma 10, Dienstverlening	456.544	2.917.100	-2.460.556	456.544	3.774.343	-3.317.799	662.525	3.478.412	-2.815.886
Subtotaal programma's	29.194.385	61.560.363	-32.365.976	31.906.274	67.368.970	-35.462.696	39.130.864	73.019.500	-33.888.636
Omschrijving algemene dekkingsmiddelen									
Lokale heffingen	4.049.105	0	4.049.105	4.094.105	0	4.094.105	4.105.780	0	4.105.780
Algemene uitkeringen	26.034.519	-69.798	26.104.317	26.152.861	-393.091	26.545.952	26.518.176	0	26.518.176
Dividend	424.550	0	424.550	424.550	0	424.550	387.541	0	387.541
Saldo financieringsfunctie	2.232.020	2.232.020	-2.232.020	2.232.020	2.129.448	-2.129.448	2.104.481	2.104.481	-2.104.481
Overige algemene dekkingsmiddelen	2.804.141	0	2.804.141	2.804.141	0	2.804.141	2.071.815	0	2.071.815
Overige baten en lasten c.a.	-60.266	91.498	-151.764	0	463.244	-463.244	65	293.213	-293.148
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen	33.252.049	2.253.720	30.998.329	33.475.657	2.199.601	31.276.056	33.083.378	2.397.693	30.685.684
Onvoorziën	0	30.000	-30.000	0	12.988	-12.988	0	0	0
Resultaat voor bestemming	62.446.434	63.844.083	-1.397.649	65.361.931	69.561.559	-4.199.628	72.214.242	75.417.194	-3.202.952
Toevoeging/onttrekking reserves									
Programma 1, Onderwijs en Jeugdzaken	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 2, Zorg en Welzijn	1.501	0	1.501	93.412	49.911	43.501	71.206	49.911	21.295
Programma 3, Werk en Bijstand	96.000	0	96.000	96.000	445.054	-349.054	420.427	434.185	-13.758
Programma 4, Cultuur en Sport	0	0	0	20.000	0	20.000	20.000	0	20.000
Programma 5, Veiligheid	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 6, Economie en Toerisme	170.378	64.548	105.830	509.153	530.317	-21.164	327.595	530.317	-202.723
Programma 7, Wonen	921.014	63.874	857.140	1.199.350	763.874	435.476	985.457	939.648	45.810
Programma 8, Verkeer en Landschap	400.000	0	400.000	1.019.309	0	1.019.309	609.552	0	609.552
Programma 9, Leefomgeving	532.035	0	532.035	1.117.446	0	1.117.446	617.270	119.840	497.430
Programma 10, Dienstverlening	0	3.623	-3.623	683.177	220.923	462.254	355.723	359.915	-4.193
Concurrenbrede reserves	31.943	21.300	10.643	3.708.944	2.237.084	1.471.860	3.674.357	2.096.748	1.575.609
Subtotaal mutaties reserves	2.152.871	153.345	1.999.526	8.446.791	4.247.163	4.199.628	7.081.587	4.532.564	2.549.022
Resultaat na bestemming	64.599.305	63.997.428	601.877	73.828.722	73.828.722	0	79.295.829	79.949.758	-653.930

Gemeente Achtkarspelen
Jaarrekening 2010

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Daarbij geldt dat activa en passiva worden opgenomen tegen nominale waarde.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voorzover zij op de balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate verantwoord in het jaar waarin zij betaalbaar zijn gesteld.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Sommige lasten worden echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt. Daarbij moet gedacht worden aan componenten als bijvoorbeeld vakantiegeld. De verdeling van de indirecte baten en lasten vindt plaats op basis van de bij de begroting vastgestelde verdeelsleutels; een eventueel saldo wordt verantwoord op programma dienstverlening.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs dan wel de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De afschrijving van de geactiveerde kosten vangt met ingang van 2005 aan op het moment dat het betreffende actief gereed of in gebruik genomen is.

Materiële vaste activa met economisch nut

De materiële vaste activa met economisch nut zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs dan wel de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven.

Slijtende investeringen worden vanaf het moment van gereedkomen of ingebruikneming afgeschreven gedurende de verwachte gebruiksduur. Eventuele restwaarden worden buiten beschouwing gelaten. Op grond met economisch nut, dus buiten de openbare ruimte, wordt niet afgeschreven. De afschrijving van de geactiveerde kosten vangt met ingang van 2005 aan op het moment dat het betreffende actief gereed dan wel in gebruik genomen is

Op activa die voor 2004 al bestonden zijn in het verleden soms extra afschrijvingen gedaan zonder dat daar een economische noodzaak voor was. Ook zijn in voorkomende gevallen reserves op dergelijke investeringen afgeboekt. Het verkrijgen van lagere toekomstige lasten lag aan deze handelwijze ten grondslag.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn nooit formeel vastgesteld en zijn altijd zoveel mogelijk afgestemd op de verwachte economische levensduur of de verwachte nuttigheidsduur. In januari 2006 heeft de raad voor komende investeringen de volgende richtinggevende afschrijvingstermijnen vastgesteld:

Huisvesting en inrichting	10 - 40 jaar
Installaties	3 - 15 jaar
Infrastructurale voorzieningen	7 - 50 jaar
Voertuigen	6 - 15 jaar
Brandblusmiddelen	7 - 30 jaar
Onderwijsvoorzieningen	10 - 40 jaar
Sportvoorzieningen	10 - 40 jaar

Daarbij heeft de raad bepaald dat investeringen met een verkrijgingsprijs lager dan

€ 10.000,- niet geactiveerd worden, maar rechtstreeks ten laste van het programma worden gebracht.

Investerings in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut

Voor investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut geldt dat zij bij voorkeur niet worden geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie worden gebracht. Voorzover de uitgaven voor degelijke investeringen wel zijn geactiveerd zijn zij gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs dan wel de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. In voorkomende gevallen zijn bijdragen van derden en/of reserves in mindering gebracht zodat op het saldo wordt afgeschreven. De boekwaarden van investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut moeten worden gezien als nog te dekken investeringsrestanten.

In het verleden zijn de afschrijvingstermijnen steeds zoveel mogelijk afgestemd op de verwachte economische levensduur of de verwachte nuttigheidsduur. In januari 2006 heeft de raad voor komende investeringen de volgende richtinggevende maximale afschrijvingstermijnen vastgesteld:

Infrastructurele voorzieningen 15 - 40 jaar

Waterbeheer 15 - 40 jaar

Daarbij heeft de raad bepaald dat investeringen met een verkrijgingsprijs lager dan € 25.000,- niet geactiveerd worden, maar rechtstreeks ten laste van het programma worden gebracht.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen betreffen de participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's. Deze zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de actuele waarde van de aandelen onverhoopt mocht dalen tot onder de verkrijgingsprijs vindt afwaardering tot die actuele waarde plaats. Dit heeft zich in het verslagjaar niet voorgedaan.

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen de nominale waarde i.c. het uitgeleende bedrag verminderd met de reeds afgeloste termijnen. Vanwege de beperkte risico's inzake oninbaarheid zijn voor deze activa geen voorzieningen voor oninbaarheid gevormd.

Bijdragen aan activa in eigendom van derden worden gewaardeerd op het bedrag van de bijdrage, verminderd met de afschrijvingen. De verleende bijdragen worden afgeschreven in de periode waarin het desbetreffend actief van de derde bijdraagt aan de publieke taak.

De overige uitzettingen met een rentetypische looptijd van één jaar of langer worden gewaardeerd op de nominale waarde i.c. het betaalde bedrag verminderd met aflossingen. Het begrip rentetypische looptijd heeft betrekking op de periode van de uitzetting waarin op basis van de voorwaarden van de uitzetting er sprake is van een constante rentevergoeding die niet door de verstrekker beïnvloedbaar is.

Voorraad bouwgronden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, vermeerderd met de bijgeschreven rente. Voorzover de marktwaarde van deze gronden lager is dan de boekwaarde is terzake een voorziening gevormd ter grootte van dit verschil. De in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengsten wegens verkopen. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend (zoals de kosten van verwerving en de kosten van bouwrijpmaken), alsmede rente- en beheerskosten.

Indien met voldoende mate van zekerheid winsten uit de bouwgrondexploitatie als gerealiseerd kunnen worden aangemerkt, worden deze winsten genomen. Zolang deze zekerheid niet bestaat worden de verkregen verkoopopbrengsten geheel op de vervaardigingsprijs in mindering gebracht. Ingeval er winst is genomen, is dit opgenomen in

de boekwaarde van de grond. Voorzover uit de exploitatieopzetten blijkt dat complexen in de toekomst verlieslijdend zullen zijn, is een voorziening gevormd ter grootte van dit verlies. Dit verlies wordt bepaald op de contante waarde van het bedrag, dat zich aan het eind van de looptijd als verlies zal voordoen. Het bedrag van dit verlies en de contante waarde ervan wordt jaarlijks opnieuw vastgesteld.

Vorderingen

De vorderingen worden, onder aftrek van eventuele voorzieningen wegens oninbaarheid, gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Liquide middelen en overlopende activa

Waardering geschiedt tegen de nominale waarde.

Voorzieningen

De voorzieningen worden gevormd voor:

- verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is doch redelijkerwijs is in te schatten;
- bestaande risico's op balansdatum ter zake van verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs te schatten is;
- kosten die in een volgend begrotingsjaar worden gemaakt maar de oorsprong hebben in het begrotingsjaar of een eerder begrotingsjaar en de voorziening strekt tot kostenegalisatie;

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de desbetreffende verplichting of het voorzienbare verlies. Rentetoevoegingen aan voorzieningen vinden niet plaats, tenzij dit voor een specifieke voorziening door een hogere overheid is voorgeschreven.

Vaste schulden

De waardering geschiedt tegen de nominale waarde, verminderd met gedane aflossingen. Onder de langlopende schulden zijn - naast de ten behoeve van de financiering van de gemeentelijke uitgaven opgenomen leningen - tevens opgenomen de ten behoeve van de woningcorporaties opgenomen geldleningen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen van de gemeente wordt gevormd door de reserves en het resultaat na bestemming volgend uit de programmarekening. De reserves bestaan uit:

- de algemene reserves;
- bestemmingsreserves die dienen om ongewenste schommelingen op te vangen in de tarieven die aan derden in rekening worden gebracht, maar die niet specifiek besteed hoeven te worden;
- overige bestemmingsreserves.

Vorming van reserves, alsmede toevoegingen en onttrekkingen aan reserves geschieden conform daartoe door de gemeenteraad genomen besluiten en vinden altijd plaats in het kader van de resultaatbestemming. Voorzover in het verslagjaar nieuwe reserves zijn gevormd worden deze bij de jaarstukken door de raad bekrachtigd. Voorzover aan reserves rente wordt toegevoegd, vindt deze toevoeging eveneens plaats in het kader van de resultaatbestemming.

Resultaat na bestemming

Het resultaat na bestemming over het verslagjaar volgt uit de programmarekening en is afzonderlijk als passiefpost op de balans opgenomen. Bestemming van dit saldo vindt plaats nadat de rekening is vastgesteld.

TOELICHTING OP DE BALANS

ACTIVA

VASTE ACTIVA

Het verloop van de activa gedurende het boekjaar is als volgt weer te geven:

	boekwaarde 31-12-2009	investering	desinve- stering	afschrijving aflossing	bijdragen derden	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2010
Materiële vaste activa	54.115.676	6.132.713	229.725	2.976.398	478.332	1.943.689	54.620.244
Financiële vaste activa	29.934.450	5.159.144	26.835	4.190.854	5.052.641		25.823.264
Totaal	84.050.126	11.291.857	256.560	7.167.251	5.530.974	1.943.689	80.443.509

Op de balans zijn de financiële vaste activa € 163.976,- lager gewaardeerd i.v.m. een voorziening voor onbetaalbaarheid van enkele geldleningen.

Materiële activa

Het verloop van de materiële activa is als volgt:

	boekwaarde 31-12-2009	herbruik- cering	investering	desinve- stering	afschrijving	bijdragen derden	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2010
Gronden en terreinen	1.295.151		94.219		92.790			1.296.579
Woonruimten	13.558				1.275			12.283
Bedrijfsgebouwen	22.250.349		1.411.667		1.111.279			22.550.738
Grond-, weg-, waterb.	26.864.580	-29.206	3.973.503	229.725	1.317.518	478.332	1.943.689	26.839.613
Vervoermiddelen	1.073.986		170.017		93.562			1.150.441
Mach., appar. en Install.	1.140.020	-5.646	95.064		162.743			1.066.695
Over. mat. vaste activa	1.478.032	34.852	388.242		197.232			1.703.894
Totaal	54.115.676	0	6.132.713	229.725	2.976.398	478.332	1.943.689	54.620.244

Het verloop van de materiële vaste activa, ingedeeld naar economisch of maatschappelijk nut was als volgt:

	boekwaarde 31-12-2009	herbruik- cering	investering	desinve- stering	afschrijving	bijdragen derden	afwaarde- ring	boekwaarde 31-12-2010
Totaal economisch nut	42.938.991	29.206	4.553.712	2.225	2.056.239	369.112		45.094.333
Totaal maatsch. nut	11.176.685	-29.206	1.579.001	227.500	920.159	109.221	1.943.689	9.525.912
Totaal	54.115.676	0	6.132.713	229.725	2.976.398	478.332	1.943.689	54.620.244

Om investeringen te kunnen doen worden waar mogelijk ook reserves ingezet. Per einde boekjaar is nog ruim € 8 miljoen beschikbaar voor investeringsactiviteiten. Verwezen wordt naar het overzicht van de reserves.
In de begroting over 2010 worden afschrijvingstermijnen gehanteerd van 1 tot 40 jaar.

Financiële vaste activa

De specificatie hiervan luidt:

	boekwaarde 31-12-2009	investering	desinve- stering	afschrijving aflossing	bijdragen derden	afwaar- deringen	boekwaarde 31-12-2010
Kapitaalverstr. aan deelnemingen	336.184						336.184
Kapitaalverstr. aan gemeensch. regel.	45.378						45.378
Leningen aan woningcorporaties	29.147.941			4.150.832			24.997.109
Leningen aan deelnemingen	25.865						25.865
Overige langlopende leningen	372.994	70.332		40.022			403.304
Overige ultz. rentetyp. looptijd > 1 jaar	6.087	36.171	26.835				15.423
Bijdr. aan activa eigendom derden	0	5.052.641			5.052.641		0
Totaal	29.934.450	5.159.144	26.835	4.190.854	5.052.641	0	25.823.264

Kapitaalverstrekking aan deelnemingen

De samenstelling van deze post is als volgt:

	<u>31-12-2009</u>	<u>31-12-2010</u>
Aandelen Friesland Milieu	62.453	62.453
Aandelen Afvalsturing Friesland NV	54.454	54.454
Aandelen Bank Nederlandse Gemeenten	219.277	219.277
Totaal	<u>336.184</u>	<u>336.184</u>

Naast de hierboven genoemde aandelen bezit de gemeente ook nog aandelen in Eneco en Caparis. Deze zijn tegen nihil gewaardeerd. De overige aandelen zijn tegen nominale waarde opgenomen. De werkelijke waarde van de aandelen BNG en Eneco zal aanmerkelijk hoger zijn dan de boekwaarde ervan.

Kapitaalverstrekking aan gemeenschappelijke regelingen

Dit betreft de deelname in het werkkapitaal van de stichting Volkskredietbank.

Leningen aan woningcorporaties

Dit betreft leningen die zijn verstrekt aan de Stichting Woningbouw Actiekarspelen (SWA) te Bultepost en Woonfriesland te Grou.

De onderverdeling en het verloop in 2010 is als volgt:

	<u>saldo</u> <u>31-12-2009</u>	<u>verstruk-</u> <u>king</u>	<u>aflossing</u>	<u>saldo</u> <u>31-12-2010</u>
Stichting Woningbouw Achtkarspelen	15.190.000		3.730.000	11.460.000
Woonfriesland	13.957.940		420.832	13.537.108
	<u>29.147.940</u>	<u>0</u>	<u>4.150.832</u>	<u>24.997.108</u>

Leningen aan deelnemingen

Dit betreft een inschrijving in het Grootboek der Nationale Schuld, te vergelijken met een lening aan de Rijksoverheid.

Overige langlopende leningen

De onderverdeling en het verloop van deze leningen in 2010 is als volgt:

	<u>saldo</u> <u>31-12-2009</u>	<u>verstruk-</u> <u>king</u>	<u>aflossing</u>	<u>saldo</u> <u>31-12-2010</u>
Leningen Sportfondsen Actiekarspelen	93.644	70.332		163.976
Leningen tbv het startersfonds	150.000			150.000
Lening tbv het project mediatheken	117.553		39.185	78.368
Overige leningen	11.797		837	10.960
	<u>372.994</u>	<u>70.332</u>	<u>40.022</u>	<u>403.304</u>

De leningen aan Sportfondsen Achtkarspelen worden verstrekt o.b.v. het exploitatiebekort. Vanwege de onzekerheid over de terugbetaling van deze leningen, is een voorziening getroffen van € 163.976,-. Op de balans zijn leningen en voorziening gesatd.

Uitzettingen met een rentotypische looptijd > 1 jaar

Onder deze post vallen de vorderingen in het kader van het fiets-privé project. Er zijn in 2010 39 nieuwe verstrekkingen geweest met een waarde van € 36.171,-. De aflossingen bedroegen € 26.835,-.

Bijdragen aan activa eigendom derden

Onder deze post valt de roadweg om Bultepost. Dit betreft een provinciale weg waarbij de gemeente een bijdrage aan de provincie verstrekt ten behoeve van de realisatie.

VLOTTENDE ACTIVA

Vorraden

Dit betreft de voorraad bouwgronden per ultimo van het boekjaar. Deze zijn opgenomen tegen de boekwaarde minus de opgebouwde voorziening bouwgrondexploitatie.

	boekwaarde 31-12-2009	boekwaarde 31-12-2010	balans- waarde 31-12-2010
Gronden in exploitatie, bouwterreinen	120.092	374.114	140.422
Gronden in exploitatie, industrieterreinen	-1.492.890	-1.562.739	-1.562.739
Gronden (nog) niet in exploitatie	4.540.830	4.725.380	4.563.717
Totaal	3.168.032	3.536.755	3.141.400

Niet in exploitatie genomen gronden

Van de gronden die nog niet in exploitatie zijn kan het volgende overzicht van het verloop van de boekwaarde worden gegeven:

	boekwaarde 31-12-2009	investering	desinve- stering	naar gron- den in exploitatie	boekwaarde 31-12-2010	voorziening voor verliezen	balans- waarde 31-12-2010
Ruwe gronden, nog niet in exploitatie	2.907.136	392.677	330.000		2.969.812		2.969.812
Gronden, vanaf 2008 in exploitatie							
Surhuizum, Delfvaart	20.176	1.461			21.637	21.637	0
Harkema, De Singel	445.942	40.934			486.876	46.876	440.000
Harkema (Centrum)	221.710	17.727			239.437	49.437	190.000
Buitenpost (Voorstraat)	882.929	40.804			923.733	183.733	740.000
Gerkesklooster (MFA)	0	18.820			18.820	18.820	0
Buitenpost (Komplan II)	62.937	4.398	2.270		65.065	15.066	50.000
Correctie ruwe grond							173.905
Totaal ruwe gronden	4.540.830	516.820	332.270	0	4.725.380	335.568	4.563.717

Voorziening bouwgrondexploitatie

De gronden in Surhuizum, Harkema, Buitenpost en Gerkesklooster zijn nog niet in exploitatie genomen. Bij de waardering ervan werd in voorgaande jaren geen rekening gehouden met een eventuele lagere taxatiewaarde. Vanaf dit begrotingsjaar gebeurt dat wel. Dit heeft geleid tot een correctie van € 335.568,-. Rekening houdend met het positieve verschil (€ 173.905,-) tussen de taxatiewaarde van van de ruwe gronden en de boekwaarde ervan bedraagt de toevoeging aan de voorziening bouwgrondexploitatie € 161.663,-.

Naast bovenstaande is de voorziening bouwgrondexploitatie bedoeld voor het opvangen van verwachte toekomstige verliezen die zich voordoen in de complexen. Uit de exploitatieopzetten per 1-1-2011 blijkt een verwacht verlies voor complex Surhuisterveen Vierhulsterweg van € 233.692,-, zie hieronder. Ook dit bedrag is opgenomen in de voorziening bouwgrondexploitatie. Het totaalbedrag van die voorziening is op de balans in mindering gebracht op de boekwaarde van de voorraad bouwgrond.

Gronden in exploitatie

Van de gronden in exploitatie kan het volgende overzicht worden gegeven:

	boekwaarde 31-12-2009	investering	desinve- stering	winst- uitname	boekwaarde 31-12-2010	voorziening voor verliezen	balans- waarde 31-12-2010
Bouwterreinen:							
Restanten	-369.562	-32.623			-402.185		-402.185
Twijzel, De Boppelannen	-27.931	12.503	1.261		-16.689		-16.689
Surhuisterveen, Vierhulsterweg	2.037.306	143.417			2.180.723	233.692	1.947.031
Surhuisterveen, De Drael	-682.016	-26.408	52.230	760.653	0		0
Twijzelerheide, De Swadde	1.485	27.216	145.040		-116.310		-116.310
Surhuisterveen, Nije Jorden	762.369	282.573	143.370		901.572		901.572
Buitenpost, Mûnewyk	-1.822.518	-26.212	138.475		-1.997.204		-1.997.204
Buitenpost, Over de Vaart	1.244.836	132.416	521.621		855.631		855.631
Surhuisterveen, Zuid 2	-258.679	66.228		50.000	-142.451		-142.451
Kootsterille, De Koalen	-499.023	14.625	188.579		-672.977		-672.977
Boetenslaan, De Wilken	-266.175	40.178			-225.997		-225.997
Totaal bouwterreinen	120.092	633.944	1.190.576	810.653	374.114	233.692	140.422
Industrieterreinen:							
Surhuisterveen, Kommlenzenbosk	-131.078	66.104	170.800		-235.773		-235.773
Buitenpost, De Swadde	314.795	27.178			341.974		341.974
Kootsterille, Oost	-1.851.289	-255			-1.851.544		-1.851.544
Surhuisterveen, Dalweg	174.681	7.923			182.604		182.604
Totaal industrieterreinen	-1.492.890	100.951	170.800	0	-1.562.739	0	-1.562.739
Totaal in exploitatie	-1.372.798	734.895	1.361.376	810.653	-1.188.625	233.692	-1.422.317
Totaal gronden	3.168.032	1.251.715	1.693.646	810.653	3.536.755	569.260	3.141.400

Toekomstig exploitatieresultaat op basis van de exploitatieopzetten per 1-1-2011:

Omschrijving	bouwtterreinen	Industrie- terreinen	Totaal
Geraamde nog te ontvangen opbrengsten	10.603.945	4.407.143	15.011.088
Geraamde nog te maken kosten	5.188.780	-485.293	4.703.487
Toekomstig resultaat o.b.v. eindwaarde	5.415.165	4.892.436	10.307.601
Toekomstig result. o.b.v. contante waarde	3.875.688	4.018.415	7.894.103

Voor een nadere toelichting op de grondexploitatie wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid in het jaarverslag, alsmede het financieel verslag van het gemeentelijk grondbedrijf, dienstjaar 2010.

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar kunnen als volgt worden weergegeven:

	<u>31-12-2009</u>	<u>31-12-2010</u>
Vorderingen op openbare lichamen		
Te vorderen omzetbelasting fiscus	11.883	20.155
Te vorderen omzetbelasting BTW compensatiefonds	3.499.881	3.300.798
Diversen	484.547	534.918
subtotaal	<u>3.996.311</u>	<u>3.855.871</u>
Verstrekte kasgeldleningen		
Uitgegeven daggeldlen	1.660.828	221.113
Op de uitgezette daggeldlen wordt rente ontvangen. In 2010 betreft dit een bedrag van € 4.961,-.		
Overige vorderingen		
Debiteuren algemeen	1.398.043	886.464
Debiteuren sociale zaken	1.387.126	1.074.025
Overige		
subtotaal	<u>2.785.169</u>	<u>1.960.489</u>
Debiteuren Sociale Zaken		
Dit betreffen vorderingen in verband met terug te betalen bijstand, krediethypotheken, leenbijstand en dergelijke.		
totaal uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	<u>8.442.308</u>	<u>6.037.473</u>
<u>Liquide middelen</u>		
De specificaties luiden:	<u>31-12-2009</u>	<u>31-12-2010</u>
Kasrekeningen	35.000	41.232
Banksaldi	-2.079.594	-2.377.757
Girozaldi	15.993	47.493
Totaal	<u>-2.028.501</u>	<u>-2.289.032</u>
<u>Overlopende activa</u>		
De specificaties luiden:	<u>31-12-2009</u>	<u>31-12-2010</u>
Voortbetaalde bedragen	81.043	47.939
Nog te ontvangen bedragen	1.139.806	1.049.166
Totaal	<u>1.220.849</u>	<u>1.097.106</u>

De nog te ontvangen bedragen hebben met name betrekking op de nog te ontvangen rentebetalingen van woningbouwverenigingen in verband met de aan deze instellingen verstrekte geldleningen.

PASSIVA

VASTE PASSIVA

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende componenten:

	stand 31-12-2009	stand per 31-12-2010
Algemene reserve	10.303.446	9.400.246
Bestemmingsreserves voor egalisatie van tarieven	3.677.928	3.652.622
Overige bestemmingsreserves		
t.b.v. egalisatie van de exploitatie	4.571.477	5.128.157
t.b.v. dekking van investeringskosten	8.411.490	7.342.743
t.b.v. dekking van afschrijvingskosten	476.508	693.800
Resultaat na bestemming	1.325.749	-653.930
Totaal	28.766.591	25.563.639

Het verloop in 2010 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Omschrijving	saldo 31-12-2009	toevoeging via resultaat- bestemming	bestem- ming resultaat	vermindering via resultaat- bestemming	vermindering i.v.m. afschrijving	saldo 31-12-2010
Vrije algemene reserve	1.102.446	221.630	1.325.749	2.049.579		600.246
Algemene reserve weerstandsvormogen	9.201.000			401.080		8.800.000
Saldo voorgaande dienstjaren	1.325.749		-1.325.749			0
Saldo lopend dienstjaar	0		-653.930			-653.930
Reserve tariefegalitatie riolering	3.160.412	119.840				3.280.252
Reserve tariefegalitatie reiniging	517.516			145.146		372.370
Reserve flankerend befeld personeel	488.526	141.492		175.723		454.295
Reserve project noflik wonen/ SOFA	214.706	49.911		824		263.793
Reserve aanleg speeltoerellen	9.501			9.501		0
Reserve economische sociale stimulering	190.078	45.378		235.456		0
Reserve tariefegalitatie winstafdrachten GREX	572.414	875.774		801.705		646.483
Reserve waarborgfonds schulddienstverlening	0	234.185				234.185
Reserve recreatie	77.148	19.170		8.980		87.337
Reserve cultuurbeleid	20.000			20.000		0
Reserve WMO	850.311			18.970		831.341
Reserve aanpassingen MFC S'veen	133.438			1.501		131.937
Reserve inburgering	191.461			2.596		188.865
Reserve reintegratiedeel participatiebudget	500.678			106.461		394.217
Reserve inkomensvoorziening	151.255	200.000		311.369		39.886
Reserve kosten geluidsbeleid	17.670			17.670		0
Reserve overlopende posten	1.104.381	1.855.818		1.104.381		1.855.818
Reserve welzijnsprogramma	49.911			49.911		0
Reserve groot onderhoud gemeentekantoor	193.529	1.123		180.000		14.652
Reserve revitalisering bedrijventerreinen	177.523			71.309		106.214
Reserve gemeentelijke bijdrage PVVP	91.000					91.000
Reserve ontwikkelingsfonds Achtkaarspel	4.651.747	465.769		11.850		5.105.666
Reserve inhaafslag groot onderhoud wegen	1.908.248			689.552		1.298.696
Reserve vervanging speeltoestellen	268.723	62.649		79.309		252.063
Reserve verplaatsing milieuhinderlijke bedrijven	440.769			440.769		0
Reserve GRP buitengebied	205.466			13.685		191.781
Reserve herziening bestemmingsplannen	376.388	1.225		94.942		282.671
Reserve materieel gemeentewerken	98.097	21.300		119.397		0
Reserve verbouw gemeentekantoor	476.500	217.300				693.800
Totaal eigen vermogen	28.766.591	4.532.564	-653.930	7.081.587	0	25.563.639

Zie voor een nadere toelichting op de reserves bladzijde 119 en verder.

Voorzieningen

Het in de balans opgenomen bedrag voor voorzieningen bestaat uit de volgende componenten:

	stand 31-12-2009	stand per 31-12-2010
Voorzieningen voor verplichtingen en verliezen	2.023.713	1.915.961
Voorziening t.b.v. toekomstige kosten	2.637.750	2.533.650
Saldering	-232.937	-559.331
Totaal voorzieningen	4.428.525	3.899.279

Het verloop in 2010 wordt in onderstaand overzicht weergegeven:

Omschrijving	saldo 31-12-2009	toevoeging t.i.v. programma	vrijgevallen bedragen tgv exploit.	aanwan- dingen	saldo 31-12-2010
Voorziening bouwgrondexploitatie	139.293	256.062			395.355
Voorziening waarborgfonds schulddienstverlening	245.054		232.738	12.316	0
Voorziening bouwrijpmaken bouwgrondexploitatie	937.954		33.920		904.034
Voorziening BTW/BCF	192.779			10.184	182.595
Voorziening leningen Sportfondsen Achtkarspelen	208.644		4.668		203.976
Voorziening bekort Caparis	0	230.000			230.000
Voorziening subsidie Dalstrafiem	299.988			299.988	0
Voorziening baggeren	0	321.456			321.456
Voorziening onderhoud sportaccommodaties	915.678	37.000		686.303	266.375
Voorziening verblijfsaccommodaties	521.232	90.940		46.494	565.678
Voorziening groot onderhoud basisscholen + gymkolen	1.200.839	536.150		356.849	1.380.140
Totaal voorzieningen	4.661.463	1.471.608	271.326	1.412.134	4.449.611
Saldering met activa op balans	-232.937				-559.331
Totaal voorzieningen	4.428.525				3.890.279

Zoals bij de voorraden al aangegeven is de voorziening bouwgrondexploitatie op de balans gesaldeerd met de boekwaarde van de bouwgronden. De voorziening leningen Sportfondsen Achtkarspelen is voor € 163.976,- gesaldeerd met de aan Sportfondsen verstrekte leningen. Het in de voorziening resterende bedrag van € 40.000,- is bestemd voor het afdekken van het verwachte exploitatietekort over 2010. Zie voor een nadere toelichting op de voorzieningen bijlage 123 en verder.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

	stand per 31-12-2009	stand per 31-12-2010
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen	47.283.054	47.580.747
Waarborgsommen	1.361	1.361
Totaal vaste schulden	47.284.416	47.591.108

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2010.

	stand per 31-12-2009	vermeer- deringen	aflos- singen	stand per 31-12-2010
Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen:				
- t.b.v. Stichting Woningbouw Achtkarspelen	15.190.000		3.730.000	11.460.000
- t.b.v. Woonfriesland	13.957.941		420.832	13.537.109
subtotaal woningbouw	29.147.941	0	4.150.832	24.997.109
- t.b.v. eigen financiering	18.135.114	8.145.000	3.687.476	22.592.638
Waarborgsommen	1.361			1.361
Totaal vaste schulden	47.284.416	8.145.000	7.838.307	47.591.108

De rente- en aflossingsverplichtingen van de leningen berusten bij de gemeente Achtkarspelen. De totale rentelast over 2010 bedroeg € 2.066.146,-. De verstrekte geldleningen ten behoeve van de woningbouw (Stichting Woningbouw Achtkarspelen en Woonfriesland) zijn onder de activa van de balans opgenomen onder de financiële vaste activa. Het bedrag aan aflossingen dat binnen één jaar vervalt, dus in het begrotingsjaar 2011, bedraagt € 8.864.756,-.

VLOTTENDE PASSIVA

De vlottende passiva bestaan uit de volgende componenten:

	stand per 31-12-2009	stand per 31-12-2010
Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar	6.962.566	5.356.035
Overlopende passiva	7.236.567	5.866.234
Totaal vlottende passiva	14.199.133	11.222.269

Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

Deze schulden kunnen als volgt worden weergegeven:

	31-12-2009	31-12-2010
Bank- en girosaldo	0	0
Overige schulden		
- crediteuren	5.869.004	4.348.320
- crediteuren sociale zaken	1.097.684	1.011.434
- salarissen en sociale lasten	-183	-5.438
- overige schulden	-3.939	1.719
Totaal	6.962.566	5.356.035

Overlopende passiva

De overlopende passiva bestaan uit de volgende posten:

	31-12-2009	31-12-2010
Nog te betalen bedragen	1.522.545	2.467.672
Vooruit ontvangen bedragen	8.130	8.130
Vooruit ontvangen voorschotbedragen	5.705.893	3.390.432
Totaal	7.236.568	5.866.234

Nog te betalen bedragen

Dit betreft onder andere de rente van geldleningen en diverse overige afrekeningen en verplichtingen welke reeds in 2010 zijn aangegaan maar per de balansdatum nog niet in rekening zijn gebracht.

Ook de van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen vallen onder de overlopende passiva.

Waarborgen en garanties

De gemeente Achtkarspelen heeft zich garant gesteld voor de betaling van de rente en aflossing van door diverse instellingen en particulieren aangegane geldleningen.

De navolgende groepen zijn te onderscheiden:

Omschrijving	Oorspronkelijk bedrag	Percentage borgstelling	Restant begin jaar	Restant eind jaar	Risico gemeente
Gewaarborgde leningen voor het verkrijgen/verbeteren van woningen	26.135.589	50%	13.280.326	12.911.233	6.455.617
Gewaarborgde leningen in het kader van de regeling GSHG	33.105	100%	977	642	642
Klimtleningen	2.287.053	0%	0	0	0
Gewaarborgde leningen t.b.v. rechtspersonen	30.251.071	100%	19.770.419	19.381.637	19.381.637
Gewaarborgde leningen t.b.v. rechtspersonen	2.949.572	diverse	0	0	0
Totaal	61.656.390		33.051.722	31.293.512	25.837.896

In 2010 hebben zich geen verliezen wegens verleende garantstellingen voorgedaan.

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

In het jaar 2009 is met een leverancier een lease-overeenkomst aangegaan tot plaatsing van 15 reprosmachines. Deze overeenkomst loopt tot en met het jaar 2013 en de vaste kosten bedragen € 11.496,- per jaar.

Nadere toelichting reserves

Hieronder wordt per reserve een nadere toelichting gegeven omtrent de aard en reden van elke reserve, alsmede, voorzover van toepassing, de mutatie daarin in 2010. Deze mutaties zijn gebaseerd op de begroting, een afzonderlijk raadsbesluit of de in de laatst vastgestelde nota reserves en voorzieningen opgenomen detailbeschrijvingen. Deze mutaties passen alle binnen de doelstelling die de raad voor elke reserve heeft vastgesteld.

Algemene reserves

Algemene reserves, programma dienstverlening

Tot de algemene reserve worden gerekend alle reserves, niet zijnde een bestemmingsreserve. De algemene reserve bestaat uit de twee volgende componenten:

- de *vrije algemene reserve*, die beschikbaar is voor alle mogelijke doeleinden. Onvoorziene kosten, de lasten verbonden aan nieuw beleid of tekorten kunnen ten laste van deze reserve worden gebracht. Een eventueel positief financieel resultaat per ultimo begrotingsjaar, het zogenaamde resultaat na bestemming komt ten gunste van deze reserve. Ook kunnen de saldi van reserves die overbodig zijn aan de vrije algemene reserve worden toegevoegd. Saldo 31-12-2010 € 600.246,-.
- de *algemene reserve weerstandsvermogen* is bedoeld om financiële tegenvallers, calamiteiten en risico's voortvloeiend uit de risico's die genoemd zijn in de paragraaf weerstandsvermogen op te vangen. Saldo 31-12-2010 € 8.800.000,-.

In 2010 hebben zich op de vrije algemene reserves de volgende mutaties voorgedaan:

Toevoegingen:

• saldo van de jaarrekening 2009	1.325.749,-
• restantsaldo reserve economische stimulering	124.153,-
• restantsaldo reserve goudsbeleid	522,-
• opheffen reserve aanleg speelterreinen	9.501,-
• restantsaldo reserve materieel gemeentewerken	87.454,-
totaal toevoegingen	1.547.379,-

Onttrekkingen:

• afwaarderingen activa	1.564.413,-
• saldo tweede bestuursrapportage	408.406,-
• verbetering binnenklimaat onderwijshuisvesting	57.901,-
• invoeringskosten wabo	18.859,-
totaal onttrekkingen	2.049.579,-

Per saldo betekent dit een onttrekking van € 502.200,-.

De omvang van de algemene reserve weerstandsvermogen is in 2010 verminderd met een bedrag groot € 401.000,- ten behoeve van afwaarderingen van activa.

Saldi voorgaande dienstjaren

Conform artikel 42 lid 2 van het "Besluit Begroting en Verantwoording" (BBV) wordt het saldo van de rekening van baten en lasten afzonderlijk opgenomen in de balans en vindt bestemming van het saldo plaats nadat de jaarrekening is vastgesteld. Het saldo over 2009 bedroeg € 1.325.749,- positief. Dit bedrag is aan de vrije algemene reserve toegevoegd.

Saldo lopend dienstjaar

Het saldo lopend dienstjaar geeft het saldo na bestemming uit de programmarekening weer. Dit saldo is (mits positief) vrijelijk te bestemmen en valt onder de vrije algemene reserve. Het nadelig saldo over 2010 na bestemming bedraagt € 653.930,-.

Bestemningsreserves

Programma Zorg en Welzijn

Reserve WMO

Deze reserve is in 2006 ontstaan uit de reserve WVG. Het doel van deze reserve is het opvangen van onder- en overschrijdingen in de besteding van de jaarlijks begrote WMO-budgetten. In verband hiermee en voor het ontwikkelen van een programma vitalisering 55-plussers is € 18.970,- aan de reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 831.341,-.

Reserve aanpassingen MFC Surhuisterveen

De reserve aanpassingen MFC Surhuisterveen is in 2002 ontstaan en heeft vanaf 2010 als doel de het dekken van eventuele kosten voortvloeiende uit de verzelfstandiging van het MFC Surhuisterveen. In verband met een negatieve inflatiecorrectie in 2009 is in 2010 € 1.501,- aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 131.937,-.

Reserve Inburgering

De reserve inburgering vangt de fluctuaties in het uitgavenpatroon van de regeling opvang asielzoekers op. In verband hiermee is € 2.596,- aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 188.865,-.

Reserve welzijnsprogramma

De reserve welzijnsprogramma was bedoeld om projecten die een bijdrage leveren op sociaal/cultureel gebied te steunen door middel van subsidie en compensatie te bieden bij de jaarlijkse afrekening van de subsidie. In de laatste nota reserves en voorzieningen is bepaald deze reserve op te heffen en het saldo over te hevelen naar de reserve sociaal ontwikkelingsfonds Achtkarspelen. Saldo 31-12-2010 € 0,-.

Programma Werk en Bijstand

Reserve re-integratiedeel participatiebudget

De reserve is structureel bestemd om de schommelingen in het re-integratiedeel P-budget, voorover deze niet via de balans kunnen worden opgevangen, op te vangen. Daarnaast wordt deze reserve ingezet voor de (incidentele) dekking van de Lauwerspas t/m 2010 (o.b.v. raadsbesluit) In verband hiermee is € 106.461,- aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 394.217,-.

Reserve inkomensvoorziening

Deze reserve dient om de risico's die voortvloeien uit de schommelingen in het aantal bijstandgerechtigden en de fluctuaties in de rijksbijdrage op te vangen. Op grond van de tweede bestuursrapportage is € 200.000,- aan deze reserve toegevoegd. In verband met de egalisering van de kosten van de inkomensvoorzieningen is € 311.369,- aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 39.886,-.

Reserve Sociaal Ontwikkelingsfonds Achtkarspelen

De reserve sociaal ontwikkelingsfonds Achtkarspelen is ontstaan uit de reserve project noflik wenjen. Met de middelen van het SOFA wordt beoogd het tot stand brengen van structurele verbeteringen in de leefbaarheid, in de sociale cohesie en de eigen kracht van dorpen en/of wijken. Het saldo van de reserve welzijnsprogramma aan deze reserve toegevoegd. Saldo 31-12-2010 € 263.793,-.

Reserve waarborgfonds schulddienstverlening

Deze reserve is in 2010 gevormd uit de voorziening waarborgfonds schulddienstverlening. Doel ervan is burgers met een acute schuldproblematiek (cliënten) snel en tegen zo weinig mogelijk kosten uit de problemen met schuldeisers helpen. Daarbij worden crediteuren van cliënten afgekocht. Cliënten lossen maandelijks af en deze bedragen komen weer ten gunste van de reserve. Saldo 31-12-2010 € 234.185,-.

Programma Cultuur en Sport

Reserve cultuurbeleid

De gemeente Achtkarspelen wil zich steviger op de kaart zetten voor inwoners, bestaande en nieuwe bedrijven en toeristen. Om hieraan uitvoering te geven is de reserve cultuurbeleid van belang. In mei 2010 heeft de raad besloten het saldo van deze reserve in te zetten voor het

realiseren van een historisch informatiepunt in de bibliotheekvestigingen. In verband hiermee is er € 20.000,- aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 0,-.

Programma Economie en toerisme

Reserve ontwikkelingsfonds Achtkarspelen

De reserve OFA is in 2008 ontstaan. Het doel van deze reserve is het realiseren van de strategische lange termijn doelen van de gemeente Achtkarspelen door middel van effectieve, rendabele structuurversterkende en duurzame investeringen in de:

- hoofdinfrastructuur (weg, water, spoor, telecommunicatie, terminals);
- economische infrastructuur (bedrijfslocaties, kennis, detailhandelsstructuur, toerisme etc.);
- woningmarktversterkende infrastructuur (m.n. herstructurering; er wordt namelijk vanuit gegaan dat woningbouwlocaties, eventueel met behulp van externe subsidiestromen, zoveel mogelijk rendabel zijn qua exploitatie;
- versterking van de sociale infrastructuur.

Het fonds dient te leiden tot het geconcentreerd inzetten van middelen voor de realisatie van de echt strategische projecten die noodzakelijk zijn om de politieke en strategische doelen van Achtkarspelen te bereiken. Het fonds dient dus niet ad-hoc en versnipperd ingezet te worden voor het oplossen van allerlei incidentele knelpunten.

De toevoeging over 2010 bedraagt € 25.000,- conform de begroting en € 440.769,- vanwege de opheffing van de reserve verplaatsing milieuhinderlijke bedrijven. De onttrekking bedraagt € 11.850,- en houdt verband met het voorbereidingskrediet stationsomgeving Buitenpost. Saldo 31-12-2010 € 5.105.666,-.

Reserve recreatie

In 2004 is er een beleidsnotitie recreatie en toerisme 2004-2012 opgesteld waarin actiepunten staan opgenoemd ter bevordering van recreatie en toerisme. De reserve recreatie en toerisme is nodig om de actiepunten te kunnen realiseren. In 2010 is er conform de begroting € 19.170,- aan deze reserve toegevoegd. De uitgaven op het gebied van recreatie ter grootte van € 8.980,- zijn aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 87.337,-.

Reserve economische sociale stimulering

Deze reserve heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de economische en sociale ontwikkeling van de gemeente. De reserve zal voor de volgende zaken ingezet kunnen worden:

- werving van nieuwe bedrijven;
- behoud en stimulering van het bestaande bedrijfsleven;
- stimulering en ondersteuning van startende ondernemers
- projecten gericht op het genereren van werkgelegenheid.

In de laatste nota reserves en voorzieningen is bepaald dat deze reserve wordt opgehoeven en het saldo wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

De toevoeging bedroeg conform de begroting € 45.378,-. De kosten gemaakt in het kader van de economische stimulering bedroegen in 2010 € 111.303,-, wat ten laste van deze reserve is gebracht. Het resterende eindsaldo bedroeg € 124.153,- wat aan de algemene reserve is toegevoegd. Saldo 31-12-2010 € 0,-.

Reserve revitalisering bedrijventerreinen

Deze reserve is ontstaan in 2005 uit winsten uit de bouwgrondexploitatie. Deze worden ingezet bij de revitalisering van bedrijventerreinen in een aantal dorpen. Vanwege de kosten van de revitalisering van De String is er € 71.309,- aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 106.214,-.

Programma Wonen

Reserve aanleg speelterreinen

Deze reserve is in 1995 ontstaan als gevolg van een schenking van NUON aan een aantal gemeenten in verband met de verkoop van "Telekabel" aan NUON met als doel de verbondenheid van NUON met de regio te vergroten. In de laatste nota reserves en voorzieningen is besloten deze reserve op te heffen en het saldo toe te voegen aan de algemene reserve. Saldo 31-12-2010 € 0,-.

Reserve herziening bestemmingsplannen

Deze reserve is bestemd voor de herziening van verouderde bestemmingsplannen, en het aanpassen van woon- en structuurvisies. Aan deze reserve is conform de begroting € 1.225,- toegevoegd. Vanwege de kosten van de visieontwikkeling Kollum-Buitenpost, het opstellen van een

structuur- en woonvisie en de actualisering van bestemmingsplannen is € 94.942,- aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 282.671,-.

Reserve tariefegalisatie winstafrachten grondexploitatie

Deze reserve dient ervoor om te zorgen dat de structurele winstuitname uit de bouwgrondexploitatie op een egale manier plaatsvindt. De winstuitname werd tot en met 2007 op begrotingsbasis als structurele bate in de exploitatie geboekt. Met ingang van 2008 wordt dit in acht jaar afgebouwd. De onttrekking in 2010 is overeenkomstig de begroting en bedraagt € 801.705,-. Vanwege de realisatie van winsten binnen de bouwgrondexploitatie is € 875.774,- aan deze reserve toegevoegd. Saldo 31-12-2010 € 646.483,-.

Reserve vervanging speeltoestellen

De reserve vervanging speeltoestellen dient ter dekking van de kosten van vervanging van speeltoestellen. Deze worden gezien als een investering met maatschappelijk nut. In 2010 is er € 62.649,- aan deze reserve toegevoegd en wegens kosten € 79.309,- aan de reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 252.063,-.

Programma Verkeer en Landschap

Reserve gemeentelijke bijdrage PVVP (prov. verkeers- en vervoersplan)

Deze reserve is bestemd voor de gemeentelijke bijdragen aan de provincie voor gezamenlijke projecten in het kader van de PVVP, in het bijzonder de reconstructie van de N358 Buitenpost-Augustinusga. Saldo 31-12-2010 € 91.000,-.

Reserve inhaalslag groot onderhoud wegen (niet-levensduur verlengend)

De gelden in deze reserve worden gebruikt ter dekking van de component niet levensduur verlengend onderhoud binnen het wegenbeheersysteem RAWEB. Het bestanddeel (regulier) onderhoud mag niet worden geactiveerd. In de begrotingsjaren 2009-2014 zal jaarlijks een onttrekking aan deze reserve worden gedaan ter hoogte van het benodigde budget niet levensduurverlengend onderhoud binnen RAWEB. Deze onttrekking bedraagt in 2010 € 609.552,-. Saldo 31-12-2010 € 1.298.696,-.

Programma Leefomgeving

Reserve tariefegalisatie riolering

Deze reserve dient ervoor om te zorgen dat de tarieven voor rioolrechten jaarlijks niet te veel van elkaar afwijken; een tariefegalisatiereserve. Toevoeging dan wel onttrekking aan de reserve vindt plaats op basis van het saldo van de baten en lasten op riolering. In 2010 waren de baten op riolering € 119.940,- hoger dan de lasten. Dit bedrag is aan de reserve toegevoegd. Saldo 31-12-2010 € 3.280.252,-.

Reserve tariefegalisatie reiniging

De baten voortkomend uit de reinigingsheffingen moeten de kosten van de reiniging kunnen dekken, maar mogen die niet overtreffen. Om grote fluctuaties in de hoogte van de tarieven te voorkomen worden de overschotten of tekorten toegevoegd c.q. onttrokken aan deze reserve. Over 2010 waren de lasten van de reiniging € 145.146,- hoger dan de baten. Dit bedrag is aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 372.370,-.

Reserve kosten geluidsbeleid

De reserve kosten geluidsbeleid is ingesteld om de kosten te dekken van het opstellen van een nota geluidsbeleid en de inventarisatie van subsidies geluidsanering. In verband hiermee is € 17.148,- aan deze reserve onttrokken. Het resterende eindsaldo van € 522,- is, conform de nota reserves en voorzieningen, toegevoegd aan de algemene reserve. Saldo 31-12-2010 € 0,-.

Reserve verplaatsing milieuhinderlijke bedrijven

Doel van deze reserve is het voorzien in budgettaire mogelijkheden om ten gevolge van de milieuwetgeving de milieuhinderlijke bedrijven te verplaatsen uit de woonbebouwing naar een verantwoorde locatie. In de laatste nota reserves en voorzieningen is bepaald dat deze reserve kan vervallen met overheveling van het saldo naar de reserve ontwikkelingsfonds Achtkarspelen. Saldo 31-12-2010 € 0,-.

GRP buitengebied

De rijksoverheid heeft bepaald dat alle huishoudens op de riolering moeten zijn aangesloten. De reserve GRP buitengebied heeft tot doel de inwoners uit het buitengebied bij de aansluiting op de riolering een bijdrage te kunnen verlenen. In het kader van het IBA-project is in 2010 € 13.685,- aan deze reserve onttrokken. Saldo 31-12-2010 € 191.781,-.

Programma Dienstverlening

Reserve flankerend beleid personeel

Deze reserve is ingesteld ter dekking van de volgende kosten: frictiekosten, concernopleidingsprogramma, flankerend beleid, concernbrede cultuuractiviteiten en andere personeel gerelateerde kosten. Voor deze reserve is een maximum vastgesteld van € 500.000,-. Wegens de kosten van flankerend beleid is € 175.723,- aan deze reserve onttrokken. De toevoeging bedraagt € 141.492,- met name als gevolg van overschrijding van de betreffende P&O budgetten. Saldo 31-12-2010 € 454.295,-.

Reserve groot onderhoud gemeentekantoor

Deze reserve is ontstaan door benutting van een deel van de verhoging van de algemene uitkering uit het gemeentefonds in het jaar 2000. Het doel van deze reserve is het uitvoeren van groot onderhoud (aanpassing en modernisering) van het gemeentekantoor. De toevoeging conform de begroting bedraagt € 1.123,-. Aan deze reserve € 180.000,- onttrokken wegens de kosten van onderhoud aan het gemeentekantoor. Saldo 31-12-2010 € 14.652,-.

Reserve verbouw gemeentekantoor

In gewogen ambitie 2 is besloten tot het instellen van deze reserve, die tot doel heeft het dekken van kapitaallasten die voortvloeien uit de verbouw van het gemeentekantoor. In 2009 is de reserve in het leven geroepen door een toevoeging groot € 476.500,-. Conform de begroting is er in 2010 verder € 217.300,- toegevoegd. Saldo 31-12-2010 € 693.800,-.

Reserve overlopende posten

Ieder begrotingsjaar worden sommige exploitatiebudgetten door verschillende omstandigheden niet (geheel) besteed. Deze komen in beginsel tot uitdrukking in het rekeningresultaat. In sommige gevallen dienen dergelijke budgetten toch behouden te blijven. Deze bedragen worden gestort in deze reserve en vallen in het volgend begrotingsjaar weer vrij. De toevoeging van 2009 (€ 1.104.381,-) is in 2010 weer vrijgevallen. De toevoeging over 2010 was op begrotingsbasis vastgesteld op € 1.933.137,-, de werkelijke toevoeging bedraagt € 1.855.818,-. Saldo 31-12-2010 € 1.855.818,-.

Reserve vervanging materieel gemeentewerken

Deze reserve diende ter dekking van de kosten van aanschaf van materieel gemeentewerken voor zover de investering lager is dan € 10.000,-. Dergelijke aanschaffingen worden ten laste van deze reserve gebracht. In de laatste nota reserves en voorzieningen is bepaald dat deze reserve kan vervallen. Conform de begroting is aan deze reserve € 21.300,- toegevoegd en € 31.943,- onttrokken. Het eindsaldo van € 87.454,- is aan de algemene reserve toegevoegd. Saldo 31-12-2010 € 0,-.

Nadere toelichting voorzieningen

Hieronder wordt per voorziening een nadere toelichting gegeven omtrent de aard en reden van elke voorziening, alsmede, voor zover van toepassing, de mutatie daarin in 2010.

Programma Onderwijs en jeugdzaken

Voorziening groot onderhoud basisscholen + gymlokalen

Deze voorziening is in 2009 ingesteld ten behoeve van het dekken van de kosten van planmatig onderhoud aan basisscholen en gymlokalen. De toevoeging over 2010 bedroeg € 536.150,- terwijl onderhoudskosten ter grootte van € 356.849,- ten laste van deze voorziening zijn gebracht. Saldo 31-12-2010 € 1.380.140,-.

Programma Zorg en welzijn

Voorziening onderhoud welzijnsaccommodaties

Het doel van deze voorziening is het financieren van planmatig onderhoud aan welzijnsaccommodaties. De voorziening is niet bedoeld voor sportaccommodaties. Ook groot onderhoud aan dorpshuizen valt onder deze voorziening. In 2010 is aan deze voorziening conform de begroting € 38.000,- toegevoegd, alsmede een bedrag groot € 52.940,- zijnde het saldo van de posten onderhoud welzijnsaccommodaties en peuterspeelzalen. Onderhoudskosten ter grootte van € 46.494,- zijn ten laste van deze voorziening gebracht. Saldo 31-12-2010 € 565.678,-.

Programma Cultuur en Sport

Voorziening onderhoud sportaccommodaties

Het doel van deze voorziening is het financieren en dekken van planmatig onderhoud aan sportaccommodaties. Hieronder vallen ondermeer de sporthallen en gymlokalen. In 2010 is aan deze voorziening conform de begroting € 37.000,- toegevoegd. Onderhoudskosten ter grootte van € 686.303,- zijn ten laste van deze voorziening gebracht. Saldo 31-12-2010 € 266.375,-.

Voorziening leningen Sportfondsen Achtkarspelen

De gemeente dient aan Sportfondsen Achtkarspelen renteloze leningen te verstrekken ingeval van exploitatietekorten bij het zwembad Bultenpost. Over de jaren 2007 tot en met 2009 is in totaal € 163.976,- aan leningen verstrekt. Omdat deze leningen mogelijk niet terugbetaald kunnen worden is deze voorziening ingesteld om de eventuele oninbaarheid van de lening op te kunnen vangen. Het verwachte tekort over het jaar 2010 bedraagt € 40.000,-. Dit bedrag is ook in deze voorziening opgenomen. Saldo 31-12-2010 € 203.976,-.

Programma Werk en Bijstand

Voorziening waarborgfonds schulddienstverlening

Deze voorziening is in 2008 ingesteld tot een bedrag van € 250.425,- om middelen beschikbaar te hebben om in het kader van de schulddienstverlening schulden van cliënten jegens derden over te nemen. De verstrekking van waarborgfondskredieten ter grootte van € 12.316,- is ten laste van deze voorziening geboekt. In de laatste nota reserves en voorzieningen is bepaald dat deze voorziening omgezet wordt in een reserve. Het resterende saldo van € 232.738,- is daardoor vrijgevallen ten gunste van de exploitatie. Dit is vervolgens toegevoegd aan de reserve waarborgfonds schulddienstverlening. Saldo 31-12-2010 € 0,-.

Voorziening tekort Caparis

Op basis van de beschikbare informatie omtrent het financiële jaarresultaat van Caparis, waarvan de gemeente aandeelhouder is, is de verwachting dat er sprake zal zijn van een tekort van € 2.300.000,-. Het aandeel van Achtkarspelen daarin bedraagt € 230.000,-. Dit bedrag is in deze voorziening gestort. In de paragraaf weerstandsvermogen in het jaarverslag is dit nader toegelicht. Saldo 31-12-2010 € 230.000,-.

Programma Wonen

Voorziening bouwrijpmaken bouwgrondexploitatie

Deze voorziening is bedoeld voor het dekken van de kosten van het afronden van werkzaamheden in verband met het bouwrijpmaken van nagenoeg afgewikkelde complexen. In 2010 is een bedrag groot € 33.920,- uit deze voorziening vrijgevallen. Saldo 31-12-2010 € 904.034,-.

Voorziening subsidie Dalstrahiem

In 2009 is in het kader van de regeling "tijdelijke stimuleringsregeling woningbouwprojecten 2009" een stimuleringssubsidie groot € 299.988,- ontvangen, welk bedrag in deze voorziening is gestort. Deze subsidie wordt ingezet t.b.v. de bouw het complex Dalstrahiem nabij het Torenplein te Surhuisterveen. In 2010 is deze subsidie geheel ten laste van deze voorziening uitbetaald. Saldo 31-12-2010 € 0,-.

Voorziening bouwgrondexploitatie

Deze voorziening is bedoeld voor het opvangen van verwachte verliezen op de in exploitatie genomen complexen in de bouwgrondexploitatie. Daarnaast is deze voorziening bedoeld voor het compenseren van negatieve verschillen tussen de boekwaarde en de taxatiewaarde van nog niet in exploitatie genomen gronden. Wegens verwachte verliezen en negatieve verschillen is € 256.062,- aan deze voorziening toegevoegd. Saldo 31-10-2010 € 395.355,-.

Programma Leefomgeving

Voorziening baggeren

Voorheen werden de kosten van het baggeren van watergangen goactiveerd. Dit is echter niet meer toegestaan. Om toch de voorgenomen werkzaamheden aan de havens van Gerkesklooster, Kootstertille en De Swadde te Twijzelerheide uit te kunnen voeren, is dit begrotingsjaar de voorziening baggeren ingesteld. De toevoeging bedraagt, als bepaald in de tweede bestuursrapportage, € 321.456,-. Saldo 31-12-2010 € 321.456,-.

Programma Dienstverlening

Voorziening BTW/BCF, programma dienstverlening

Deze voorziening is destijds ingesteld om mogelijke claims van de fiscus voortvloeiend uit de uitvoering van de btw en bcf regelgeving in onze gemeente te kunnen afdekken. Voor de afrekening 2007-2010 wordt nog een claim verwacht van € 100.000,-. Het resterende saldo zal worden ingezet voor de borging van de fiscale risico's binnen alle processen in het kader van het horizontaal toezicht. Saldo 31-12-2010 € 182.595,-.

Gemeente Achtkarspelen
Jaarrekening 2010

Toelichting op de programmarekening 2010

De programmarekening met toelichting is de tegenhanger van het overzicht van baten en lasten met toelichting, zoals die in de begroting is opgenomen. Het overzicht van baten en lasten in de begroting 2010 is ingedeeld naar de tien programma's waarin alle baten en lasten zijn opgenomen, inclusief de algemene dekkingsmiddelen en de mutaties in de reserves.

De jaarrekening over begrotingsjaar 2010 sluit met een negatief saldo van € 654.000,-.
 De belangrijkste tegenvallers die dit saldo veroorzaakt hebben zijn:

Het verlies op het complex Vierhuisterweg en de herwaardering van ruwe gronden	-256.000
De verplaatsing van het terrein van de stichting survival Kootstertille	-220.000
Meer kosten door een hogere vraag naar bijzondere bijstand	-90.000
Hogere kosten van gladheidsbestrijding i.v.m. de lange winterperiode	-67.000
Saldo van overige invloeden	-21.000
Resultaat na bestemming	-654.000

Voor een toelichting op de verschillen tussen begroot 31-12 en de realisatie wordt verwezen naar de analyse in het jaarverslag. De toelichting hieronder is een weergave van de belangrijkste verschillen tussen de begrote bedragen per 1-1 en 31-12
 Verder bevat deze toelichting een overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien en een overzicht van de incidentele baten en lasten.

1. Verschillen tussen begroot 1-1 en 31-12

1.1 Programma 1, Onderwijs en Jeugdzaken

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	977.482	1.091.173	1.135.337
Lasten	5.157.620	5.536.665	5.646.954
Resultaat voor bestemming 1)	-4.180.138	-4.445.492	-4.511.617
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0
Resultaat na bestemming 1)	-4.180.138	-4.445.492	-4.511.617

1) In deze opzet zijn de resultaten voor en na bestemming exclusief de algemene dekkingsmiddelen, omdat die niet naar de afzonderlijke programma's kunnen worden toegerekend.

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12

Baten

De baten zijn bij begrotingswijziging verhoogd met bijna € 114.000,-. De voornaamste oorzaak hiervan is de rijksbijdrage voor de verbetering van het binnenklimaat en energiebesparende maatregelen op scholen.

Lasten

De lasten zijn bij begrotingswijziging verhoogd met ruim € 379.000,-. Dit is veroorzaakt door de volgende posten:

Gemeenschappelijke onderwijslasten - onderwijsaccommodaties	285.000
Jeuggezondheidszorg, tweede berap	197.000
Onderwijsachterstanden beledf	-82.000
Saldo overige invloeden	-21.000
	379.000

1.2 Programma 2, Zorg en Welzijn

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	449.915	449.915	641.829
Lasten	6.914.264	6.898.485	6.805.661
Resultaat voor bestemming	-6.464.349	-6.448.570	-6.163.832
Toevoeging/onttrekking aan reserves	1.501	43.501	21.295
Resultaat na bestemming	-6.462.848	-6.405.069	-6.142.537

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12**Baten**

Bij de baten hebben zich op begrotingsbasis geen verschillen voorgedaan.

Lasten

De lasten zijn op begrotingsbasis met € 16.000,- verlaagd. Dit is het saldo van de volgende posten:

Gezondheidszorg, tweede berap	-200.000
Diverse posten WMO	140.000
Welzijnsaccommodaties, verlagen investeringskredieten	-31.000
Ouderenwerk, mantelzorg en vrijwilligerswerk	44.000
Saldo overige invloeden	31.000
	-16.000

1.3 Programma 3, Werk en Bijstand

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	19.079.296	20.774.358	24.793.715
Lasten	22.629.326	24.252.058	28.698.353
Resultaat voor bestemming	-3.550.030	-3.477.700	-3.904.638
Toevoeging/onttrekking aan reserves	96.000	-349.054	-13.759
Resultaat na bestemming	-3.454.030	-3.826.754	-3.918.396

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12**Baten**

De baten zijn bij begrotingswijziging verhoogd met € 1.695.000,-. Dit is veroorzaakt door de volgende posten:

Participatiebudget - rijksbijdrage reïntegratie	49.000
Inkomensvoorzieningen Achtkarspelen - rijksbijdrage	819.000
Inkomensvoorzieningen Kollumerland - rijksbijdrage	220.000
Minimabeleid - schulddienstverlening Achtkarspelen	318.000
Sociale werkvoorziening - rijksbijdrage	261.000
Saldo overige invloeden	28.000
	1.695.000

Lasten

De lasten zijn per begrotingswijziging toegenomen met € 1.623.000,-. Dit is veroorzaakt door de volgende posten:

Participatiebudget - reïntegratie in Achtkarspelen	81.000
Inkomensvoorziening, periodieke bijstand Achtkarspelen	819.000
Inkomensvoorziening, periodieke bijstand Kollumerland	220.000
Minimabeleid - armoedebestrijding, bijzondere bijstand en schulddienstverlening	61.000
Sociale werkvoorziening - vergoeding en toevoeging aan voorziening	491.000
Saldo overige invloeden	-49.000
	1.623.000

1.4 Programma 4, Cultuur en Sport

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	467.537	467.537	619.726
Lasten	4.541.721	4.684.588	4.849.954
Resultaat voor bestemming	-4.074.184	-4.217.051	-4.230.228
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	20.000	20.000
Resultaat na bestemming	-4.074.184	-4.197.051	-4.210.228

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12

Baten

Aan de batenkant hebben zich gedurende het begrotingsjaar geen wijzigingen voorgedaan.

Lasten

In het begrotingsjaar zijn de lasten bij begrotingswijziging verhoogd met € 143.000,-.

Dit is veroorzaakt door de volgende posten:

Subsidies/bijdragen openbaar bibliotheekwerk en muziekschool	52.000
Combinatiefuncties brede scholen, sport en cultuur	60.000
Nationaal actieprogramma sport en bewegen - gemeentelijke bijdrage	66.000
Saldo overige invloeden	-35.000
	143.000

1.5 Programma 5, Veiligheid

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	26.600	26.600	66.461
Lasten	1.807.373	1.862.281	1.875.743
Resultaat voor bestemming	-1.780.773	-1.835.681	-1.809.282
Toevoeging/onttrekking aan reserves	0	0	0
Resultaat na bestemming	-1.780.773	-1.835.681	-1.809.282

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12

Baten

Aan de batenkant hebben zich gedurende het begrotingsjaar geen wijzigingen voorgedaan.

Lasten

In het begrotingsjaar zijn de lasten bij begrotingswijziging verhoogd met € 55.000,-.

Dit is veroorzaakt door de volgende posten:

Brandweer - opleidingskosten en bijdrage regionale brandweer	39.000
Openbare verlichting	23.000
Veiligheidsbeleid - project toezichthouders	-83.000
Gladheidsbestrijding - onderhoud materieel en aankoop wegenzout	60.000
Project alcoholpreventie	18.000
Saldo overige invloeden	-2.000
	55.000

1.6 Programma 6, Economie en Toerisme

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	10.625	193.697	201.275
Lasten	607.432	937.238	697.968
Resultaat voor bestemming	-596.807	-743.541	-496.693
Toevoeging/onttrekking aan reserves	105.830	-21.164	-202.723
Resultaat na bestemming	-490.977	-764.705	-699.415

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12**Baten**

De baten zijn bij begrotingswijziging verhoogd met € 183.000,-. Dit is veroorzaakt door de volgende posten:

Bijdragen revitalisering bedrijventerrein De String	113.000
Bijdragen kanoproject	70.000
	183.000

Lasten

In het begrotingsjaar zijn de lasten bij begrotingswijziging toegenomen met € 330.000,-. Dit is veroorzaakt door de volgende posten:

Revitalisering bedrijventerreinen	175.000
Programma-begroting 2011 - afwaardering activa	89.000
Reclamebelasting - ondernemersfonds centrum Surhuisterveen	41.000
Gemeentelijke inbreng Sociaal Economisch Masterplan	32.000
Saldo overige invloeden	-6.000
	330.000

1.7 Programma 7, Wonen

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	2.517.845	3.217.845	5.579.491
Lasten	4.090.052	4.398.103	6.475.665
Resultaat voor bestemming	-1.572.207	-1.180.258	-896.174
Toevoeging/onttrekking aan reserves	857.140	435.476	45.810
Resultaat na bestemming	-715.067	-744.782	-850.364

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12**Baten**

De baten zijn bij begrotingswijziging verhoogd met € 700.000,-. Dit betreft de raming van de winstrealisatie binnen de complexen van de bouwgrondexploitatie.

Lasten

Aan de lastenzijde was er in het begrotingsjaar sprake van een toename groot € 308.000,-. Dit is veroorzaakt door de volgende posten:

Structuur- en bestemmingsplannen - herziening bestemmingsplannen	200.000
Structuur- en bestemmingsplannen, opstellen woonvisie	55.000
Structuur- en bestemmingsplannen, opstellen structuurvisie	23.000
Structuur- en bestemmingsplannen, visieontwikkeling Kollum-Buitenpost	22.000
WABO - invoeringskosten wabo	19.000
Overige invloeden	-11.000
	308.000

1.8 Programma 8, Verkeer en Landschap

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	53.306	53.306	83.490
Lasten	7.044.806	9.339.149	8.954.642
Resultaat voor bestemming	-6.991.500	-9.285.843	-8.871.152
Toevoeging/onttrekking aan reserves	400.000	1.019.309	609.552
Resultaat na bestemming	-6.591.500	-8.266.534	-8.261.600

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12**Baten**

Aan de batenkant hebben zich gedurende het begrotingsjaar geen wijzigingen voorgedaan.

Lasten

In het begrotingsjaar zijn de lasten bij begrotingswijziging verhoogd met € 2.294.000,-.

Dit is veroorzaakt door de volgende posten:

Wegen, straten en pleinen - groot onderhoud, niet levensduur verlengend	619.000
Programmebegroting 2011 - afwaardering activa	1.821.000
Binnenhavens - toevoeging aan voorziening baggeren	321.000
Wegen en havens, verlagen kapitaallasten	-488.000
Saldo overige invloeden	21.000
	2.294.000

1.9 Programma 9, Leefomgeving

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	5.155.235	5.175.299	5.347.014
Lasten	5.850.669	5.686.060	5.536.149
Resultaat voor bestemming	-695.434	-510.761	-189.135
Toevoeging/onttrekking aan reserves	532.035	1.117.446	497.430
Resultaat na bestemming	-163.399	606.685	308.295

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12**Baten**

De baten zijn op begrotingsbasis toegenomen met € 20.000,-. Dit is veroorzaakt door subsidies in het kader van milieubeheer en het project zwerfafval.

Lasten

Aan de lastenzijde was er in het begrotingsjaar sprake van een afname van € 165.000,-.

Dit is veroorzaakt door de volgende posten:

Kosten IBA-project	88.000
Duurzaamheid	51.000
Bijdrage aan Afvalsturing voor milieuterrein	34.000
Inventarisatie subsidies geluidsanering	18.000
Klein materiaal/gereedschap riolering	12.000
Riolering, verlagen kapitaallasten	-386.000
Saldo overige invloeden	18.000
	-165.000

1.10 Programma 10, Dienstverlening

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten	456.544	456.544	662.525
Lasten	2.917.100	3.774.343	3.478.412
Resultaat voor bestemming	-2.460.556	-3.317.799	-2.815.886
Toevoeging/onttrekking aan reserves	-3.623	462.254	-4.193
Resultaat na bestemming	-2.464.179	-2.855.545	-2.820.079

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12

Baten

Aan de batenkant hebben zich gedurende het begrotingsjaar geen wijzigingen voorgedaan.

Lasten

In het begrotingsjaar zijn de lasten bij begrotingswijziging verhoogd met € 857.000,-.

Dit is veroorzaakt door de volgende posten:

Wachtgeldten wethouders	75.000
Bestuursondersteuning raad - raadscommunicatie en vergoeding raadsleden	143.000
Verkiezingen gemeenteraad en tweede kamer	57.000
P&O - organisatieontwikkeling, kosten flankerend beleid	488.000
Belastingheffing - perceptiekosten en kosten oninbaar verklaringen	46.000
Saldo financieringsfunctie uit programma 10	103.000
Burgerzaken, gba en belastingheffing, verlagen kapitaallasten	-56.000
Saldo overige invloeden	1.000
	857.000

1.6 Lokale heffingen

De gemeente Achtkarspelen kent de volgende niet bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen die als algemeen dekkingsmiddel worden ingezet:

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Onroerende zaakbelasting, gebruikersdeel	541.295	541.295	550.981
Onroerende zaakbelasting eigenaarsdeel	3.503.810	3.503.810	3.505.740
Forensenbelasting	4.000	4.000	4.509
Reclamebelasting 1)	0	45.000	44.550
Totaal	4.049.105	4.094.105	4.105.780

1) De netto opbrengst reclamebelasting wordt doorbetaald aan de Stichting Ondernemersfonds centrum Surhulsterveen.

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12

Op begrotingsbasis is er bij de lokale heffingen een wijzigingen in de raming van de opbrengst geweest vanwege de invoering van een reclamebelasting, waartoe de gemeenteraad in november 2009 heeft besloten. Hierdoor is de raming met € 45.000,- verhoogd.

1.7 Algemene uitkeringen

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Algemene uitkering uit het gemeentefonds	26.034.519	26.152.861	26.518.176

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12

Op begrotingsbasis is de algemene uitkering verhoogd met € 118.000,-. Dit is het gevolg van de volgende mutaties:

Overheveling uitvoering aanvullende bijstand 65-jarigen	-29.000
Septembercirculaire - verlaging WMO-uitkering	-74.000
Juni-circulaire - nationaal actieprogramma sport en bewegen	66.000
Septembercirculaire - impuls brede scholen, sport en cultuur - combinatiefuncties	105.000
Septembercirculaire - tijdsbeleid	50.000
	118.000

1.8 Dividend

De gemeente neemt in een viertal naamloze vennootschappen deel in het aandelenkapitaal. Op grond van dit aandelenbezit ontvangt de gemeente winstuitkeringen in de vorm van dividend.

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Afvalsturing NV 1)	3.800	3.800	3.240
NV Fryslân Milieu 1)	0	0	8.356
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)	124.550	124.550	218.400
Eneco NV	300.000	300.000	169.141
Totaal dividendbaten	428.350	428.350	399.137

1) Het dividend van Afvalsturing NV en NV Fryslân Milieu is conform de begroting als bate op programma 9 verantwoord en dus niet als algemeen dekkingsmiddel.

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12

Op begrotingsbasis is er geen wijziging geweest in de raming van het dividend.

1.9 Saldo van de financieringsfunctie

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Baten, (ontvangen rente)	0	0	0
Lasten, (betaalde rente)	2.232.020	2.129.448	2.104.481
Saldo financieringsfunctie	-2.232.020	-2.129.448	-2.104.481

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12

Voor wat betreft de rentebaten hebben zich op begrotingsbasis geen wijzigingen voorgedaan.

De raming voor de rentelasten is in het begrotingsjaar verlaagd met € 103.000,-. Dit is met name veroorzaakt door verschuivingen van investeringen, wat een lager beslag op rentelasten tot gevolg heeft.

Verschillen tussen de begroting per 31-12 en de realisatie

De realisatie 2010 week, zeker in relatieve zin, niet noemenswaardig af van de ramingen.

1.10 Overige algemene dekkingsmiddelen

	Raming 1/1	Raming 31-12	Realisatie
Bespaarde rente	2.804.141	2.804.141	2.071.815

Het financieren van de aankoop of vervaardiging van duurzame activa vindt plaats met hetzij eigen vermogen, hetzij vreemd (van derden afkomstig) vermogen. In het laatste geval dient aan de geldverstrekker een vergoeding betaald te worden die als last in de begroting is opgenomen en toegerekend wordt aan de verschillende programma's.

Bij financiering met eigen vermogen vindt er uiteraard geen rentebetaling plaats. Voor een zuiver beeld wordt de bespaarde rente door het gebruik van eigen vermogen voor de financiering van activa als (fictieve) rentelast meegenomen en op dezelfde wijze aan programma's toegerekend als betaalde rente. Door deze fictieve rente als last op te nemen ontstaat, als tegenhanger, een bate die als overig algemeen dekkingsmiddel wordt verantwoord.

Verschillen tussen de begroting per 1-1 en die per 31-12

Op begrotingsbasis hebben zich op deze post geen verschillen voorgedaan.

2. Aanwending van het bedrag voor onvoorzien

2.1 Structureel onvoorzien

Bedrag voor structureel onvoorzien volgens de primitieve begroting	30.000
In de loop van het jaar zijn er geen toevoegingen geweest	
Totaal beschikbaar	30.000

Aanwendungen

Omschrijving	Bedrag
Investerings en structurele posten vanaf 2010	6.437
Voortzetting raadscommunicatie	20.000
Vergoeding raadsleden	45.790
Totaal aanvendingen	72.227

2.2 Eenmalig onvoorzien

Bedrag voor eenmalig onvoorzien volgens de primitieve begroting:	0
Toevoeging in de loop van het jaar:	
Specifieke uitkering schulddienstverlening	46.925
Totaal beschikbaar	46.925

Omschrijving	Bedrag
Voortzetting raadscommunicatie	26.600
Vergoeding raadsleden	50.425
Bijdrage woonwagenschap Friesland	11.965
Totaal aanvendingen	88.990

3. Overzicht incidentele baten en lasten

In onderstaand overzicht worden de incidentele baten en lasten uit de programma's van het begrotingsjaar 2010 weergegeven. Mutaties in de reserves vallen niet onder de programma's en zijn daarom niet in dit overzicht opgenomen.

Ook posten die kleiner zijn dan € 1.000,- zijn niet in dit overzicht opgenomen.

	Lasten	Baten
Onderwijs en jeugdzaken		
Kosten schade/eigen risico	8.079	
Onderwijshulvesting, maatregelen binnenklimaat	24.437	
Jeugdbeleid, CJG in Achtkarspelen		3.077
Totaal Onderwijs en jeugdzaken	32.516	3.077
Werk en Bijstand		
Minimabeleid, diverse verstrekkingen	2.743	
Totaal Werk en Bijstand	2.743	0
Cultuur en Sport		
Berging ijsclub/skeelerclub/wielerver. Surhuisterveen	33.765	13.765
Terrein Stichting Survival Kootstertille	220.200	
Haalbaarheidsonderz. gezamenlijke hulvesting De Kruidhof c.a.	20.200	
Totaal Cultuur, Sport en Recreatie	274.165	13.765
Economie en Toerisme		
Voorbereiding Stationsomgeving	11.850	
Glasvezel bedrijventerreinen	11.453	
Revitalisering bedrijventerrein De String	150.752	
Totaal Economie	174.055	0

Wonen		
Invoeringskosten Wabo	50.247	
Kosten planschade	5.475	
Visieontwikkeling en onderzoekskosten	25.000	
Opstellen structuurvisie	19.680	
Herziening bestemmingsplannen	64.794	
Onderzoeken/externe adviezen Kollum/Buitenpost	31.984	
Bijdrage "De Flaphoek"	41.650	41.650
Woonwagenschap, afrekening WWS		9.757
Totaal Wonen	238.830	51.407
Verkeer en Landschap		
Bijdrage t.b.v. aanleg parkeerterrein	1.380	
Nationaal landschap, bijdrage Noardlike Fryske Wâlden	25.263	
De Kruidhof, kosten jubileumactiviteiten, opbrengst tuinbankjes	19.598	5.863
Ouderenwerk, programma vitalisering 55-plussers	3.970	
Project zwerfafval	9.371	
Landschapbescherming, landschapsvisie Noardlike Fryske Wâlden	1.662	
Totaal Verkeer en Landschap	61.244	5.863
Leefomgeving		
Inventarisatie subsidies geluidsreductie	17.148	
Kosten biomassa-productie in agrarisch gebied	14.114	
Ontwikkelen integraal omgevingsbeleid	7.591	
Maatregelen in het kader van duurzaamheid	63.606	
Totaal Milieu	102.459	0
Dienstverlening		
Computerapparatuur en voorzieningen, invoering NUP	68.447	
Raad en raadscommissies, communicatie	44.205	
Personeelskosten	3.174	15.335
Netwerk Noordoost	35.633	31.000
Verkiezingen	15.620	
Totaal Dienstverlening	167.079	46.335
Totaal incidentele baten en lasten	1.053.091	120.447

Antragsteller	Zielgruppe	Antrag	Beschreibung	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller
BKK	Zielgruppe	Antrag	Beschreibung	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller
BKK	Zielgruppe	Antrag	Beschreibung	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller
BKK	Zielgruppe	Antrag	Beschreibung	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller
BKK	Zielgruppe	Antrag	Beschreibung	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller	Antragsteller

SRBIA

Opis projekta	Broj projekta	Godina izvođenja	Opis aktivnosti	Broj aktivnosti	Godina izvođenja	Opis aktivnosti	Broj aktivnosti	Godina izvođenja	Opis aktivnosti	Broj aktivnosti
Projekt:	2023	2023	2023
Projekt:	2024	2024	2024
Projekt:	2025	2025	2025

GOVERNMENT OF BIHAR

Sl. No.	Name of the Candidate	Registration No.	Category	Qualification	Grade	Remarks
1	Dr. Anand Kumar	123456789	MBBS	MBBS (1985)	01	
2	Dr. Rajesh Kumar	987654321	MBBS	MBBS (1990)	02	
3	Dr. Sunita Devi	456789012	MBBS	MBBS (1995)	03	
4	Dr. Vikram Singh	321098765	MBBS	MBBS (2000)	04	
5	Dr. Priyanka Singh	654321098	MBBS	MBBS (2005)	05	
6	Dr. Arjun Singh	109876543	MBBS	MBBS (2010)	06	
7	Dr. Neha Singh	876543210	MBBS	MBBS (2015)	07	
8	Dr. Rohan Singh	543210987	MBBS	MBBS (2020)	08	
9	Dr. Anjali Singh	210987654	MBBS	MBBS (2025)	09	
10	Dr. Karan Singh	987654321	MBBS	MBBS (2030)	10	
11	Dr. Pooja Singh	654321098	MBBS	MBBS (2035)	11	
12	Dr. Adarsh Singh	321098765	MBBS	MBBS (2040)	12	
13	Dr. Divya Singh	098765432	MBBS	MBBS (2045)	13	
14	Dr. Harsh Singh	765432109	MBBS	MBBS (2050)	14	
15	Dr. Isha Singh	432109876	MBBS	MBBS (2055)	15	
16	Dr. Jai Singh	109876543	MBBS	MBBS (2060)	16	
17	Dr. Kajal Singh	876543210	MBBS	MBBS (2065)	17	
18	Dr. Kunal Singh	543210987	MBBS	MBBS (2070)	18	
19	Dr. Lakshmi Singh	210987654	MBBS	MBBS (2075)	19	
20	Dr. Manish Singh	987654321	MBBS	MBBS (2080)	20	
21	Dr. Nisha Singh	654321098	MBBS	MBBS (2085)	21	
22	Dr. Om Singh	321098765	MBBS	MBBS (2090)	22	
23	Dr. Parvathi Singh	098765432	MBBS	MBBS (2095)	23	
24	Dr. Rishi Singh	765432109	MBBS	MBBS (2100)	24	
25	Dr. Saanvi Singh	432109876	MBBS	MBBS (2105)	25	
26	Dr. Siddhant Singh	109876543	MBBS	MBBS (2110)	26	
27	Dr. Tanvi Singh	876543210	MBBS	MBBS (2115)	27	
28	Dr. Utkarsh Singh	543210987	MBBS	MBBS (2120)	28	
29	Dr. Vaishvi Singh	210987654	MBBS	MBBS (2125)	29	
30	Dr. Vansh Singh	987654321	MBBS	MBBS (2130)	30	
31	Dr. Vidya Singh	654321098	MBBS	MBBS (2135)	31	
32	Dr. Vishal Singh	321098765	MBBS	MBBS (2140)	32	
33	Dr. Vishnu Singh	098765432	MBBS	MBBS (2145)	33	
34	Dr. Vishaal Singh	765432109	MBBS	MBBS (2150)	34	
35	Dr. Vivan Singh	432109876	MBBS	MBBS (2155)	35	
36	Dr. Vivan Singh	109876543	MBBS	MBBS (2160)	36	
37	Dr. Vivan Singh	876543210	MBBS	MBBS (2165)	37	
38	Dr. Vivan Singh	543210987	MBBS	MBBS (2170)	38	
39	Dr. Vivan Singh	210987654	MBBS	MBBS (2175)	39	
40	Dr. Vivan Singh	987654321	MBBS	MBBS (2180)	40	
41	Dr. Vivan Singh	654321098	MBBS	MBBS (2185)	41	
42	Dr. Vivan Singh	321098765	MBBS	MBBS (2190)	42	
43	Dr. Vivan Singh	098765432	MBBS	MBBS (2195)	43	
44	Dr. Vivan Singh	765432109	MBBS	MBBS (2200)	44	
45	Dr. Vivan Singh	432109876	MBBS	MBBS (2205)	45	
46	Dr. Vivan Singh	109876543	MBBS	MBBS (2210)	46	
47	Dr. Vivan Singh	876543210	MBBS	MBBS (2215)	47	
48	Dr. Vivan Singh	543210987	MBBS	MBBS (2220)	48	
49	Dr. Vivan Singh	210987654	MBBS	MBBS (2225)	49	
50	Dr. Vivan Singh	987654321	MBBS	MBBS (2230)	50	

Wettelijke grondslag	Aanpak	Aanpak voor de onderneming	Overname	Overname van de onderneming	Overname van de onderneming	Overname van de onderneming
<p style="text-align: center;">A N N O U A N C E</p>	<p>De overname van de onderneming wordt geregeld in artikel 17B van de Wet op de Ondernemingswet 1992 (WvO 1992).</p>	<p>De overname van de onderneming wordt geregeld in artikel 17B van de Wet op de Ondernemingswet 1992 (WvO 1992).</p>	<p>De overname van de onderneming wordt geregeld in artikel 17B van de Wet op de Ondernemingswet 1992 (WvO 1992).</p>	<p>De overname van de onderneming wordt geregeld in artikel 17B van de Wet op de Ondernemingswet 1992 (WvO 1992).</p>		
	<p>De overname van de onderneming wordt geregeld in artikel 17B van de Wet op de Ondernemingswet 1992 (WvO 1992).</p>	<p>De overname van de onderneming wordt geregeld in artikel 17B van de Wet op de Ondernemingswet 1992 (WvO 1992).</p>	<p>De overname van de onderneming wordt geregeld in artikel 17B van de Wet op de Ondernemingswet 1992 (WvO 1992).</p>	<p>De overname van de onderneming wordt geregeld in artikel 17B van de Wet op de Ondernemingswet 1992 (WvO 1992).</p>		

Accountantsverklaring

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2010 van gemeente Achtkarspelen, bestaande uit de balans per 31 december 2010 en de programmarekening over 2010 met de toelichtingen, gecontroleerd.

enz. enz, tekst nog te ontvangen

